

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ ಮತ್ತು ಎ.ಜಿ.ಯವರ ಆದೇಶದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ಸಹಾಯಕ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದ್ದು ಅದರಂತೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಪ್ಪ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಹಾಯಕ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಬಳ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿಲ್ ತಯಾರಿಸಿ ಖಜಾನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಸಂಬಳ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಜಿ. ಗೋವಿಂದಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನದು ಇನ್ನೊಂದು ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಲ್ಲ ಒಂದೇ ದಿನ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮದು ಇನ್ನೊಂದು ಇದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಕಳುಹಿಸಿ.

FINANCIAL BUSINESS

Discussion and Voting of Demands for Grants for the year 1984-85.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ೨೧— ರಾಜ್ಯದ ಅಲಕಾರಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ (ಅಲಕಾರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೮೫ ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಅಲಕಾರಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಹಿಸಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೧೦,೬೦,೯೭,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು (ಮಂಡಿಸಲು) ನಾನು ಭಿನ್ನವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ೪೬ — ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳು.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೮೫ ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೩,೩೭,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೯೫,೫೩,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು (ಮಂಡಿಸಲು) ನಾನು ಭಿನ್ನವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

The question was proposed

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ೧೧— ಯಂವಜನ ಸೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೀವರಾಜ್ ಆಳ್ವಾ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೮೫ ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಂವಜನ ಸೇವೆಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಹಿಸಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೬,೬೭,೭೪,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೬,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು (ಮಂಡಿಸಲು) ನಾನು ಭಿನ್ನವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಭಿಯಾಚನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ೧೨—ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಾಭಿವೃದ್ಧಿ

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೧-೩-೧೯೮೫ ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೪,೩೭,೨೬,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು (ಮಂಡಿಸಲು) ನಾನು ಭಿನ್ನವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

The question was proposed

ಅಭಿಯಾಜನೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ೨೫—ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ೩೦.೩.೮೧ರಂತೆ ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಲು.

ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಮತೆಯಲ್ಲಿ ೪,೫೩,೪೬,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಮಾತೆಯಲ್ಲಿ ೬೬,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೀರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೇಖಾನಾದಾನದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಮೊತ್ತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು (ಮಂಡಿಸಲು) ನಾನು ಭಿನ್ನ ವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

The question was proposed

MR. CHAIRMAN.—All the demands are before the House. The discussion and voting will conclude to-day.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ ಸೋಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಾತೆ. ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಘುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಜಿ ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರಿಗೆ ಕಿಕ್ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ, ಪಾರ್ಕ್ ಹೊಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಡಿಮಾಂಡ್ ಅನ್ನು ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ?

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮಯ್ಯ (ಕಾರ್ಕಳ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯದ ಅಬಕಾರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಹಾಗೂ ಯಂತ್ರವಸ್ತು ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಈ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಆಯಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

(ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗಿಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಈ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳಾದಂಥ ಮಾನ್ಯ ರಘುಪತಿ ಯವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪಾಪ ಅವರನ್ನು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೊನೆಗೆ ಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರವೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಇಲಾಖೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಇಲಾಖೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ೨-೩ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹಿಂದೆ ಇದರ ಭಾರ್ಜಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ನನಗೂ ಸಹ ಬಹಳ ಮಮತೆ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆ ಅಂತಲೇ ಹಾವು ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿರ್ಬಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಸಂಪತ್ ಸಮೃದ್ಧಿ ಯಾವುದು ಇದೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಬಂಡವಾಳ ಗೌರವಾಗಬೇಕು. ಬೇರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಸಂಪತ್ ಸಂಪೃದ್ಧಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು. ಇದರಷ್ಟು ವಿಶಾಲ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇದರಷ್ಟು ಲಾಭ ಎರುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು.

† ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಎಂದೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆ ಈ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ವಿಜರ್‌ಲೆಂಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಇಲಾಖೆ ಈ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ವಿಪುಲವಾದ ಅವಕಾಶ ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದಂಥ ಉದ್ಯಮಿಯಾಗಿತ್ತು. ಯಾವ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಲ್ಲೂ ಇಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರ ಉದ್ಯಮಿಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಇಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಘುಪತಿಯವರು ಏನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೆನಪು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರಾದರೂ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಬರೆಯಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ರಘುಪತಿಯವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಸಹ ಆಗಿರಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ನಾವು ಇದ್ದಾಗಲೂ ಸಹ ಕೆಲವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೃಂದಾವನ ಇಲಾಖೆಯುನೇಷನ್‌ಗೆ ನಾವು ಇದ್ದಾಗ ೧ ಕೋಟಿ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ನೀವು ಈಗ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ೧೯೫೩ರಲ್ಲಿ ಡಾ. ಪಶ್ಚೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಇದ್ದಾಗ ಆ ಬೃಂದಾವನ ಇಲಾಖೆಯುನೇಷನ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದು ಜಗತ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ನಾನು ಇದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬಲ್ಡಿಂಗ್ ಹಾಕಬೇಕು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಮಾಡಬೇಕು, ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿ ಯಾಗಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರಹ ಒಂದು ಸ್ವರೂಪ ಕೊಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಅದು ಒಂದು ಲಕ್ಷಾಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡುವಾಗ ನಾನು ಮೊದಲು ನಿಷ್ಕಾರವಾಗಬೇಕಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗ ಹೇಳುವುದಾದರೆ It is one of the best projects.

ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಾ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಬಹುಶಃ ಈಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಿಗಳು, ಪ್ರವಾಸಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ನೋಡಿದರೆ, ಇದು ಬಹಳ ಒಂದು ಸಾರ್ಥಕವಾದಂಥ ಬಂಡವಾಳ ವಿನಿಯೋಗ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕೆಲವು ಕೆಲಸ ಕೂಡಾ ಆಗಬೇಕು, ಅದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಇಡೀ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಕೂಡಾ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಜಾಪುರ, ಬಾದಾಮಿ, ಹಂಪಿ ಈ ವಿಭಾಗಗಳು ಸೇರಿದಂಥ ನಾರ್ದರ್ನ್ ಸರ್ಕೋಟ್ ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಹಾಸನ, ಹಳೇಬೀಡು, ಮೈಸೂರು ಈ ವಿಭಾಗಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸದ್ರನ್ ಸರ್ಕೋಟ್. ಈ ಸರ್ಕೋಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರದವರೂ ಇವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಾ ಇದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇದು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಾಸನ ತಮ್ಮ ಪರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ತಮ್ಮ ಟೂರಿಸಂ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕೋಟ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ನಾರ್ದರ್ನ್, ಸದ್ರನ್ ಸರ್ಕೋಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಾ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಒಂದು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂಟಿಮ್ಪ್ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇಂಡಿಕೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೃಂದಾವನ ಇಲಾಖೆಯುನೇಷನ್‌ಗೆ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಬಂಡಿಪುರ ಥಾರ್ಸ್ ಲಾಡಜ್‌ಗೆ ೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇಂಡಿಕೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಪ್ಪರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ

ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಾ ? ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಹಣ ಬರಬೇಕು ಆಮೇಲೆ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಾವು ಏನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೃಂದಾವನ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಮಾಗೆ ಬಂತು. ಅದುದರಿಂದ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೆ, ತಾವು ಮೊದಲು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಬಾದಾಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗೆ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇಂಡಿಕೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ತಾವು ಏನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರದಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಏನು ಹಿಂದೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿತ್ತು, ಅಥವಾ ಸ್ಪಿಲ್ ಓವರ್ ಉಳಿದಿತ್ತು ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ತಾವು ಹಣ ಪೂರೈಸಲಿಲ್ಲ. ಹೋದ ವರ್ಷವೂ ಇಲ್ಲ, ಈ ವರ್ಷವೂ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು, ಆರ್ಥಿಕ ಖಾತೆಯವರು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸರಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಅಂಜಿಕೆ ಇದೆಯೇ ? ಎಂದರೆ ತಾವು ಅಂಜಿಕೆ ಮಾಡುವವರಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ, ತಾವು ಹೇಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಹುಮ್ನಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದ್ದೆವು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ದವರೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಆರ್ಕಿಯಾಲಜಿ ಸೈಡ್‌ನಿಂದ ೩೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಬಂದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ಹುಮೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ೧೭.೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಪತ್ರ ಕೂಡಾ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇರಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ನೀವು ಮೊದಲು ಹಣ ಬರಬೇಕು, ಆಮೇಲೆ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಯಬೇಡಿ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಹಣವೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಾವು ಹಣ ತೊಡಗಿಸಬೇಕು. ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ಅನ್ಯಥಾ ಏನೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಯಾವಜನ ಪಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡಾ ಬರುತ್ತದೆ. ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಹುಮೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಹುಮೆಗೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಮಾನಸಿಗೆ ನಮಗೆ ನಮ್ಮೆದುರಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಇಡೀ ವಿಜಯನಗರದ ಒಂದು ವೈಭವ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಲಿಸತಕ್ಕಂಥ, ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಅದು. ನಾವು ಹುಮೆ ರಿಸರ್ಕ್ಚನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಕೊಡಲು ಜನಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಾ ಜನ ಅದನ್ನು ಸ್ವಂದನ ಮಾಡಿದರು. ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮ್ಯಾಜಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬಂತು, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮ್ಯಾಜಿನ್‌ನಲ್ಲೂ ಬಂತು. ಅಷ್ಟೇ ಉತ್ತಮ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಕೂಡಾ ತೋರಿಸಿದರು. ಬಹುಶಃ ಹೊರ ದೇಶದಿಂದ ಅನೇಕ ರಿಸರ್ಚರ್‌ಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಕಿಯಾಲಜಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರೂ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ನಾನು ಹೋಗಿ ಜಾಗವನ್ನು ಕೂಡಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಕ್ಟಿವಿಷನ್‌ಗೂ ಕೂಡಾ ಅದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಎರಡು ಒರ್ವ ಆಯಿತು. ತಾವು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಕೂಡಾ ಮುಂದಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡಾದರೂ ಬರಬೇಕು. ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು, ಯಾವಜನ ಸಚಿವರು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅವರೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೂ, ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ೨೦ ದಿವಸ ಇದ್ದೆ. ಆಗ ನಾನು ವಿಚಾರಿಸಿದೆ, ತಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಾವು ಹೋದ ಕುರುಹೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಹೋದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಲ್ಲ, ಅದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಆರ್ಕಿಯಾಲಜಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರೂ ಕೂಡಾ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ

ಇದೆ. ಅದನ್ನು ವಿನ್ಯಾಯನಿರ್ಮಾಣ ತರಹ ಮಾಡಿ, ಚರಿತ್ರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಎಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಚಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕೂಡಾ ಅಲ್ಲಿ ಜನ ಅದರ ಬಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಪಾಹುತ್ವವನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ತಾವು ಹೋಗಿ, ಸಮೀಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಯ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಂಪಿ ಪುನರುತ್ಥಾನ ಯೋಜನೆಗೆ ನನ್ನನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಪಾತ್ರ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದು ನೆನಪಿದೆ. ಅದರ ಇಂಟರಮೀಡನ್ ಕೂಡಾ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀರಂಗದೇವರಾಯಯಲು ಅವರು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಚಿಲಿಗಾಂ ಬಂಕು, ವಾರನೇ ದಿವಸ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದಿದ್ದರು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ರಘುಪತಿಯಾವರೂ, ನೀವೂ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಇದು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡಾ ತಾವು ಸೇರಿ ಸಭೆಮಾಡಬೇಕು. ೨ ಟೈನಲ್ಲಿ ಮೈನ್ ಓನರ್ಸ್ ಒಬ್ಬರೂ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅನೇಕ ಜನ ವಿವೇಚದಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ. ವಿನ್ಯಾಯನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಕೋರ್ಸ್ ಮಾಡಿ, ಅವರು ಬೇಕೆಂದು ಬಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು, ಮ್ಯಾನ್ಯುಯಲ್ ವರ್ಕ್ ಮಾಡಿ, ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ. ನೀವು ಒಂದೂ ಒಂದೂರೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಮೀಟಿಂಗ್ ನೋಟೀಸ್ ಬಂದಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆ ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದು ನನಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಚಿವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ, "ಪ್ರವಾಸಿ ಗ್ರಾಮ" ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಹಳೇಬೀಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೋ, ಬೆಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೋ ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಿತ್ತು. ತಾವು ಅದನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಟೂರಿಸಂ ವಿಲೇಜ್ ಕಾನ್ಸೆಪ್ಟ್—ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಪಾಲಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಚಿಗ್ರತೆ ವಹಿಸಿ, All along the Circuit Routes Rest Houses ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾವು ಇರುವಾಗ ಎಷ್ಟಿತ್ತೋ, ಅಷ್ಟೇ ಗೋಡೆ ನಿಂತು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಕೂಡಾ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ನಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಡಿಮಾಂಡ್ಸ್ ಇದೆ. ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ಇದಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ದೆಹಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ದೆಹಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದೆಹಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ತೋಪರಿಯಾಗಿ ಇಂದು ನೂರಾರು ಮಕ್ಕಳು ಡಿಹೈಪ್ರೇಷನ್ ಆಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಿಂದ ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀವು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕನ್ನಡಪ್ರಭದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ತಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಳಸದ ಊಟ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಬಹಳ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಿ.

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಈಗ ಅನೇಕರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಹೇಳಿದರು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಕೆಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕ್ ಹೋಟೆಲ್ ಪರ್ಜೆಸ್ ಬಗ್ಗೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದಂಥ ಲಿನಸ್‌ರವರಿಗೆ ತಪ್ಪೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರದಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇ ದ್ದು. ಅದು ಪ್ರೈಮಾಫೇಸಿ ಕೇಸ್ ಇದೆ ಪರ್ಜೆಸ್‌ಗೆ ಯಾರು ಕಾರಣಾರ್ಥ ರಾಗಿದ್ದರೋ ಅವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾನೇಜರ್ ಆಗಿದ್ದವರು ಮಂತ್ರಿರಾದ ಸನಗೆ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಆತನನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆತ ಹೋಸಬೇಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಹೋಟೆಲ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಲಾಭ ಬಂತು. ಈಗ ಕೆಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕ್ ಹೋಟೆಲ್ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ

ಧಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಿಜವಾದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ತಾವು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನನಗೆ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ; ನಾನೇ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕಳಿಸಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು. ಇವತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು, ಎಷ್ಟು ಅನಾಹುತವಾಯಿತು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ; ಮಕ್ಕಳು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕರಪ್‌ಷನ್ ಮಾಡಿದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಿ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡದಿದ್ದರೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಸೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಇದ್ದಂಥ ಪ್ರಿಮಿಯರ್ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ನಟರೂ; ಚಿತ್ರಗಳ ನಿರ್ದೇಶಕರೂ ವಂಶವಿ ಮಾಡಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. It is a great heritage as far as the film industry is concerned. ಇವೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಇದ್ದರೆ; ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಕಳೆದ ಆಯವ್ಯಯದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಹಾಲಿವುಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಫಿಲಂ ನಗರ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮರೆತು ಹೋಗಿದೆ. ತಾವು ಹಿಂದಿನ ಸಾರಿ ಬಹಳ ಉಲ್ಲಾಸ ತೋರಿಸಿದಿರಿ; ಡಾ|| ರಾಜಕುಮಾರ್ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಹಳ ಓಡಾಡಿದಿರಿ. ಅದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ; ಯಾರೋ ಇವರಿಗೆ ಜೋರು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆ ರೀತಿ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ನಾಗರಾಜ್.—ಡಾ|| ರಾಜಕುಮಾರ್ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಮ್ಮನವರು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ ಸೀಟು ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಸದನದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಆ ರೀತಿ ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅವರು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ; ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ನಾನು ಕರೆದರೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಯೇ ಹೊರತು; ಕರೆಯದಿದ್ದರೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ.—ತಾವು ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಿರಿ ಎಂದರೆ ಏನು ತಪ್ಪಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ; ತಮಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಜೋರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಾವು ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಆಟೋಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಆಗಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬಾರದು; ಆಟೋಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಆಗಿ ಕಡಿಮೆ ಕೂಡ ಆಗಬಾರದು.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿಯವರು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಸಂಘ ಎನ್ನುವಂಥ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರು; ಆವರ ಅಭಿಮಾನ ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ನನ್ನ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಿನಿಮಾ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ನಾನು ಮೊದಲನೆಯ ದಿವಸವೇ ಆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ತಾವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ನಾಳೆಯೇ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅವರು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಿಮ್ಮ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಈಗ ಲುಕ್ಸನ್‌ನುಗಳಿಂದ ಇರತಕ್ಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ್ ಟೇಕಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ತಿ.—ನಿಮಗೆ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚು ಇಲ್ಲ; ನಿಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಹುಚ್ಚೇ ಬೇರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲುಕ್ಸನ್‌ನು ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ತಿ.—ಪ್ರಿಮಿಯರ್ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೇ ಅದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರೆಂಡು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮಂಗಳಿಮೇಲೆ ನೀವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಾನು ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಚಿತ್ರ ಪ್ರಪಂಚ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅನಿಸಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂಥ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇಂಥ ರೈಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ ನೋಡಿದೆ. ಅದರ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅಂಥ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರು ಏನು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ :

- ೧) ಜನತೆಗೆಂದು ವರದಿ.
- ೨) ನೂರು ದಿನ ದೀನ ನಿಲುವು ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ.
- ೩) ಜನತೆಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳು.
- ೪) ಜನಮನದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ.
- ೫) ನೀಡಿದ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಈಡೇರಿದ ಭರವಸೆ.
- ೬) ಸಾಧನೆಯ ಸಂವತ್ಸರ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಬಳಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಿ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಹೇಳಿ? ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದು ೧ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ, ೬ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ, ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ನೈಜವಾದ ಕೆಲಸ ಏನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದ್ದೊತ್ತು ನೀವು ಜನತೆಯ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಬದಲು ನೀವು ದಿನಗಳನ್ನು ಕಾಂಟ್ರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಂಟ್ರಿ ಡೌನ್ ಪೀರಿಯಡ್‌ನ ಸರ್ಕಾರ ನಿಮ್ಮದು. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವೇತನ ಮತ್ತು ಉಚಿತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೆರವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಬಹಳ ಹೇಳಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಶಹಬಾಸ್‌ಗಿರಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಯಾರು ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ. ಆ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳೇ ನಿಮಗೆ ಶಹಬಾಸ್‌ಗಿರಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ಯಾರು ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಪತ್ರಿಕಾ ಅಕಾಡಮಿ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಕೂಡ 'ಮಿಟಿಂಗ್' ಮಾಡಿಲ್ಲ. 'ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭಾ' ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಪಾದಕರನ್ನು...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅವರು ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಇರತಕ್ಕವರು...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲು.—ಅದನ್ನು ಜನತೆಯೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭಾ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರು ಶ್ರೀ ಖಾದ್ರಿ ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲು.—ಇವತ್ತು ನೀವು ನಾನ್ ಪ್ಯಾನ್ಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಡಿತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಮನೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ಅಕಾಡಮಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನ ಬಹಳ ಗೌರವಾನ್ವಿತವಾದ ಹುದ್ದೆ, ಅವರು ಯಾರದೇ ಒಂದು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಸಿಲಂಕಿ ಹಾಕಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅದು ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಅದು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಜಕೀಯದ ಒಂದು ನೇಮಕಾತಿಯಾಗಿ, ಅವರು ಏನಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇರಬಾರದು. ಅಕಾಡಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತಿತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಆಯಾಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರಾದವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಶ್ನಾತೀತವಾದ ಒಂದು ನೀತಿ ಇದೆ. ಆ ಹುದ್ದೆಗೆ ಗೌರವಾನ್ವಿತವಾದವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಕಾಡಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲಿ ನನ್ನ ನೆನಪು ಇದೆ ಹಾಗೆ ಕಾರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರು ಮನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರೂ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಅಕಾಡಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರೋವೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಾನರೇರಿಯಂ ಫೀಸ್ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ ಕೂಡ ಕೊಡತಕ್ಕ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಕಾರನ್ನು ಒಂದು ಅಕಾಡಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅಕಾಡಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾನರೇರಿಯಂ ಮತ್ತು ಕಾರ್ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಮತವ್ಯಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಿದಾಯಿತು ? ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಕಾರ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ತಮ್ಮ ಎಂದೂ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅಕಾಡಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲಿ ಆಗತಕ್ಕವರು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರು ಆಗಿರಬಹುದು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಪೂರ್ವಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಗಿರ ಬಹುದು. ಆಗ ಅವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಇಲ್ಲಿ ಹಾನರೇರಿಯಂ ಮತ್ತು ಕಾರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡರು ಎಂದರೆ Then they have to quit their job. Once he gets the honorarium and once he gets a car, then why he should be in another job ? ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಅವರನ್ನು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದ ಉರುಳಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಬಾರದು ಎನ್ನುತ್ತದ್ದೇ ಆಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮೇಶ್ವರ ಕೊಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಿ.ಪಿ.ಐ. ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರಿಗೆ ವೆನೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಅದು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತದ್ದು ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರಿಂದ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆ. ೧೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ವೆನೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರವಚನ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆದಿದೆ, ಅದುದರಿಂದ ರಿಟೈರ್ ಆಗತಕ್ಕವರಿಗೆ ೧೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಯಾರಿಗೂ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ ಸಹ ವೆನೇಷನ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—೧೨೦೦ ಜನ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲು.—ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಕ್ರೂಟಿನಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ. ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರ ವಿಷಯ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರಿಗೆ ವೆನೇಷನ್ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ತಾವು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವಮಾನ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಾಗಿ ಮಿಸಲಿಟ್ಟು ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಆಫೆ ಲೈಫ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಪತ್ರಕರ್ತರಿಗೆ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬರೀ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪಾಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋದರೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಕರ್ತರಿಗೆ ಇದರ ಅಡ್ಡಾಂಟೀಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅರ್ಥರನ್ನು ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಅದು ಜಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಕರ್ತರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಹೆಲ್ಪ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಅದು, ಇದೆ, ಅದನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡು ಸ್ತೀಮಂಗಳು ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ನಿಮ್ಮ ರಾಲ್ಫ್ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪತ್ರಕರ್ತರಿಗೆ ಅದರ ಫಲ ದೊರೆಯಬಾರದು, ಆ ರೀತಿ ಇದೆ. ಅಂಥ ಸ್ತೀಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಇವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದರು, ಅದರ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನೇಮಕವಾಗಿದೆಯೇ ? ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ; ಒಮ್ಮೆ ಕೂಡ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬಿಡಿ. ಸಣ್ಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮಿಷಿ ಬಂದಹಾಗೆ ಜಾಹಿರಾತು ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ. ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅನ್ವಾನ ಮಾಡಿ, ಮೆಂಬರ್ಸ್‌ನ್ನು ಹಾರದೇ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಎರಡನೆಯ ವರ್ಷ ಬಂದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಚಾರ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಷ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರವಯ ವಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಆಡಂಬರವಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಲಗಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಂಗಮಂದಿರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕವಿಗಳೆನಿಸಿದರು, ಪಂಪ ಇರಬಹುದು, ರನ್ನ ಇರಬಹುದು, ಬಸವೇಶ್ವರ ಇರಬಹುದು, ನಂದಳಿಕೆ ಮಂದ್ರಾಕ್ಷಾಕವಿ ಇರಬಹುದು, ಲಕ್ಷ್ಮೀಶಕವಿ, ದೇವನೂರಿನ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಪ್ಪ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕವಿಗಳೂ ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆವು. ಅದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಜಾರಿಮಾಡಿ, ಕೈಬಿಡಬೇಡಿ. ಅದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಬಸವೇಶ್ವರರು ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಲಾಂಛನ್ ಆಕ್ರಿಸಿಷನ್ ಬಾಕಿ ಇತ್ತು. ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಯಾಕ್ತವಾದಂಥ ಸ್ಮಾರಕ ವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ ನಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಬರಬಾರದು. ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಬರದಹಾಗೆ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳನ್ನು ರಿಕಾನ್‌ಸ್ಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಯೋಗ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟವರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಅಕಾಡೆಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂಥ ಜನರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಅದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಏಕೀಕರಣ ಆಗಬೇಕು. ಅದು ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಣ ಆಗಬೇಕು, ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಏಕೀಕರಣ ಆಗಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದು. ಅದನ್ನು ಆರ್ಥವತ್ತಾಗಿ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು, ನಾವು ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರತಿ ರೋಮರೋಮದಲ್ಲೂ, ದೇಹದ ಕಣಕಣದಲ್ಲೂ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮ ವಿಶ್ವಾಸ, ಮಮತೆ ಕವ್ವಡಿ ಗರಲಿ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕವ್ವಡ ನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೇಮ ನಮಗಿಲ್ಲಾ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಮಾಡಿದಂಥ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ರೌಂಡಾಫ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ೧೪ ಮಂದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಕಾಸರಗೋಡಿನಿಂದ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಹೊರಪಾಳ್ಯದಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಯಾರನ್ನೂ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿಯವರನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ನಾನೂ ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಉತ್ತಂಗಿ ಶಿಖರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾಹಿತಿಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಬೆಳಗಾನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರೋಣದ ಶಾಸಕರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡವನ್ನು ಮರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಾರದು. ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರ ಪ್ರಭಾವ ಮಾನ್ಯ ಜೀವರಾಜ ಆಳ್ವೆರವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಅಂದರೆ ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಬ್ಬ ಬ್ಲಾಕ್ ಮನ್ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೂಡ ಶೂನ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನ ಬಸವನಗೌಡರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.— ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಇಂತಹ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಹೀರಿದ ಸುತ್ತ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಭಾವ ವಲಯಗಳಿಗೆ ವಾಸ್ತವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರಬಹುದು, ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಮಾಡಿರಬಹುದು.

ಡಾ. ಜೀವರಾಜ ಆಳ್ವೆ.—ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲದವರಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಲಿಂ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಇದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಲ್ಲರೂ ಯೋಗ್ಯರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಯೋಗ್ಯರು, ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲ ಎಂದು ತೂಕಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದವರಿದ್ದಾರೆ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಒಂದುರೀತಿ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ನೋವು ಉಂಟಾದರೆ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯಲ್ಲೂ ೧೬ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಒಬ್ಬರು, ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಒಬ್ಬರು, ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಔಟ್ ಸೈಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೂಡ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯಲ್ಲಿ ೧೪ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ, ರಾಯಚೂರು-೨, ಬಳ್ಳಾರಿ-೧, ಗುಲ್ಬರ್ಗ-೧, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ-೧ ಇದ್ದಾರೆ.

ಅದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಶೂನ್ಯ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇನೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಲಲಿತ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಜಿ. ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಆಗಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೇ. ಅವರು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯ ಮನುಷ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಕಲಾವಿದರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆಗಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರ ಹೆಸರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಎನ್ನೋ. ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದ್ದರೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ, —ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ರೀತಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಸತ್ ಅಪರೇ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದ್ದರಿಂದ ಪುನಃ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಏಕೆ ಹಾಕುವುದು? ಏಕೆ ಅವರು ೨೫೦ ಮೈಲಿಯಿಂದ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ;

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ, —ಅವರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದರೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆಲೆಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ತೊಂದರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್, —ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ, —ಮೂಲದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಆದರಲ್ಲಿ ಆನುಮಾನ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನೋ ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಧನಂಜಯ ಕುಮಾರ್, —ತೊಂದರೆ ನಮಗೂ-ನಿಮಗೂ ಅಲ್ಲ. ಓಜನ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಏನು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ತೊಂದರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ, —ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಧನಂಜಯ ಕುಮಾರರವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೦೦ ಪಾಲು ಸತ್ಯ. ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಓಜನ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಇದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ, —ಯಾವ ಭೇದವನ್ನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ, —ಡಾ. ಆಚಾರ್ಯರ ದಯೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಚೇರೈನ್‌ಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಪಕ್ಷದಿಂದ. ಮತ್ತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ, ಬೀದರ್, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏಕೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ. ಎಸ್. ಶತ್ಯೂರವರು, ಶಿಲ್ಪಿ ಗೋಪಾಲಿ ಶತ್ಯೂ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಗೋಮಟೇಶ್ವರ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಕೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತಾನೆ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಶಿಲ್ಪ ವಿಸ್ತಾರೀಯಾದಂತಹ ಕಲಾವಿದರು. ಅವರಿಗೆ ನೀವು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಸಮಿತಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಶಿಲ್ಪ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಅವರು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಪರಿಣತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಶಿಷ್ಯ ವೃಂದ ಇದೆ. ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕೃತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಂತಹವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪುನರ್‌ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಸಾಹಿತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶ ಆಗಬಾರದು. ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಅಮೇಲೆ ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪುನರ್‌ಸಂಘಟನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹೃದಯವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಹೃದಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹದ್ದು, ತಾವೂ ಕೂಡ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಹೃದಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ತಾವು ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ೧೯೮೩-೮೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿನೋಪರ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷ ೨೩ ಲಕ್ಷ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಕನ್ನಡದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಇವೆಲ್ಲ ಬರೀ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ರಕ್ತ ಸುರಿಸುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ರಕ್ತ ವ್ಯಾಭಿಮಾನದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯಬಾರದು, ಅದು ನಿಮ್ಮ ನರನಾಡಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹರಿಯಬೇಕು. ರಕ್ತ

ಹೆಚ್ಚು ಗಟ್ಟಿಬಾರದು. ಕನ್ನಡದ ಅಭಿವಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ರಕ್ತ ಹೆಚ್ಚು ಗಟ್ಟಿದ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ನಮಗೆ. ಹೆಚ್ಚು ಗಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ೧೯೮೪-೮೫ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಸಾರಣ ತಾವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಳಿದ್ದಾರೆ ದೊಡ್ಡ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾರೆ. ಹೊರನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕನ್ನಡದ ಜನ ಇವರನ್ನು ಹೊಗಳಬೇಕಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲೇ, ಕನ್ನಡ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಣಗಿಸುವುದು. ಕನ್ನಡದ ಸಸಿ ಬೆಳೆಯದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಎಂತಹ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸಂಸ್ಥೆ ಅದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆ ಬೆಳೆಯುವುದು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಒಂದು ಚುನಾಯಿತ ಸಂಸ್ಥೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ? ಅವರು ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ. ಅವರೇ ಈಗಲೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬೆರಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಇವರಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸಸಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಸಿಯನ್ನು ಒಣಗಿಸಬೇಡಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ತಾವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುವಾಗ ಕನ್ನಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಆಸಕ್ತಿ ನಿಮಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು. ಇದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ೬ ಇಂತಹ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ೪ ಸಂಪುಟ ಈಗಾಗಲೇ ಆಗಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಿಡುಗಡೆ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಎರಡು ಸಂಪುಟದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಈಗಾಗಲೇ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು ಬೇಡ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ? ನಿಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೋರಬೇಕಲ್ಲವೇ? ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಸಾಲದು. ಸ್ವಾಭಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲದು; ನಿಮ್ಮ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಕಾರ್ಯತಃ ಆಗಬೇಕು. ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ೨ ಸಂಪುಟದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ತಯಾರಾಗಿ ಒಂದೊಂದರ ವರ್ಷವಾದರೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಪ್ರಸಾರಣ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದಲ್ಲವೇ ನಿಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಅಭಿಮಾನ? ಇದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಯಾವ ಕಡೆ ಒಲಿದುಕೊಂಡಿದೆ, ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೋ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡದ ಎರಡು ವಾಗಿಯೋ? ಅಥವಾ ಡಾಂಚಿಕೆಯಿಂದ ತಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು.

ಕನ್ನಡ ಶೀಘ್ರಲಿಪಿ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದ ಬೆಲೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದುದನ್ನು ೧೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶೀಘ್ರಲಿಪಿ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ೧೨ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ೧೫ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಜೀವರಾಜ ಅಳ್ಳಿ.—ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು,

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಪೋಸ್ಟಾಹ ಕೊಡಬೇಕು? ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅದ ತಯಾರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಡೆಗೆ ಇದೆಯೋ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡದ ಕಡೆಗೆ ಇದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಕೈಹಾಕಿ ಕೈ ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಅರ್ಥ ಇದೆ. ತಾವು ಏನು ಅನಿಸ್ತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಇಡತಕ್ಕ ಹೆಜ್ಜೆ ಏನಿದೆ, ಇದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿಲ್ಲ; ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಕೆಲವು ಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್‌ನವರು ಒಂದು ಕೇಸ್ ಅನ್ನು ಹಾಕಿ, ಅದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಮೈನಾರಿಟೀಸ್‌ಗೆ ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಾದದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಅರ್ಥ ಕೊಡ ಇದೆ. ಯಾವಾಗ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಒಗ್ಗಿ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಿಡಬಾರದು, ಸಂಘರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಇದು ಪರಿಹಾರವಾಗತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಅದು ಕೂಡ ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧವಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಿವೆ.

೧-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ತಾವು ಡಾ.ರಾಜಕುಮಾರ್ ಅವರ ಆಭಿಮಾನಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ, ಕನ್ನಡದ ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಿತಿಯವರನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ, ಉಳಿದ ಕನ್ನಡದ ಪರಿಣಿತರನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು ಭಾಷೆ ಆಡತಕ್ಕವರನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ, ಹಾಗೂ ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕರನ್ನು ಕರೆದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ. ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಮೇಲೆ ತಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದು. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಾಹ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನ ಸಿಗಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ತುಳಿದು ಅಲ್ಲ, ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವು ಮಾಡಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಆಯಾಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಆಗ್ರಾಹ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಹಿಂದೆಡೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ವಾದ ವಿವಾದ ಇದ್ದರೆ ಯಾರನ್ನೂ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಜಗಳವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಡಿ. ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ವಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರ ಈಗಾಗಲೇ ತಡವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಟೇಲರ ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ತಮಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಬಹಳ ನಿಷ್ಪ್ರಹತೆಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಒಂದು ಟ್ರಾಜಿಡಿ ಆಯಿತು. ಇದು ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಸುವಂಥ ಅತ್ಯಂತ ಧಾರಾಣ ದುರಂತ. ನಾವು ಕೂಡ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಇಂಥ ದುರಂತ ಮುಂದೆ ನಡೆಯಬಾರದು. ಇದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲ ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲು ಜಸ್ಟೀಸ್ ದೇಸಾಯಿಯವರ ಆಯೋಗ ನೇಮಕವಾಯಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದ ತಮ್ಮಂಥವರೂ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಆಯೋಗದವರು ಕೆಲವು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರದ್ದು ತಪ್ಪು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಅದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೀರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಎತಕ್ಕಿಂದರೆ ಜನ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರ ಮೇಲಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಯಾವ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಪರದೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಹಾಕುತ್ತೀರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಈ ಪರದೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಎಂದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕುಡಿಸಿ ಹಣ ವಸೂಲ್ನಾಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ ಅಲ್ಲ. ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡಿಸಿ ಅಥವಾ ಅಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಖೇಡಿಸಿ, ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಹಣ ಕೀಳತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಪರದೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ನಾನು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಾಜು

ನೂಡುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾವ ರೀತಿ ಘಟನೆ ಆಯಿತು, ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನಿತ್ತು, ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿವರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆತು ಈ ಸದನವನ್ನು ಎದುರಿಸಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಮಾತ್ರ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯತೆ ಇತ್ತೇ ಹೊರತು ಅನ್ಯಥಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ನೀವು ಅದರ ಮೇಲೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಚರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಯಾರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾದವರಿಗೆ ಪ್ರಾಸಿಕೂಷನ್ ಆಗಿದೆಯೇ ? ಆಗಿದ್ದರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಆಗಿದೆ ? ಯಾರು ಎಲೆಕ್ಟಿವ್ಸ್ ಸ್ಟಿಂಟ್ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಟಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಭೂತರಾದವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಬ್ಲಾಕಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಲೈಸೆನ್ಸ್ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಇಷ್ಟು ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ದುರಂತದಿಂದ ಜನರ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಜನರು ಬಹಳ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಕಾರ್ಯಚರಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಅಬ್ಬಾರಿ ಸಂಕದ(ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಕೆವಿನ್ಯೂ)ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವೆಲ್ಲ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಜೊತೆ ಸಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಿರಿ ಮತ್ತು ವಸತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರು ಸಾಮೀಲಾಗಿದ್ದರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಡ್ ಮೇಟ್ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ೧೯೮೦-೮೧ರ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೯೪.೧೩ ಕೋಟಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ೧೩೬.೮೨ ಕೋಟಿ ಆಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೩೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೆವು. ಇದೇನು ಸಣ್ಣ ಹಣವೇ ? ೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ೧೪೦.೧೨ ಕೋಟಿ ಆಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ೧೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೩ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಅವರದ್ದು ಇತ್ತು ; ನಮ್ಮದು ಉಳಿದ ಕಾಲದ್ದು. ೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಎಕ್ಸಿಮೇಟೆಡ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ ೧೫೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ.

೧೯೮೩-೮೪ ರಲ್ಲಿ ೧೫೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದರೆ ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಗುರಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಕೂಡಾ ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ೩೨ ಕೋಟಿ ಎಂದರೆ ಅರ್ಧ ಪಾಲು ಆಯಿತು. ಬಹಳ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಗೆ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿ ತಾವೆ ಆಮೆ ನಡೆಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—೧೯೮೨-೮೩ ಹಾಗೂ ೧೯೮೧-೮೨ರ ನಿಮ್ಮ ಪರ್ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಕೂಡಾ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ದು.—ನಾನು ೩ ವರ್ಷದ ಅವರೇಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯತೆ, ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಇತ್ತು. ನಾವೂ ಕೂಡಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹತ್ತೊಂಬೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕಡಿಮಣವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದೆವು. ೧೯೮೨-೮೩ ರಲ್ಲಿ ೩ ತಿಂಗಳು ಉಳಿದಿತ್ತು. ಈಗ ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಅಲ್ಲ. ವಸೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವುತ್ತು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಾಕ್ ರೆಂಟಲ್ ಬಗ್ಗೆ ೧.೪.೮೨ ರಿಂದ ೩.೧.೩.೮೩ ರಲ್ಲಿ ೭೨.೨೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗಿದ್ದರೆ ೧.೪.೮೩ ರಿಂದ ೩.೧.೮೩ರ ವರೆಗೆ ೫೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗಿದ್ದು, ಇನ್ನು ೩ ತಿಂಗಳ ಸಾಧನೆ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ೩ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೆಂಟ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಟಾಡಿ ರೆಂಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೀರೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ

ಇಲ್ಲ. ಪ್ರೈಸ್ ಆನ್ ಆರ್ಮ್ಸ್ ಮತ್ತು ಡ್ಯೂಟಿ ಆನ್ ಆರ್ಮ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಬಾಬಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆ ಒಂದು ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಚಿಂತನೆಯ ಕಂಡುಹೂ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಡಿಲ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅನಿಮಾನ ಇಲ್ಲ. ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಿಗಿಮುಟ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಕೊನುಮುಟ್ಟು, ಬಿಗಿಮುಟ್ಟು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಕೈ ನಡುಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಲೈಫ್ ಟೈಮ್ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಡೈಯರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯವನ್ನು ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಆ ರೀತಿ ನೀವು ಮಾಡುವ ಹಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ತಾವು ಟಾಡಿಯನ್ನು ರಂದು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕಡೆ ಸುಮಾರು ೧೫ ಲಕ್ಷ ಜನ ಬೀದಿಪಾಲಾ ಆಗತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬೇಡ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ ಪಾಲಿಸಿ ಡಿಸಮ್ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಆರ್ಮ್ಸ್ ಮೇಲಿನ ಮಿನಿಮಮ್ ಸೀಲಿಂಗ್ ಪ್ರೈಸ್‌ನ್ನು ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ೧೨ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದವರೂ ೨೦ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ರಾಗಿ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೆಲವರು ೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಇವೊತ್ತು ೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಕುಡಿಯುವವರ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಕುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಆಯ್ಕೆಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಿಂದೆ ಕೆ. ಇ. ಬಿ. ಲಾಭ ಪಡೆದಿದ್ದು ಆ ನಂತರ ಈ ಬಾರಿ ನಷ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೬ ಪರ್ಟೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಪವರ್ ಪಾರ್ಟೀಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೇರಳ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಬಿಹಾರ್, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಪಾರ್ಟೀಜ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೨-೮೩ ರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ೨೧ ಪರ್ಟೆಂಟ್ ಇತ್ತು. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ೧೯೮೧-೮೨ ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೨೦.೭೭ ರಷ್ಟು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ಇತ್ತು. ೧೯೭೦ ರಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್ಡ್ ಕೆವಾಟಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೪೭೪ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಇದ್ದು ೧೯೮೧ ರಲ್ಲಿ ಇದು ೧೭೪೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಆಯಿತು. ಎಂದರೆ ಶೇಕಡಾ ೯೮ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಆಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಲೆಗಿಸಿ ವಿಜರಾ ಮಾತನಾಡಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯ ಇದೆ. ಪವರ್ ಜನರೇಷನ್ ೧೯೭೦ ರಲ್ಲಿ ೪೮೩೩ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಇದ್ದಿದ್ದು ೧೯೮೧ಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೬೨೯೨ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಎಂದರೆ ೩೦ ಪರ್ಟೆಂಟ್ ನಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪೂಜೆಡ್ ಡಿಮಾಂಡ್ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೩೮ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಇದ್ದು ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಸಂಪ್ಷನ್ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ೨೨.೫ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಮಾತ್ರ. ೧೯೬೯-೭೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಕಮಿಷನ್ ಆಯಿತು. ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ಕಮಿಷನ್ ಆದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ಪವರ್ ಪಾರ್ಟೀಜ್ ಆಯಿತು. ೧೯೬೯-೭೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಅದರೂ ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ಕೊರತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಂದರೆ ಜನರೇಟರ್ ಒಂದು ತರಹ ಲೂಟಿ ಆಗಿಹೋಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಜೊತೆ ಅಥವಾ ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಜೊತೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ, ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಹಿಂದಾಲಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲೂ ಮಿನಿಯಂ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರನ್ನು ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆಹ್ವಾನ ಮಾಡಿದರು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ

ಎಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. To put it in a frank manner, the state interest itself was surrendered or sold in public auction. ಸ್ಟೇಟ್ ಇಂಟರಸ್ಟ್ ಮಾರಾಟವೇ ಆಯಿತು. ೧೯೬೯-೭೦ ರಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೂ ೧೯೭೨ ರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊರತೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಕಾರಣ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಂದೆ ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಆಗಲೇ ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಶರಾವತಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಅದನ್ನೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಅಚಾರ್ಯ.—೧೫ ವರ್ಷ ಹಿಂದಿನದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಲೆಗಿಸಿ ವಿಚಾರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆ, ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೆ ? ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಲ್ಲ ಯಾರು ಯಾರು ಏನೇನು ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದು. ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಆದಮೇಲೆ ೧೯೭೦-೭೧ ರಲ್ಲಿ ಸಾರಾಸಗಟಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿತರಣೆಯಾಯಿತು. ಇಂಡಾಲಿಗೆ ೬೬.೮ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಒಟ್ಟು ೧೭ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪವರ್‌ನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ೨೪೨೫.೪೪ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳ ಮಾರಾಟವಾಯಿತು. ಇದುವುದೂ ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿ ನಂತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆಯಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಆಗ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಅಂಥವರು ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ತರಹ ಆಯಿತು. ಅಂಥವ ಹೊರಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಈಗ ಸರಿಹೋಯಿತು. ಇದು ನಗುವ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲ. This has happened ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಮಂತರ ಪರವಾಗಿದ್ದವರೂ ಅದರ ೧೯೭೨ರ ನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಬಂದ ಸರ್ಕಾರ ಬಿಡುಗಡೆ ಪರವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಮಂತರ ಪರವಾಗಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತೂ ಶಕ್ತಿಗಳು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿವೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ಅಂಥವರು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ತಾವೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವುನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಇದ್ದೀರಿ ಈಗ ಅವರ ಜೊತೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಅಚಾರ್ಯ.—ನೀವು ಕಟ್ಟುಹೋದಮೇಲೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಕಟ್ಟುವರ ಜೊತೆ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಹೋದರೆ ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಕಟ್ಟುವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರನ್ನು ಅಪ್ರಿಲಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾವು ನಿಮಗೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜ. ಆದರೆ ೧೯೭೫/೭೬ ರಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದಮೇಲೆ ನೀವು ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದು ಕೊಂಡಿರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದಮೇಲೆ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು, ನಿಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಸೇರಲು ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೇರಿದ್ದೇ ತಪ್ಪು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನೀವು ಹೋದರೆಸಾರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಚಕ್ರವ್ಯೂಹದ ವಿಷವರ್ತುಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಮೇಲೆ ಆ ವಿಷಯದ ಅಂತ ನಮಗೆ ಬರುವುದು ಬೇಡ. ನಾವು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಾಲ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಇದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದು, ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಇದ್ದಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಸತ್ಯಾಂಶ ಹೊರಗೆ ಬರಬೇಕಲ್ಲ. ೧೯೭೦ ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಸೀಟು ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಿಮ್ಮ ಮರ್ಜಿಯಿಂದ ನಾವು ಸೀಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೂ ಅದೇರೀತಿ ನಾವು ಗೆಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ. ಆ ಸೌಜನ್ಯ ಅದರೂ ನಿಮಗೆ ಇರಬೇಕು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಾವು ಈತರಹ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ತಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನೀವು ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕಲ್ಲಾ ? ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಜನ ಬೇಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—For a decade, you were with us. ತಾವು ಅವರ ಜೊತೆ ಹೋದಕೂಡಲೇ ಭಾಗ್ಯವಂತರೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಧವಂತರೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನೂ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ತಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಗೌರವವಿದೆ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕಾದರೆ ಸನ್ಯಾಸತ್ವ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಂದ ನನಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಫೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪವರ್ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಡ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಪವರ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮ್‌ದೇವ್.—ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಬಂದಂಹೋದಮೇಲೆ ತಂಬಾಕುಯೆಟ್ಟಾಗಿದ್ದೀರಿ. ವಿಚಾರ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್.—ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಕಿತ್ತಾಡುತ್ತೀರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಬಂದರೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಚರಣಸಿಂಗ್, ವಾಜಪೇಯಿ, ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಬಂದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಭಾರತ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲಿ ಹೊದರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಪಂಜಾಬ್ ಹರಿಯಾಣ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮೊದಲೂ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಂತರ ಬೇರೆ ವಿಚಾರ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿದ್ದರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿ ಯವರು ಪಟ್ಟ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನೀವೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೇ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಅದು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇಗೊತ್ತು. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ವಿವರಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ರಘುವತಿ.—ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಡ. ಬೇರೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಅವರು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್.—ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರೆ ಸೈರಣಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೇರೆಯವರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದರೆ ಅವರೇ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ನಾವು ಸಮ್ಮಾನ ಕೊಡಲು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದರೆ ಸಸ್ಪಾನ್ಸ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹಿಂದೆ ಶರಾವತಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಂಡಕೊಡಲೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಂಚಿ ಕೈ ತೊಳೆದು ಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಉದ್ಯಮಪತಿಗಳಿಗೆ ಪವರ್ ಹಂಚಿ ಕೈ ತೊಳೆದು ಕೊಂಡರು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ಅವರು ಪವರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಂಚಿಬಿಟ್ಟರು.

೨-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಅದು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿತ್ತೋ ಅಂಥವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಂಚಿದರು. ಕಲ್ಕತ್ತೆ, ಬಾಂಬೆಯಿಂದ ಬಂದಂಥವರಿಗೆ ಹಂಚಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ದೇಶವನ್ನು ಯಾರು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ ಅವರು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಏತಕ್ಕೆ ಎದ್ದು, ಎದ್ದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. I am conscious. I will restrict my speech as far as possible...

ಇನ್ನು ಹೊಸ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದಾರೆ. ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಾಳಿ ನದಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಆಗಲಿ, ಫಟಪುಫ ಹೈಡಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಲಿ, ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಆಗಲಿ, ಯಾವುದನ್ನು ಇವರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹೋಗೇನೆಕಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದು ಬಹಳ ಬೇವೆಸ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್. ಹೋಗೇನೆಕಲ್, ಮೇಕದಾಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಟಾನ್‌ಸರ್ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎನ್‌ವೈರನ್ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲ. ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವುಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು, ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದರೂ ಇವರು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆ.ಇ.ಬಿ. ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಪೋಗ್ರಾಮ್ ೪೬.೯೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಕ್ಸೈಯಲ್ಸ್. ೧೯೮೨-೮೩ರ ರಿವೈಸ್ಟ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೫೦.೬೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ೬೬.೨೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಪೋಗ್ರಾಮ್. ಈಗ ೬೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅಡ್ಡಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. I think, while preparing the budget, the Hon. Chief Minister must have been misinformed ಆದ್ದರಿಂದ, ಅದರಲ್ಲಿ

ಜಾಸ್ತಿ, ಏನೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. I am avoiding repetitions. I will confine myself only to fresh facts. ಇನ್ನು ಪವರ್ ರೆವ್ಯೂ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಇದೆ, Power Review Committee headed by the Secretary, PWD and Electricity Department. ಇವರು ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಎನ್‌ಟೈಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಪಾಲಿಸಿ ಬೇಂಚ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾವು ಪವರ್ ಕಟ್, ಲೋಡ್ ಷೆಡಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರೂಟ್ ಕಾಸ್ ಏನು ? ಶರಾವತಿ ಜನರೇಟರ್ ಹೋದದ್ದು ರೂಟ್ ಕಾಸ್ ಅಲ್ಲ. ಇವರು ಪಾಲಿಸಿ ಬೇಂಚ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ತಾವು ಬಿಡಿ ಅನೇಕವಾಗಿ ಏನು ಸಾಕೆ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬೇಂಚ್ ಆಫ್ ಎನ್‌ಟೈಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಪಾಲಿಸಿ at any time from the inception of their factory ಇತ್ಯೆ ? ಅವರು ಜಾಸ್ತಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಪವರ್ ಕಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಮೇಲೆ ೭೫ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಪವರ್ ಕಟ್ ಎಂದು ಹಾಕಿದರು. ನಾವು ಹಿಂದೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಪವರ್ ಕಟ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಟ್ರಸಿಡಿಂಗ್, ಇಯರ್ಸ್ ನೋಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ೭೫ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಅಲ್ಲ. ೩೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಪವರ್ ಕಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಅವರು ಪವರ್ ಕಟ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಏನು ಕನ್‌ಸಮ್‌ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅದರ ಮೇಲೆ ಪವರ್ ಕಟ್ ಇಂಪೋಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂಪೋಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲಿಂಗ್ ೧೦೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಪೂಡ್ಲೆಕ್ಟ್ ಇದೆ. ಅವರ ಪೂಡ್ಲೆಕ್ಟ್‌ನ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಪವರ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪವರ್ ಕಟ್‌ನಿಂದ ಸುಮಾರು ೨೨೦೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಬೇಕು. ೨೫೦ ಕಿವಿ ಮೇಲೆ ೩೦೦೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಪರ್ ಆನ್‌ಮಾ ಆಗಬಹುದು. ೨೫೦ ಕಿವಿ ಅಂಡ್ ಎಬವೆ ೩೦೦೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಡಿ. ಬಾಟಾ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಇದೆ, ಅನೇಕ ಜನ ಪಂಡಿತರು ಇದ್ದಾರೆ. The real truth will come out. It is only because of the change in the policy of Power Entitlement that we have landed in this position. ಇದರಿಂದ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಪವರ್ ಕಟ್ ಏನಿದೆ ಇದು ಪೇಪರ್ ಮೇಲೆ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಅದು ಎಫೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಜನರೇಟರ್ಸ್ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಎರಡು ಜನರೇಟರ್ ಹೋದರೆ ಪೀಕ್ ಅವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಪೋಸ್ಟ್ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತತೆಗೆ ಕಾರಣ ಎಂದರೆ ಲೋಡ್ ಷೆಡಿಂಗ್. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೬ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ, ೧೦ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಲೋಡ್ ಷೆಡಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಲೋಡ್ ಷೆಡಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. simultaneously, the line is being switched off; ಪವರ್ ಬಂದಕೂಡಲೇ, ಪಂಪ್‌ಹೌಸ್‌ಗಳ ಕರೆಂಟ್ ಎಷ್ಟು ಮೇವಿನಿಗಳ ಕರೆಂಟ್ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಆಫ್ ಮಾಡಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತತೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೂ ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್, ಇಂಪೋಸ್ಟ್ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರೂ, ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ ಬೇರ್‌ಮನ್‌ರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆಯಾಯ ಡೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೇಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆಗ ಅವರು ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ತಾವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತತೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಇಂಪೋಸ್ಟ್ ಪವರ್ ಪಾರ್ಟೀಜ್ ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ಇದ್ದ ಪವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. I do not know, whether these things have come to the notice of the Hon. Minister. These are the basic two reasons to find this kind of total misbehaviour as far as the power shortage situation is concerned. ಇನ್ನು ಲೆಗು, ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ಪಾಂಕ್ಷನ್ ಕೆಲವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ಪಾಂಕ್ಷನ್ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಛೇದಿಸಿ.

ಅದರ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಚೆಕ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ಪವರ್ ಹೋಗು ವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಕಂಡೀಷನ್ ಮೇಲೆ ಎನ್‌ಟೈಟಲ್‌ನಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರ ಎಂದರೆ: Power will be made available to them during 1984-85 when Kali project and Raichur Thermal Plant Unit was expected to be commissioned. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾರಿಗೂ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಇನ್ನೂ ಕಮಿಷನ್ ಆಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಆಮೇಲೆ ಹೇಳಿ. ಇದನ್ನು ತಾವು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ: It is not an unconditional grant. In effect power was not given at all. It is only a paper sanction which will come into effect only when power is available. If the power is available it is not in a large scale as the one could give in 1970-71. Even if it is given, power will have to be available. It is the existing industry, not the new industry. ಅದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಈ ಲೆಕ್ಕಾಸಿ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಮುಂದು ವರಿಸುವುದು ಏತಕ್ಕೆ? ಒಂದುವೇಳೆ ಪೇಪರ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನೀವು ಪವರ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ನಿಮಗೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ—ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್‌ಗೆ ಪವರ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಇನ್‌ಡಸ್ಟ್ರಿಯಲೇಟ್‌ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆ.ಇ.ಬಿ.ಬಿ.ಟಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಗಾಗಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು 10 ಸಾವಿರ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು 83-84ರಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಇದೇ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ; There is a Rs. 5 crores outlay. ಎಸ್ಕೇಪ್ ಪ್ರೈಸಸ್ ಏನಿದೆ ಅದೂ ಸೇರಿದರೆ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗಬಹುದು. ಇಪ್ಪತ್ತು Internal resources of the KEB for meeting the Plan outlay has fallen very steeply. From the level of Rs. 43.96 crores, in 1983-84 it has fallen to Rs. 30.37 crores. This is because of the revenue expenditure. This is because of very bad collection of revenue. ನಿಮ್ಮ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೆಯಾದನ್ನು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಸೆಂಡೂರಿನವರು 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ವಿ.ಐ.ಎಸ್‌ಎಲ್. ನವರು ಸುಮಾರು 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ನಿಮಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಇದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ನೌಕರರಿಗೂ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ತಿಕ್ಕಾಟದಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಲ್‌ಗಳನ್ನೇ ಅವರು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಣ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ನೌಕರವರ್ಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಿಕ್ಕಾಟವನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ. Revenue expenditure will definitely be increased by 10%. Revenue expenditure including operation and maintenance cost will be Rs. 10.13 crores. 84-85ಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿದರೆ; Ultimately do you know where you are going to land? They will be landing at Rs. 20 crores to meet Rs. 72 crores capital outlay. ನೀವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತರುತ್ತೀರಿ? ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ದುರಂತದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಖಂಡಿತ ಇದೊಂದು ಯಕ್ಷ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಟರ್ನಲ್ ರಿಸೋರ್ಸ್‌ಸ್ ಫುಂ ಫಬ್ಲಿಕ್ ಬಾರೋ ಯಂಗ್‌ನ್ನು ಆರ್.ಎಸ್.ಸಿ.ಆಸಿಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದಗಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಸುಮಾರು 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನೀವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತದೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುಂಡಿಗೆ ತಿಂದಹಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಸ್ವಾಮಿ,

ತಾವು ಟ್ಯಾರಿಫ್‌ನ್ನು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಡೋಮೆಸ್ಟಿಕ್ ಪರ್‌ಸನ್ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡದೆ ಅದನ್ನೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀವು ಟ್ಯಾರಿಫ್ ರಿವಿಜನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯ ರಿಸೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಮೊಬಲೈಸ್ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದು ಆಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಹೋಂ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿದ್ದು. ನೀವು ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗುವರುಗಳಿಗೆ, ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಆಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಮನೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 15-20 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇತ್ತು ಆದರೆ ಈಗ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಆಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಮನೆಯವರೂ ಕೂಡ ಕನಿಷ್ಠ 60 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಅಷ್ಟೊಂದು ಕರೆಂಟನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದಿದ್ದರೂ ಹೂವನ್ನು ಮಾತ್ರ 60 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಾಗದರೂ ಅವರು ಕರೆಂಟ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕರೆಂಟ್ ಛಾರ್ಜ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ :—ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕರೆಂಟ್ ಇದ್ದರಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲು :—ಕರೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ 60 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇ ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದಾದರೂ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. He is bound to use. Otherwise he will be unnecessarily paying; I think Rs. 12/-or Rs. 20/-. ನಿಮ್ಮ ಕೆ.ಇ.ಬಿ.ಯಲ್ಲಿ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ ? ಬುದ್ಧಿ ಇರುವರು ಯಾರು ಕೂಡ ಈ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಏನು ಹೇಳಬೇಕು ?

ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈಗ ನಿಮಗೆ ಮೈನ್ಸ್ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳು ನಷ್ಟ ವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ಲಸ್ ಅಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ :—ಮೈನ್ಸ್ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ಇದೆಯೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಯಾವ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇರುವಂಥಾದ್ದು ಅಧಿಕೃತವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲು :—ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಎಲ್ಲಾ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ಸ್ ಕೂಡ ಇದೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೇ ಎದ್ದುತ್ ಇಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ನುಟ್ಟದ್ದರಿಗಿಂತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪೂರೋಪನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಕೆ.ಇ.ಬಿ.ಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಇದ್ದರು ಈಗ ಳಿ ಜನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು 2-3 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು 10-12 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ರೋಂ ಸೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ನ್ಯೂರೋ ಫಿಡಲ್ ನುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ. ಆ ರೀತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಅಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದರಿಂದ ಜನರು ಹತಾಶರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಪರಮ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಜನರು ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ?

ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ರಿ ಆರ್ಗನೈಸ್ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಾದರೆ ಮಾಡ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್

ಲಾಸ್ ಎಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ ? ಈಗಲೇ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರಮೇಯ ಎನು ಇದೆ ? ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಮಾಡಬರು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಇಲಾಖೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಒಂದು ಅವಧಿ ಸುಮಾರು ೩ ರಿಂದ ೫ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮಾನ್ಯ ಕಲಗಲ್ ಎಂದು ಬಂದರು. ಅವರು ಆರುತಿಂಗಳು ಇದ್ದು ರಿಟೈರ್ ಆದರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಬಂದರು. ಅವರು ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ ಆದರು. ಆದ್ದರಿಂದ Give them some time to settle in the Department. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಿಟೈರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ? ಆರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಪ್ರೆಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಪವರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ವರ್ಷ ಇರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೆ.ಇ.ಬಿ.ಯ ಅಧಿಕಾರ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪವರ್ ಕಾನ್ಫೋರೆಷನ್ ನಿರ್ದೇಶನ, ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅದನ್ನು ಕೂಡ ತಾವು ಕೈಬಿಟ್ಟು ತೆಂಬ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಜಿ.ನಾಯಕ್.—ಎರಡೆರಡು ಗಂಟೆಗಳಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಲೈಟ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವಂತವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಸಿಸ್ಟಮ್ ಇಂಪ್ರೂವೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನ್ಯೂ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಿಂಕ್ ಲೈನ್ಸ್, ಸಬ್ ಸ್ಟೇಷನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಕಿಲ್ ಓವರ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇದೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲಿಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ರೀಲಿ-ರೀರಲ್ಲಿ ೨೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ರೀಲಿ-ರೀರಲ್ಲಿ ೨೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ರೀಲಿ-ಲೀರಲ್ಲಿ ೨೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಫಿಗರ್ಸ್, ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಫಿಗರ್ಸ್. ನಮಗೆ ಒಂದು ಫಿಗರ್ಸ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ರೀಲಿ-ರೀರಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ೨೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದು ನಾವು ಹೇಳ ತಕ್ಕಂಥದ್ದು. You can yourself verify.

SRI J.H. PATEL: I have got all the information.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—Your information correct ಆಗಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಇದೆ. You can appoint any expert committee and I am in a position to prove it. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೀಲಿ-ರೀರಲ್ಲಿ ೨೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ರೀಲಿ-ರೀರಲ್ಲಿ ೨೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ರೀಲಿ-ಲೀರಲ್ಲಿ ೨೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್. ಒಂದೊಂದರಲ್ಲೂ ೨.೬ ಕೋಟಿ ನಷ್ಟ ಎಂದರೆ ೨.೬ ; ೩ ಎಂದರೆ ಎಳೂವರೆ ಕೋಟಿ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಕೆ.ಇ.ಬಿ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಪ್ಪು ಆಫ್ ಎನರ್ಜಿ, ಮತ್ತು ಮಿಸ್‌ಯೂಸ್ ಆಫ್ ಪವರ್ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆದಂಥದ್ದು ಇದೆ. ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲೈನ್‌ನಿಂದ ನಮಗೆ ಪವರ್ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಹೈದರಾಬಾದ್, ಮತ್ತು ಶಹಬಾದ್ ಮುಖಾಂತರ ಲೈನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪವರ್ ಸಪ್ಲೈ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೪೦೦ ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾದರೆ ೪೦೦ ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ರಾವಣಗೊಂಡಮ್‌ನಿಂದ ಬಂದರೂ ಅದು ಉಪಯೋಗ

ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಕೈ ಎತ್ತಿ ಬೋರ್ಗರೆದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. You have got to have some arrangements of 400 Kv. Station at Bangalore. ಇದರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಡಿಲೆಮಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಲ್ಯಾಣಂ ಮತ್ತು ರಾಮಗೊಂಡಮ್ಮನಿಂದ ಏನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇರುತ್ತೀರಿ ಅದನ್ನು ತಾವು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋನ್ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ರೇಷನಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಈವೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ that is some sort of imposing powercut. ಪವರ್ ಕಟ್ ಫಾರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಲೋಡ್ ಪೆಡಿಂಗ್ ಇನ್ನಿತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾವು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 20+40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪವರ್ ಕಟ್ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ What is the drawal by various big units. ಎಂದು ನೋಡಿದಾಗ ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಂಬಿ ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಲಿಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ನಮಗೆ ಲೋಡ್ ಪೆಡಿಂಗ್ ಸ್ಟೇರ್‌ಸಿಟಿ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಲ್ಯಾಣದಿಂದ ಇಂಡಾಲ ಎಂಬ ಕಂಪನಿಯವರನ್ನು ಬಹಳ ಮತೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಇವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ 40 ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ಸ್ ನಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಜೂನ್ ೧೯ರೊಳಗೆ ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಐ.ಪಿ.ಸಿಟಿ, ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಪವರ್‌ನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ರೈತರು ಎದುರಿಸುವ ಮಾತನಾಡು ತ್ತೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು ಈಗಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲೂ ಬರೀ ಪೇಪರ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಎನರ್ಜಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಐ ಐ ಎಸ್. ಎಲ್. ಎಲ್, ಮತ್ತು ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್. ಮುಂತಾದವುಗಳು ಮುಚ್ಚ ತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜೂನ್ ೧೯ರ ರವರೆಗೆ 40 ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. If the water spills they need not return. If the water does not spill, they will have to return the power. We know water did not spill. They should have returned the power, ಈಗಲಾದರೂ ಬುದ್ಧಿ ಬರಬೇಕು. ಜನ ಏನು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. I think, by December, instead of returning the power, you have asked them to retain the power. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನವೆಂಬರ್, ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ they should have asked them to return the power. At least, they should have become wiser. Deliberately, to favour them, I do not think you have asked them to return the power but you have asked them to retain.

೨-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಇದೇ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಏನು? ನೀವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಸಮಾಧಿ ಕಟ್ಟಿ ತುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಉದಾಹರಣೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ತಾವು ಬಹಳ ಜೋರಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮಷ್ಟೇ ಜೋರಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಸಹ ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂಬುದನ್ನು ನನ್ನ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪವೊಯ್ಯ.—ನೀವು ಸತ್ಯವನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿದರೆ ಜನರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ನೀವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಹ ಜನರು ಕ್ಷಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿ.—ಇಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಜನರು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I am not yielding. I am not yielding. ನಾನು ಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಬೇಕು. I am speaking on facts and with the information which is available to me. ಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದರೆ ಏನರ್ಥ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ನಾಯಕ್.—ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೈತರ ಅವಸ್ಥೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಜ್ಞಾನ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ?

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I am not yielding.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ತಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದವಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಇಲ್ಲಿ ಮೆಲ ಮಾತ್ರ ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಅನ್-ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿ.—ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ತೆಗೆಸಿ ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೇ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವವಿದೆ. ಈಗ ನನಗೆ ತಿಳಿದಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಏನು ಹೇಳಿದರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೆಕಾರ್ಡ್ ತೆಗೆದು ನೋಡಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ತೆಗೆದು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. If that is there I will expunge.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I am sorry. This is not the way to expunge ; Unless you call for the records. Hypothetical ಆಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. I am sorry.

MR. DEPUTY SPEAKER.—If that word is there I will expunge.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I am sorry. Hypothetically you cannot pass an order like that. You cannot do that.

MR. DEPUTY SPEAKER.—If such a word is there I will expunge ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—Hypothetically ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. You cannot pass an order like that.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I will expunge ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I have got to say that I have to humbly submit that this is not the way to pass an expunction order. I respect the Chair. If hypothetically expunction order is passed I do not think that is proper. That is my submission. There is nothing unparliamentary which I have said. I am conscious of even a single word which I have spoken. You can test how many unparliamentary words I have used at what time. ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಅದನ್ನು ನೂರು ಸಲ ಅಲೋಚಿಸಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಕೂಡಲೇ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡದೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—If such a word is there I will expunge ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. What does it mean ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಒಂದು ವೇಳೆ ಇವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದು ಅನ್-ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದವಾಗಿದ್ದರೆ, ಸಭೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಒಳಗಡೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ತಾವು ಅವರ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—If there is such a word I will expunge ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. What does it mean ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ನಾವೂ ಸಹ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಎಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದಂಥ ಅನ್-ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದ ಯಾವುದು ಎಂಬುದು ನಮಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಅಂತಹ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—We have lent our ears. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನ್-ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದ ಯಾವುದು ಎಂಬುದು ನಮಗೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I will expunge ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ ಅವರು ಅನ್-ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತಹ ಉದ್ದೇಶ ತವುಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತಹ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮುಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—If he has not used such word the question of expunction does not arise at all.

ಎ ಎಸ್. ಅಚಾರ್ಯ.—ಇವೊತ್ತು ಮೂರು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇದರ ನಂತರ ಮೂರು ದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮೊಯ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲಾಖೆ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಇವರು ಏನೋ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ವಿಕೆಂದರ್, ಇನ್ನೂ

ಅನೇಕ ಜನರು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮೊಯ್ದಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ದಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವರು ಪವರ್‌ನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾವಾಗ ? ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ೨೨.೫ ವ್ಯಕ್ತಿ ದರ ಇದ್ದಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಆಗ ಟ್ಯಾರಿಫ್ ಇನ್ನೂ ರಿವೈಜ್ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ ಈಗ ದರವನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ತೆರಿಗೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಈಗ ೫೩ ಪೈಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೦.೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. According to me this has been done even without the approval of the Government and the Board. That is a major decision. You please enlighten us. ನನಗೆ ಬಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. We are duty-bound to convey. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಅಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. It is for you to explain it. We are here to accept it if it is true. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹಿರಿಯರಾದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮನ್ನು ಹೆದರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬಂದಂಥ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. That is my information. I may be misinformed or I may be correctly informed. It is for the Minister to clarify. You are not in possession of the facts.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ತಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಂಥ ಪದದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದಾದ ತಾವು ಈಲ್ಡ್ ಆಗುವುದಾದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ದಿ.—ನಾನು ಈಲ್ಡ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ತಾವು ಈಲ್ಡ್ ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಸರಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಬಿಳಿಸಿದ ಪದ ಸರಿಯಾದದ್ದು ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ದಿ.—ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಬೇಕಾದರೆ ಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಿ. ನಾನು ಆ ರೀತಿಯ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದು ಸತ್ಯಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕಡತವನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಚರ್ಚೆ ಬೇಡ. ಈಗ ತಾವು ವಿಷಯದ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ದಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮಗೆ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂನ ಅಗತ್ಯತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯವರು ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಂದ ಐ ಪಿ. ಸೆಟ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಇವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. this could have been used. for domestic consumer To what extent there could have been savings as far as power is concerned ? There for, practically it is given for gratis. ಇವುಗಳಿಂದ ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ಬಾಬಿನಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಂಡಲಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಷ್ಟ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕೆ.ಇ.ಬಿ. ಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಲಗಲಿಯವರ ಪೈಲನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಬಂಧಿಗಳು ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

Because we are accountable to the people. I have got to mention it even if I have nothing personal about any one. He is put in charge of Chief Engineer (General). If it is placed before the Board, because of confidential report and many other things, he will not become eligible for Chief Engineer (Genl.) So, an attempt is now made to appoint him as the Technical Member of the Board, is to a higher post, who is otherwise not eligible to become Chief Engineer (General), he is picked up for the post of Technical Member, which is higher than the Chief Engineer's post. This is done just to overcome the deficiency. The Minister should keep off his hands. I think he could have asked the Chief Engineer or somebody to handle this matter. By handling this directly, it amounts to favouritism. No appointment should be made in an institution like KEB by the back-door method. Whether you have called for the recommendation from the KEB or whether you yourselves at the Secretariat level initiated this decision. I would like to know. Suppose, he is a well qualified person for the post of Technical Member, that will be known only by the technical people. Whatever it may be, such an appointment for the post of technical member from the Minister or from the Secretariat, it is not conducive for the development of KEB. This will definitely amount to favouritism and favouring a particular person who is related to a Minister. That will have to be avoided at any cost. ಅವರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. It is left to the experts to appoint a Technical Member. ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಮೇಜರ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದ್ವಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. It is a man made crisis mostly. not the crisis which is created by the nature ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಒಂದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಟಾಟಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ರವರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ವಾನ್ಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ರಾಜಾಜಿನಗರ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂಧೇವ್‌ರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಒಲವಿಸಿದರು)

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಬಡೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನಾವು ನೀಡಿದ್ದ ಮಾದರೀಕಾಗಿದೆ ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಸಹ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ತಾವು ಇನ್ನು 3 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ

ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇವೊತ್ತು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಜಲವಿದ್ಯುತ್‌ನ ಸಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಣುವಿದ್ಯುತ್ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆ ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಯಾವಾಗ ತಯಾರು ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ನಮಗೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆ ಬರೀ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ನಾಯಕ್.—ಸ್ವಾಮಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಕಳ್ಳತನಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅದು ನಿಜವಾದ ಮಾತು. ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ದೀಪಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುತ್ತವೆಯೋ ಆಗ ಕಳ್ಳತನಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಗುತ್ತವೆ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಲೋಡ್ ಷೆಡಿಂಗ್ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯದ್ವಾತದ್ವಾ ಇದೆ. ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಲಿಫ್ಟ್ ಫೌಂಡ್ ಗಾರ್ಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕೆಂಪಲೂ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ರಾಜ್ಯದವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾರಿ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಚಾಟಿಯನ್ನು ಅವರ ಕೈಗೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಚಾಟಿಯನ್ನು ಕೊಡೋಣ. ನಿಮ್ಮ ಮಾಜಿನ್ ಮೇಲೆ ನೀವು ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ, ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಹೇಳೇ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚಾಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಲೋಡ್ ಷೆಡಿಂಗ್ ಅರಾಜಕತೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರ ಯೋಜನೆಗಳು ಏನಿವೆ, ಆ ಯೋಜನೆಗಳಿಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿದೆಯೇ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಇವರು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಶೇಕಡ ೭೫ ರಿಂದ ೮೦ರ ವರೆಗೂ ಹೋಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ- ಮೊಯಿರಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ ೭೫ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮುಚ್ಚುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿವೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ನಮಗೆ ನೋಟೀಸು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಬಂದಿದೆ ಇದು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾರಿಗೋ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಇತರೆ ಬಾಬಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀವು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಹದಗೆಟ್ಟಿದೆ. ನೀವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಂತಹ ತಜ್ಞರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ? ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದಂತಹವರ ಒಂದು ಸಭಿಕ ಕೇಂದ್ರ

ದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲೂ ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಎನರ್ಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರಿಪೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಸರ್ಕಾರ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇರ ಬಹುದು ಅಥವಾ ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇರಲಿ ಅದು ಬೇರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವಂತಹ ಎಕ್ಸ್‌ ಪರ್ಟ್ ಒಪೀನಿಯನ್‌ನ್ನು ನಾವು ತಪ್ಪೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳು ವಂತಹದ್ದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಕೇಂದ್ರದವರಂ ಇವೊತ್ತ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ ಅವರು ರೀರೆನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಯಾವ ಯಾವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ

1. Poor operating efficiency
2. High fixed cost
3. Tariff structure
4. Transmission and distribution loss
5. Arrears of revenue collection
6. Delays in project implementation and commissioning
7. Poor accounting and management systems.

ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಏಳು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಅವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೊಡೆಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಏಳು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನಹರಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಸ್ವತಃಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣವೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ.

ಭೀರನ್.—ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗೆನೂ ಇಲ್ಲ, ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆನೂ ಇಲ್ಲ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿನೂ ಇಲ್ಲ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸುಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಸುಟ್ಟು ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಜನಗಳು ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ ವೆಂದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಇಲ್ಲಿಗೂ ಗಂಗಾನದಿ ಹರಿದು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಇದೆಯಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪರದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನು ಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಆ ರೀತಿಯ ವರದಿ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಇಲಾಖೆ ಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಕಾಳಿ ನದಿ ಹೈಡ್ರೋ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ವರಾಹ ಹೈಡ್ರೋ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಪವರ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಭೀರನ್ ಯಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಭೀರನ್ ಇದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೀಲ್.—ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಭೀರನ್ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಛೇರ್ಮನ್ ಆದಮೇಲೆ, ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ? ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ನಾವು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಿಮಗೆ ಯಾವ ವಿಷಯ ಬೇಕು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಕೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಛೇರ್ಮನ್ ಆಗಿರತಕ್ಕವರು ಬರದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ! ಅರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಭೆಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹಾದೇವ್.—ಇವರೆಲ್ಲಾ ಟೀಪು ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಭೈರೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಹಾದೇವ್‌ರವರಿಗೆ ಟೀಪು ಪ್ರಕರಣ ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ರೂಮಿಗೆ ಬಂದಿ, ನಿಮಗೆ ಟೀಪುನಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಒಂದೆ ಬಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಐದು ಕಮಿಷನ್‌ಗಳು ಆಗಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕಾಳೇವದಿ ಹೈಡ್ರೋ ಪಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡದಾದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೂಪರ್ ಡ್ಯಾಮ್ ಬಗ್ಗೆ It is not concreting, it is not yet over ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ, ರೀಲೀಫ್ ರಲ್ಲಿ ಅದು ಮುಂಗಿಯ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ೧೨ನೇ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ರೀಲೀಫ್-ಲಿರಲ್ಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೀಲೀಫ್ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

೩-೦೮ ಪಿ.ಎಂ.

ಅದು ಠೇಕೆ ಮುಂಗಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲಿ-ಲಿರ ೧೨ನೇ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಈಗ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಈಗ ರೀಲೀಫ್ ಇದ್ದೇವೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ರೀಲೀಫ್ ಇದು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಸೂಪರ್ ಡ್ಯಾಮ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಆಗದೆ ಕಾಳೇವದಿ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದು ಲಿ-ಲಿರ ತನಕ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಮೇಯ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದು ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಉಳಿಯಬಹುದು. ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. On page 31 of the Annual Report, it has been said thus

“ RAICHUR THERMAL POWER STATION STAGE-I

The first stage of this project with two units of 210 MW each is estimated to cost about Rs. 289 crores of which about Rs. 200 crores have been spent upto the end of December 1983. All the integrated works are in full swing in the project. The erection of the boiler for the Unit I has been completed to cover 80% and that of the Second Unit to about 65%. Almost all the main generating equipment/component for Unit and 95% of II have been received at site. The Supply position of all other equipments/system is very satisfactory. The first and second units are expected to go on stream in March 85 and December 85 respectively.”

ಇದು ಡಿಸೆಂಬರ್ ಲೆಕ್ಕ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಮೀಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿ ಯಾದಂಥ ಉಪಕರಣಗಳು ಈಗ ತಾನೇ ಬಂದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮರಾಠಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಓದುವ ದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಲಿ-ಲೆರಲ್ಲಿ ಇದು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಲಿ-ಲೆರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ರಾಯಚೂರಿನದ್ದು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕಾಳಿನದಿ ಲಿರತನಕ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಉತ್ಪಮವಾಗುತ್ತದೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ಪಮವಾಗಿರ ವುದು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆನ್‌ಗೋಯಿಂಗ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರ ವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ೧೯೭೩-೭೪ ರಿಂದ ೧೯೭೭-೭೮ರ ತನಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ವರದಿ ಅದನ್ನು ಮೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಬ್ಸರವೇಶನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೆಕಮೆಂಡೇಶನ್ಸ್ ನೋಡಿದರೆ ಮೈ ಜಾರ್ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಡಿಸೈನ್ಸ್ ಚೇಂಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಓದಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

“Changes in design were found necessary only after opening of foundations and noting the nature of strata met with, which was very much jointed and foliated, which could be detected only after excavation. It was only after exposure of foundations, clayey seams were detected and consequent deeper excavations resulted in excess quantities. Therefore the excess quantities were unavoidable”.

It further says;

“The above statement clearly reflects the inadequate and defective investigation of the site and hasty designing on the part of the Officers.”

Infact the work relating to the change in design of weir structure was suggested on 15th December 1971 itself (i.e., a day after quotations were opened and before award of the work).

Hence, change in design was the main cause for subsequent extra quantities and this has been recorded by the Civil Committee at its meeting held on 4th October 1977. In the opinion of the Committee, the surprise variations during excavation is not a reason as the change was suggested on 15th December 1971 itself. Corporation has also not hitherto made an analysis of the completed value of the work to find out the approximate extent of extra excavation due to clayey foundation as per work originally put to tender and that involved due to change in design. This analysis was necessary for the Committee, to appreciate the argument advanced by the Government regarding foundation conditions

Further, in the report they said;

“The Committee is of the firm view that the reply viz. when there are substantial changes in the design, this Agreement will not bind the contractor is a development of the Corporations own making and is not a valid argument. The approximate total financial impact

as a result of change of design was not brought before the Board before concluding the Agreement (18th August 1972). No expert legal opinion was also taken regarding necessity to increase the rates in the Committee's view at the time when the Corporation knew that the design of the dam was undergoing a substantial change and that too, before award of the contract, the Corporation should have ascertained the financial implication and decided on an open tender to have the facility of competitive rates. No valid argument explaining this lapse was advanced during the meeting (21st August 1981).

"The Committee was shocked to note that before preparation of the project report for the power House, for obtaining clearance of the planning commission, the Government/Corporation did not at all conduct investigation of the steep hill slopes, although the fact remains that hill slopes over a period of time are normally prone to landslides, and this factor should have been taken care of as the power house was adjacent to the hill. The Corporation was awakened to consciousness of the issue of protective works only after landslides occurred repeatedly each year from 1972. Even then, estimate for protective works was prepared (October 1972) belatedly for western side for Rs. 24.08 lakhs, revised in April 1966 to Rs. 63 lakhs including the eastern side and then again to Rs. 134.52 lakhs in May 1977. The Geologist was called in very late in March 1973 and the Secretary to the Government clarified that protective works as per his suggestion would have cost Rs. 1.50 to Rs. 2.00 Cr. res. It is interesting to record that even protective works executed according to Company's panel of experts, have cost the Corporation a sum of Rs. 1.72 crores as on March 1981.

The Committee is of the view that if only action had been taken sufficiently early i.e., at the project report stage and if suggestion of geological survey of India was implemented promptly, infructuous expenditure (Rs. 21.39 lakhs) on removing the debris due to landslides could have been avoided and lot of time and money spent on piecemeal protective works could have been reduced and power house got ready much earlier. (The Corporation stated that there were no landslides after June 1975)." ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಇದ್ದು ನಾನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಇದೇನಿದೆ ಎಂಬ ರಿಪೋರ್ಟಿನೊಳಗೆ ಯಾರೋ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ, ಯಾಗಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಪುತ್ಥಳಿ ಆಯಿತು. Therefore 17th report is a very castigating report about the Karnataka power Corporation. ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಪ್ರವಹಾರ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ,

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್. — ಈ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರಾರೂ ಎಂದು ಹೇಳಿ.

SRI M.S. KRISHNAN.—Sri H.T. Krishnappa, Chairman, Sri F.S. Tavare, Sri H.M. Mallikarjunappa, Sri B.V. Ramachandra Reddy.

Sri G. Raju Gowda Sri Annarao B. Patil Sri Qamarul Islam Sri J.H. Patel, Dr. H.L. Thimme Gowda, Sri C. Puttaswamy Gowda, Sri Shanthamallappa Patil and Sri R.L. Jalappa are Members.

ಬೇರ್ಮನ್.—ಮೂರು ಘಂಟೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಮೂರು ಘಂಟೆಗೆ.

ಬೇರ್ಮನ್.—ಎರಡೂಮಂತ್ಯಾಲು ಘಂಟೆಗೆ ಶುರುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮೂರು ಘಂಟೆಗೆ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ಬೇರೆ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಬಿಐ ವರದಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಶೋಷಣೆಗು ಎಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಲಾಭವು ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮೊಯ್ದಿಯವರು ಬಹಳ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಎನರ್ಜಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನ ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Transmission and distribution losses ಬಗ್ಗೆ ರಿಪರ್ಟಿನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ Govt. of India Energy Ministers Review Reportನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟ್ರಾನ್ಸ್ಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಲಾಸಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಲೈನು ಎಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಈಗ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

The review also notes that the transmission and distribution losses in several State Boards continue to be very high. The All-India average being pushed up on this account. Some of the Boards have recorded as much as 22-23% as transmission losses. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಭೇರ್ಮನ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಅವರು ಒಂದೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ, ಅವರು ಇದೇ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದರು.

ಈಗ ಮಾನ್ಯ ರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಭೇರ್ಮನ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಅವರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೊರತೆಯಾದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕವರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮುನಿರಾಮಯ್ಯನವರು ಒಂದು ವೇಪರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ.

The papers on 'An Analytical Study of power System Losses and the Segregation of losses in KEB system for the year 1978-79' were presented by Sri B.G. Rudrappa, the then Superintendent Engineer, Elect, and Sri M. Muniram, Superintending Engineer, Elect. It is a very interesting reading.

Bihar	1977-78	24.23
Rajasthan	-do-	24.14
Andhrapradesh	-do-	22.91
Karnataka	-do-	22.60

ನಾವು ನಾಲ್ಕನೆಯವರು ಆಗಿದ್ದೇವೆ. ೨೩ ಹೋಗಿ ೨೨ರಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ಸಲ ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು ಅದು ಆಗಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಹರಿಯಾಣದಲ್ಲಿ ಇದೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ೧೩.೩ರ ಸಮ್ಯು ಬ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸಸ್ ನಾಷನಲ್ ಅವರೇಜ್‌ಗಿಂತ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ. ಬ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಲಾಸಸ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಲಾಸಸ್ ಅನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಥೇರೈನ್ ಆಗಿರಬಹುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

1. Inadequacy of sizes of conductors.
2. Inadequate planning and improper layout of distribution system ;
3. Improper voltage levels.
4. Use of higher capacity transformers than required.
5. Theft of energy by consumers.

He has also suggested remedies. His paper reads ;
 'It was concluded that this situation could be remedied by ;-

- i) Fixing the limit to permissible line losses in power system ;
- ii) Installation of static shunt capacitors at optimum locations in the distribution system as well as at the consumer ends (i.e., at the loads)
- iii) Generation and control of reactive power flow in the power system ;
- iv) To increase the number of distribution transformers in the system to limit the length of L.T. distribution lines to minimise the losses and improve voltage regulation.
- v) Extensive utilisation of OLTC equipment at key sub-stations to maintain proper voltage levels ;
- vi) Adopting proper sizes of conductors based on loading and proper voltage regulations at the tail ends.
- vii) Usage of transformers designed for higher ratio of iron losses to copper losses for distribution system.
- viii) Limiting the length of LT distribution feeders
- ix) Taking necessary steps to prevent pilferage of electrical energy

೧೦ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ೧೦ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವು ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ಅದು ತಜ್ಞರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇವತ್ತು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸಿದ್ದರೆ ಬ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಲಾಸಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಆಮಾದನೆ ಏನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು

ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸಿಲ್ಲ. ಗಮನ ಹರಿಸದಿದ್ದರೆ ಕಳೆದ ಸಲ ಏತಕ್ಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ? ನಾವು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಅದರಿಂದ ಕೊಟ್ಟಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಕಡೆಗೆ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಲಾಸಸ್ ಅಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಆಪಾದನೆ ಇದೆ. ನಾವು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆದ ಮಾನ್ಯ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್‌ರವರು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರದು ಒಂದು ಸಂಘವಿದೆ. ಆ ಸಂಘದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಘದವರು ಮೆಮೊರಾಂಡಮ್ ಕೂಡ ತನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದೆ ಕಾರ್ನಿವಲ್ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮುಖ ಬಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾದದ್ದು ಅಲ್ಲವೆಂದೂ, ವಿಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಜನತಾಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರಾದ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಿರಿ ? ನೀವು ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ವಿವರಕ್ಕೆ ಕೊಡಿ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಮಂಜಸ ಸಹಾದಿ ವಿವರಗಳು ಇದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಅಂತಹವರೇ ಅವರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅತ್ಯಮ್ಯ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಅರಿಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಆಫ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ, ಎಷ್ಟು ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಆ ವರದಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದು ಸಣ್ಣ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಅರಿಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಆಫ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಏನು ಇಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಸಿಸ್ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ? ಎಷ್ಟು ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಕಳೆದ ಸಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆ.ಇ.ಬಿ.ಗೆ ೭೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಬೇಕೆಂದು ಅಸಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ೧೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಡಾಲಿನಿಂದ ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಬೇಕು ಅವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿ.ಐ.ಎಸ್.ಎಲ್. ನವರು ೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅವರು ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂ.ಪಿ.ಎಂ. ನಿಂದ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ವಿ.ಐ.ಎಸ್.ಎಲ್. ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬಂದಿದೆ ? ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ ? ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ನನಗೆ ತಿಳಿದವೆಲ್ಲ ಈ ವಿಷಯ ನೀವು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನೀವು ಬಾಕಿ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಿಯೆಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಬಹುದು, ಅವರು ನಿಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀವು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ನೀವು ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆ.ಇ.ಬಿ. ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಬಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೂಡ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆಯೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಅಕೌಂಟಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಸಾಲಗಳು ಎಷ್ಟು ಇವೆ ಎಂದರೆ.....

೮೪ ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಲದ ನಿರೂಪಣೆ ೩೦-೩-೮೪ಕ್ಕೆ ೧೪,೩೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ೧೮-೮೪ಕ್ಕೆ ೧೩, ೦೪೦ ಲಕ್ಷ ಅಂದರೆ ೧೨೩ ಲಕ್ಷ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇವತ್ತು ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿ ಸಂಪುಡಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ರೇಕರೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಇದು ಹಳೆಯ ಆಕ್ಟ್. ಇದು ೧೯೬೮ರಲ್ಲಿ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಆದಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ಕ್ಲಲ್ಯ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ,

"67. Priority of liabilities of the Board-the revenues of the Board shall, after meeting its operating, maintenance and management expenses (and after provision has been made for the payment of taxes on its income and profits) be distributed as far as they are available in the following order, namely -

- i) interest on bonds not guaranteed under Sec. 66,
- ii) interest on stock not so guaranteed,
- iii) credits to depreciation reserve under Sec. 68,
- iv) interests on bonds guaranteed under Sec. 66,
- v) interest stock so guaranteed,
- vi) interests on sums paid by the State Government under guarantees under Sec. 6,
- vii) the write-down of amount Paid from capital under the provision to Sec. 59.
- viii) the write-down of amounts in respect of intangible assets to the extent to which they are actually appropriated in any year for the purpose in the books of the Board,
- viii) contribution to general reserve of an amount not exceeding one-half of one per centum per annum of the original cost of fixed assets employed by the Board so however that the total standing to the credit of such reserve shall not exceed (fifteen) per centum of the original cost of such fixed assets.
- ix) interest on loans advanced or deemed to be advanced to the Board under Sec. 64, including arrears of such interest,
- x) The balance to be appropriated to a fund to be called the Development fund to be utilised for -
 - a) Purposes beneficial, in the opinion of the Board, to electrical development in the State,

(b) repayment of loans advanced to the Board under Sec. 64 and required to be repaid:

provided that where no such loan is outstanding, one-half of the balance aforesaid shall be credited to the Consolidated Fund of the State."

ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ವೇರಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿದೆ.

Now, I am quoting Section 67 of Electricity (Supply) Amendment (Act 24 of 1978) which speaks thus.

"67. (1) If in any year, the revenue receipts are not adequate to enable compliance with the requirements of Section 59, the Board shall, after meeting its operating, maintenance and management expenses, and after provision has been made for the payment of taxes (if any) on income and profits, distribute the revenue receipts, as far as they are available, in the following order, namely:—

(i) payment of interest on loans not guaranteed under Section 66,

(ii) payment of principal of any loan raised (including redemption of debentures or bonds issued) under Section 65 which becomes due for payment in the year,

(iii) payment of interest on loans guaranteed under Section 66:

(iv) payment of interest on sums paid by the State Government in pursuance of guarantees under Section 66,

(v) payment of interest on loans advanced to the Board by the State Government under Section 64 or deemed to be advanced under sub-section (2) of Section 60,

(vi) payment of principal of any loan guaranteed by the State Government under section 66 which becomes due for payment in the year or which became due for payment any previous year and has remained unpaid.

(vii) repayment of principal of any loan advanced to the Board under Section 64 which becomes due for payment in the year or which became due for payment in any previous year and had remained unpaid.

and if any balance amount is left thereafter, the same shall be utilised for the other purposes specified in Section 59 in such manner as the Board may decide.

ಯಾವುದೇ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಮೊದಲು ಇಂಟರಿಸ್ಟ್ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಡಿಬ್ಬಿಸಿಯೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಡಿಬ್ಬಿಸಿಯೇಷನ್ ಹಣ ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಇಂಟರಿಸ್ಟ್ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯತಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅಗಿಂದಾಗಿ ಛೇರ್‌ಮನ್‌ಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದು ಅಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಜ್ಞರೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಶ್ಚಿಮಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಜೋಹಾರಸೇನಾಗುವು ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ವರದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೂಡ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

“(1) The Chairman and full time Members must be selected properly and not on any other basis like caste, communal or political consideration

(2) Their tenure must be five years

(3) Toning up of discipline in the plans.”

ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹದಗೆಡುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳನ್ನು ಅಗಿಂದಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ದೂರುಗಳು ಕೂಡ ಬಂದಿವೆ. ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ನಾನು ಕೂಡ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಕಲಾಗಲ್ ಎನ್ನುವವರು ಛೇರ್‌ಮನ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ವಿತಕ್ಕ ಮುಂದೆಂದರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಾರದಾಗಿತ್ತು?

ಶ್ರೀ ಪಿ.ರಾಮದೇವ್.—ಇಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್.ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹದಗೆಟ್ಟಿತ್ತು, ಈಗ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ತಿ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆನಂದರಾವ್.—ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರ ಭವನ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರ ಭವನ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊಸ ಶಾಸಕರ ಭವನ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಯು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರ ಮಧ್ಯೆ ಬಾಂಧವ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಈ ಬಾಂಧವ್ಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೩ ಯೂನಿಯನ್ ಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಜೋಹಾರಸನ್ ಗುಪ್ತಾ ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಸ್‌ಜೀವಸ್ ಎಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಂದಾಳುಗಳ ಜೊತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಸಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

೨-೨೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಇನ್ನು ಅಬಾರಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರದ್ದೂ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯಾಜ್ಯ ಇದೆ. ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ೧೪೦ ವೆಂಡರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಏನು ಬೇಡಿಪಾಲಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಅವರನ್ನು ಬೇಡಿಪಾಲಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನನಗೆ ಆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೇ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಇನ್ನಾರನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುವುದು ತಮಗೆ ಪರಮ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ತಾವು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ, ಬೇಡಿಪಾಲಾ ಮಾಡಿರುವ ೧೪೦ ಜನ ವೆಂಡರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಬೇರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಕಡೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ (ಸಿಂಧನೂರು) : - ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿನ ಆಬಾರಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ ಅವರ ಆಭಯಾಜನ ಕ್ರಮಾಂಕ ೨೧ ಮತ್ತು ೪೬, ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಘುಪತಿಯಪರ ಆಭಯಾಜನಾ ಕ್ರಮಾಂಕ ೨೫ ಮತ್ತು ೧೧ ಹಾಗೂ ಯುವಜನ ಸೇವಾ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ರಮಾಂಕ ೧೨ ಇವುಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲಾಖೆ, ಈ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಹಿಂದಿನ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವರು ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಶೇಕಡ ೩೫ ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹರಿಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತಾಂಡಗಲಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತರ ಭಾಗ್ಯ ಜ್ಯೋತಿ ಎನ್ನುವಂಥ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಅಂಶ ಭಾಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ವಿಷಾದವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಜನತಾ ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಬಡವರಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಎಂದರೆ, ರೈತನಿಗೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಳ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ೪-೫ ವರ್ಷಗಳ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ವರ್ಷ ಅದರ ಎರಡು ಪಟ್ಟು. ಈ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಯಾವುದೇ ಆಕಂಠವಿಲ್ಲದೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಂತೋಷಕರವಾದ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ವಿದ್ಯುತ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಡಿಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ಲೇಬರ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಕಡಿಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ನಾನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅನಂತರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕಡಿಿತವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ಸಹಜ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಫರ್ಮಲ್ ಘಟಕಕ್ಕೆ ವಾಣ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಇದು ೧೯೮೬-೮೭ನೇ ಇಸವಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಗಿಯುವ ಸಂದರ್ಭ ಇತ್ತು. ನಾವು

ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ರಿಫರ್ಟ್-ಫಲರ ಬಳಗೆ ಈ ಘಟಕದ ಶಿಲಸವನ್ನು ಮಂಗಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕಾರ್ಯಗತವಾದರೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಯಚೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಭಾಗಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ವಿನಿದೆ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆಯೆಂದು ಶಿಲವರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆದರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸಂಬಂಧವಿಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ವಾಕ್ಯ ಮಾತ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೂ, ಇಲ್ಲಿಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಜ್ಞರಿಂದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪಡೆದು ತೀರದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಷ್ಟು ಈ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ, ದೇಶಕ್ಕೂ, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಅಗಬೇಕಾದಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಫರ್ಟ್ ರೋಳಿಗಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೆ, ತೀವ್ರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಆಗಿದ್ದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಕೇಂದ್ರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಬದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಂತರ ಅಲಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೂ ಈಗಿನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಚುರುಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಏನು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ, ಎಷ್ಟು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲ. ಇವರ ಮನೋಭಾವನೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಂದವರ್ಷದ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ವರ್ಷದ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾದರೆ, ನನ್ನ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಅಂಗಡಿವಾರು ಹರಾಜು ಮಾಡಿದರೆ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಕೊಪೊಪ್ಪಿ ವಿನಿದೆ ಅದರಿಂದ ಮಂಚಿತರಾಗತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನತೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಲಹೆ ಎಂದರೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿಂಧನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಹಳ ಹಿಂದೂಳಿದಿರತಕ್ಕಂತಹ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಇರುವ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗಿಂತ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಇರುವ ಅಂಗಡಿಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸೂಕ್ತವಾದ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಪತ್ರಗಳು ಸಂಬಂಧವಿಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಳಿ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಅದನ್ನು, ಅವರ ಕೈಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಲ್ಟಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಬೇಕು ಸಕ್ಕ ಎಷ್ಟೋ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ೫೦ ಇವೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನಧಿಕೃತ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇವೆ. ಒಂದು ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಐದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಈ ಸುರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ನೂರಾರು ಅನಧಿಕೃತ ಅಂಗಡಿಗಳು ಸಿಂಧನೂರು

ಹಾಲ್ನೊಳಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದಂತಹ ಹಣ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಗಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಜೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಾಹನವಿಲ್ಲ ಸವಾಯಿಗಳಿಲ್ಲ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂತಹ ಅಸಾಯಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಈ ಹೆಂಡ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಬಡವರ ಪೈರಿ. ನಾವು ಒಂದು ಕಡೆ ಬಡವರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಬಡವರೇ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಂಡವನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶುದ್ಧವಾದ ಹೆಂಡವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಹೆಂಡ ಎಂದರೆ ಬಹುತೇಕ ಕುಡಿಯುವವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ಲೋರೊ ಹೈಡ್ರೇಟ್ ದುರ್ವಿಂಶಣ ಮಾಡಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದುರ್ವಿಂಶಣ ಮಾಡಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ವಾರಕ್ಕೆ, ಅಂದರೆ ೧೫ ದಿವಸದೊಳಗಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಜೀವಗಳು ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ.

ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಟ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೆಂಡದ ಗಿಡಗಳು ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈಜಲು ಗಿಡಗಳು ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲೇ ಹೆಂಡ ಮಾರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ಸಲಹೆ. ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಇದು ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಆದರೆ ಬಡವರು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬಡವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಅಪಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ದೇಸಾಯಿ ಆಯೋಗದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬಡವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹೇಗೆ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ. ಹೆಂಡ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಬಡವರು ಉದ್ಧಾರವಾಗಬಹುದು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಶಿಶಿ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬೆಡ್ಡನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಛೇರ್ಮನ್.—ತಾವು ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಮಾಡಿ, ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ದೇಸಾಯಿ ಆಯೋಗದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯನಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಹಾಗೂ ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ವೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಹೋಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾಯಾ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ವಾರ್ತಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ತರಬೇತು, ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಅವಿವಾಹಿತರು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇವರು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ವಿವಾಹವಾಗಲಿ ಎಂದು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಕೂಡ ಬೇಗನೆ ಮದುವೆಯಾಗಲಿ,

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಶ್ರೀಮನ್ ರಘುಪತಿಯವರು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬೇಡಿಕೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಅವರು ಮದುವೆಯಾದರೆ ಈ ಮೂರೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದು.

ಭೀಮನ್.—ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿರುಪತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರು ಹರಕೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಂಗಳವಾಗಿಯೇ ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರಬಹುದು. ಅವರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಬೇಗನೆ ಮದುವೆಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರಬಹುದು, ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಮದುವೆಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಭೀಮನ್.—ಈಗ ಟೈಂ ಇಲ್ಲ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಂಸಲೇನಿಯಸ್ ಐಟನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಅವರು ತಮ್ಮ ಹರಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ನಂಜನಗೂಡಿಗೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲೇ ಅವರು ಮುಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಆ ಬೇಡಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರ ತಕ್ಕಂತಹ ವಿಷಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ವಿಷಯ. ನಾನು ತಿರುಪತಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ತಕರಾರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ನಂಜನಗೂಡು ಕ್ಷೇತ್ರದವರು. ನಾನು ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೇನು ತೊಂದರೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಭೀಮನ್.—ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸದ್ಯ ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡರೇ ವಿನ ತಲೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಭೀಮನ್.—ಹೀಗೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇನ್ನೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ೨೨ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ೪ ಗಂಟೆ ಸಮಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ೫ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಮಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿಬಿಡಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವೇಕ್ಷೆ ಇದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಬೇರೆಯವರು ಮಾತನಾಡುವ ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಟೈಂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ನಾನು ಮದುವೆ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿತಕ್ಕ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮದುವೆಯಾಗದೇ ಇದ್ದು ದಿಂಡು ನಾನು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಪದೇ ಪದೇ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಸೂರನಾರಾಯಣರಾವ್ ಏಳಿದೇ ಹೋದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಟೈಂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಭೀಮನ್.—ತಾವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ, ಇದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬಹಳ ತರಣರಂ. ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಅನಂದರಾವ್.—ಈ ಮದುವೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಗೆಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಮ್ಯಾರಿಯೇಜ್ ಅಂಡರ್ 'It is a public confession for private intention'.

MR. CHAIRMAN.—That is not allowed please.

Sri JEEVARAJ ALVA.—not allowed ಎಂದರೆ ಮ್ಯಾರಿಯೇಜ್ ನಾಟ್ ಅಲೋಡ್ ಎಂತಲೇ ಅರ್ಥವಾ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ನಾಟ್ ಅಲೋಡ್ ಎಂತಲೇ ?

ಛೇರ್ಮನ್.—ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿಂಧನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವರ್ವತ ಎನ್ನುವುದು ಇದೆ. ಅದು ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಸುಮಾರು ೧೫೦ ಪರ್ವತಗಳ ಒಂದೆ ಚಿದಾನಂದ ಅವನೂತ್ ಎನ್ನುವವರು ದೇವಿ ಪುರಾಣವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಜನರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರವಾಸಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹುಡುಗ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಯಂವಕರು, ಆದುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಯಂವಕ ರನ್ನೇ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಾಖಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಹುಚ್ಚಿವಾಗ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಯನ್ನು ಇವರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇವರು ಅನೇಕ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕಂಥವರಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದುಂಟು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಅವರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಅವರು ಅವರ ಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿ ದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಅಟಿಗಳು ಗೊತ್ತು.

ಬಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಅವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ನೋಸ್ ಮೆನಿ ಗೇಮ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಬಹಳ ಅಟಿವಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು.

ಛೇರ್ಮನ್.—ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುವವರು ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸು ತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಮಿತವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಲೆಗಾರರನ್ನೂ ಕರೆಯಿಸಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರು ಯಾರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರೆಯಿಸಿ ಈ ಸಮ್ಮೇ ಷನವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏನು ರಚಿಸಿದ್ದೀರಿ ಇರಲೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ನಾಟಕ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿ ತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಯಾವಕರಿಗೆ ಯಾವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬರೀ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಯಾವಶಕ್ತಿ ಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾಂತ್ರಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದರಂತೆ ನಾಟಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು

ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೂ ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ. ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ (ಉಡುಪಿ) — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮೂರು ಜನ ಸಚಿವರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕಂಥ ಈ ೫-೬ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ವಿಚಾರ ವೆಚ್ಚಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯದ ಅಭಾವ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಸದೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಯಂಜನಸೇವಾ ಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಹೊಸದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ನಾನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣವಾದ ಇಲಾಖೆ ಎಂದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯದು. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇವತ್ತು ಉದ್ಯಮಿಯಂತೆ ತಿರುಗ ಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ಸಂಪನ್ಮೂಲಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅಥವಾ ಜನಜೀವನ ಇರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ವಾದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ, ಎಂದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ೩೫ ರಿಂದ ಶೇಕಡಾ ೩೫ರವರೆಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಕಡಿತ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಇಲಾಖೆ, ವನವಾರ್ತೆ ಇಲಾಖೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದಿವಸಕ್ಕೆ ೫ ಗಂಟೆ ಕಾಲವಿದ್ಯುತ್ ಕಡಿತ ಇದೆ. ಎಂದು ತಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಈ ಗತಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮುಂದೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಯಾವ ರೀತಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇವರು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂಥ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂದರೆ, ಇದೆ, ಆದರೆ ತುಂಬಾ ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾದ ಚಿತ್ರ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿವನಸಮುದ್ರದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕಾಳಿ ನದಿಯವರೆಗೆ ಸಿಗತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪವರ್ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ೧೭೫೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಈಗ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ೨ ಸಾವಿರ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಕ್ಯಾಲೂ ಕಲೇಬ್ರೇಟ್ ಲೋಡ್ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೬೦೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ನಮ್ಮ ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಇತರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಅಂತಹದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಕರೀಂಟ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುವಂತಹದು ೧೭೦೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಜನರೇಟ್ ಆಗುವುದು ಕೇವಲ ೧೩೦೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ೨೫೦ ರಿಂದ ೩೦೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಕೊರತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲಿನದಿ ಯೋಜನೆಯು ಒಂದನೆಯ ಹಂತ ಮಾರಾಹಿ ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಒಂದು ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಇವೆಯು ಸೇರ ಜೂನ್ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ೧೫ ಮೆಗಾವಾಟ್ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಕಾಲಿನದಿ ಓನೆಯ ಜನರೇಟರ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಟ್ರಯಲ್ ರನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಇಲ್ಲ, ಏತಕ್ಕೆ ಸೂಪಾಡ್ಯಾಮ್ ವಿಫಲವಾಯಿತೋ ಅದಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ. ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಹಾಗೂ ತಡವಾದ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಆದುದರಿಂದ, ಸೂಪಾಡ್ಯಾಮ್ ತಯಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತಡವಾಗಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಸೂಪಾಡ್ಯಾಮ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಎರಡನೇ ಜನರೇಟರ್‌ನಿಂದ ಜೂನ್ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ೫೦ ಮೆಗಾವಾಟ್, ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ನ ಒಂದನೇ ಘಟಕ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮಾರ್ಚ್ - ಏಪ್ರಿಲ್ ಗೆ ಎರಡನೇ ಘಟಕ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ ಅದರಿಂದ ೪೨೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಇದರಿಂದ ಲೆಖನೇ ಇಸವಿ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೬೫೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ನಮ್ಮ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಅನಂತರ ೨೫೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಮಾರಾಹಿದು ಆದರೆ, ೮೭೨ ಸಂತರ ಇದು ೮೦೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಗೆ ಏರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ

ಇದೆ. ಒಟ್ಟು ೨೬೦೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ಸ್ ೧೯೮೭ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಸಿಗತಕ್ಕಂತಹಾ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದ್ದು ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಮೂರೂ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚು ೭೭೦ ಕೋಟಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ೭೭೦ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ೪೩ ಕೋಟಿ ಖನಿಯೋಗ ಆಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೨೨೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೇಕು. ಯಾವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಬೇಕೋ, ಆ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಈಗ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪವರ್ ಮತ್ತು ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟು ಸಿಗತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ೮೭ನೇ ಇಸವಿಗೆ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ, ೮೭ನೇ ಇಸವಿಯ ಡಿಮಾಂಡನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದು ತಮಗೆ ಕಷ್ಟ. ಇದಕ್ಕೂ ೨೨೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಬಹಳ ಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಯೋಜನಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚ, ಪಾಸ್, ಪಾಂಚಿಗಳ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತು ಗೋಸ್ಕರ ೮೫೮ ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧೭೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಈ ವರ್ಷ ೧೯೮೭ ಕೋಟಿ ಹೇದವರ್ಷ ೧೭೭ ಕೋಟಿ, ಶೇಕಡಾ ೨೯.೨ ಇವು ಯೋಜನೆ ಇದ್ದರೆ, ಶೇಕಡಾ ೫೩.೭ ಕಡಿಮೆ. ೧೯೮೭ ಕೋಟಿ ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂಥ ವೆಚ್ಚ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾರ್ ಹಾಕಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "ರಾಯಚೂರು ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ, ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದ ಜನರೇಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯವಾಗಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಹೇಮಂಟ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಅದ್ಭುತ ಇರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ, ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬದ್ಧಿರತಕ್ಕ ೨೨೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ೮೭ನೇ ಇಸವಿಗೆ ೨೫೦೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ಸ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮೇಲೆಹದ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಮಚ್ಚಿಕ್ಕಿಯಿಂದ ಗಮನಿಸಿದೆ. ಅವರು ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ೧೯೭೯-೭೨ ರವರೆಗೆ ಶರಾವತಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ, ಕಾಳಿ ನದಿ ಯೋಜನೆಯವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನಾದರೂ ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಹೈಡರ್ ಪ್ವಾಚೆಕ್ಸ್, ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಸೇರಿ, ಕೆಲವು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂಥ, ಸದ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ೧೯೮೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ೧೯೮೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮೋತಾ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಲೇ ನಾವು ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳ ಬಹುದು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷದ ರಾಜಕೀಯ ಬಿಟ್ಟು, ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದವರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರದ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ಅಣಾಶಕ್ತಿ ಅಥವಾ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಪ್ವಾಚೆಕ್ಸ್, ಅಥವಾ ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಡ ಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ತುಡ ಸ್ಥಳ ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಲು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಡಿಮಾಂಡ್ ಬರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಕೇಂದ್ರದವರೂ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಅದುವುದೇಶಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಗೊಂಡಮೇಲೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೈವೇರಿ, ಕಲ್ಪಾಕಂ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಪ್ವಾಚೆಕ್ಸ್ ಬಂದಿರುವಂತೆ, ನಮಗೂ ಬರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಒತ್ತಡ ಹಾಕಿ, ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೇಂದ್ರದ ಅಣಾಶಕ್ತಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ, ಅಥವಾ ಉಷ್ಣವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಗುವವಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರೇವಣಸ ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಅರೆಕಾಸಿನ ಮಜಿಗೆ ಎಂಬ ಸ್ಥಿತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಒತ್ತಡ ಹಾಕಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದವಾಗ ಈಗ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ೨೨೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಯ ಪಾಲಿನಿಂದಲೂ, ನಮಗೆ ಸಿಗತಕ್ಕ ಸಾಲಿನಿಂದಲೂ ಸಿಗದೇ ಇದ್ದರೆ, ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ೨೨೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಪೆಗೋಸ್ಕರ ಕಾಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಬರಬಾರದು, ಯಾವರೀತಿ ನೀಡುವ

ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾದರೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಿರೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಇದಕ್ಕೂ ಜಾಗತಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಂದು ಅರ್ಧಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಎಲ್ ಐ.ಸಿ. ಯವರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಜನರೇಷನ್ ರೂರಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ದುಡ್ಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಳಿ ನದಿ ಯೋಜನೆಯ ಓನೇ ಜನರೇಟರ್ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಟ್ರಯಲ್ ರನ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಡಿ.ಜಿ. ಮೆಗಾವಾಟ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇದರಿಂದ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸೂಪಾರ್ಡಾಮ್ ನಿಂದ ಡಿ.ಜಿ. ಮೆಗಾವಾಟ್ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ನಿಂದ ೧೦೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಸೇರುತ್ತದೆ. ೨೦೯ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ೨೦೦ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವರಾಹ ಯೋಜನೆಯ ೨೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ೬೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

೪-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೂರೂ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕು ೧೯೭೭-೭೮ರ ವರದಿಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಕಾಳಿನದಿಯ ಜನರೇಟರುಗಳು ಮಂಕ್ತಾಯವಾಗಬಹುದೆಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಎಡದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅದಮ್ಯ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮೈಕ್ರೋ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಚಿವರು ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಇದೆ; ನೀರು ಇದೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ ಒಂದಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜಲಪಾತಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಎನಿ ಜನರೇಟರ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕರೆಕೊಟ್ಟರೆ, ಇಂಥ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ; ವಿದ್ಯುತ್ ಮಂಡಲಿಯ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಮೋಸಲ್‌ನ್ನು ಟೈಪಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ಮೆಗಾವಾಟ್ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೮೫೪ ಡೀಸಲ್ ಜನರೇಟಿಂಗ್ ಸೆಟ್‌ಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆ ಸುಮಾರು ೭೫ರಷ್ಟು ಇದೆ. ಡೀಸಲ್ ಜನರೇಟಿಂಗ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಶಾನೂನನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೧೦೦ ಕಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು ೨೦೦ ಕಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಷಿಯರ್‌ನ್ನು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇನ್ನಿತರ ಆಲಾಪಿಯವರು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಡೀಸಲ್ ಜನರೇಟಿಂಗ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಫಿಲಕ್ಷ ೧೦ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ; ಸ್ವತಃ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಕಾನೂನು ಸರಳಗೊಳಿಸಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಬೇಸರದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತತೆಯ ಅಗ್ರವಾಹಿನಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸ್ಪಷ್ಟ ದಿವಸ ಇರಲೇಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ನಿವೃತ್ತಿಯಾದವರಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವಕಾಶ

ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಮೊನ್ನೆತನಕ ಸಮರ್ಥರಾದವರಿಗೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಬ್ಬರೇ ಅಲ್ಲ; ಚಿಕ್ಕಿಕಲ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಲೂ, ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಾದಂಥವರನ್ನು ಗಾಂಧಿವರ ಒಳ್ಳೆಯದು ಸಂಸ್ಥಿಕವಾಗಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಂಪದಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆ ಕೊಡ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕ, ವಂದನೀಯ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾಜಿದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯಿಕಳು ತಿಂಗಳಾನುಗಟ್ಟಲೇ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೇ ಬಿದಿದ್ದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯಿಕಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಈ ಕೈನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ; ಆ ಕೈನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಅಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಾಂಧೀಜಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೦,೦೦೦ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ದೀಪ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ೫ ಪತ್ರಗಳು ಇವೆ. ವರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರ ತಂಡಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ದೀಪಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಬಡವರ ಮನೆಗೆ ಅದ್ಭುತ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಘೋಷಿತ ಧೋರಣೆ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಇಂಥಾದ್ದು ಏನನ್ನೂ ತಾವು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಯಾಗುತ್ತಕ್ಕೆ ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕವಸ್ತು ಶೇಕಡ ೬೫ ಭಾಗವನ್ನು ಪೈಟೆನ್‌ಜನ್ ಇಂಡಿಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನವರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೨೦ ಉದ್ಯಮಗಳವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗತಕ್ಕ ೬೦ರಷ್ಟು ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕವಸ್ತು ೬೫ ಭಾಗ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ರೆವಿನ್ಯೂ ಶೇಕಡ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದರಿಂದ ಇವರು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರು ? ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಏತಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರು ? ೫ ಪೈಸೆ ದರ ಏರಿಸಿದರೆ ೨೦ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ೧೦ಪೈಸೆ ಏರಿಸಿದರೆ ೪೦ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಈ ಉದ್ಯಮಗಳವರು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಕಾಪ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳವರಿಗೆ ಶೇಕಡ ಅರೂವರೆಯಷ್ಟು ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ, ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮದಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ೪೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕ ಕುಂಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಕುಂಂಗಡವಾಗಿ ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲವೆಂದು, ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇವೊತ್ತು ಮಂಗಳೂರು ಗೊಬ್ಬರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಏಕಾ-ಏಕಿ ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಲಾಗದೆ, ರೈತರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಗೊಬ್ಬರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಲಾಗದೆ ಅಲ್ಪಾವಿವಿವಂ ತಂತ್ರಾರಂ ಮಾಡುವಂಥ ಇಂಡಾಲ್ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸಸ್ ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಶೇಕಡ ೨೦ರಷ್ಟು ಈಗ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಭೌತಿಕ ಕಾರಣಗಳು ಇದೆ. ನಾವು ಇವೊತ್ತು ಏನು ಕಾಳಿ ಶರಾವತಿಯಿಂದ ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕವು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಲಾಸ ಅಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಷೇಪ ಇಲ್ಲ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸಸ್ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಕಷ್ಟ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಿಲಬೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಫಿಲಾಥರೇಜ್ ಅಗುತ್ತಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಅದು ಅಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೈಟೆನ್‌ಜನ್ ಇಂಡಿಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಳು ೧೫೦೦ ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ್ದೇ ೩೦೦ ಇವೆ. ಅವು ಕನ್‌ಸೂಮ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಮೋಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಾಭ ಬರುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ ಬಿಡಿ, ಆ ೩೦೦ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೂ ಉಳಿದ ೧೨೦೦ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಗಳ ಮೇಲೆ ಆನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ರೈಡ್ ಮಾಡಿ ಅವರು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ದೋಷದಿಂದ ಕೊಡಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರಿಗೆ ಪರಂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಇನ್ನು ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡವಕ್ಕೆ ಲಂಚವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಅವಾದವೇ ಇದೆ. ಆದಾ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿತರಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಬಾರ್ಜಸ್ ನವ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ೧೮೫ ಪರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪರ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ೩೪ ಪೈಪಾಯಿಂಟ್. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನೀವು ಗ್ರಾಹಕರ ಮೇಲೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಬಾರ್ಜಸ್‌ನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದುದರಿಂದ ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಬಾರ್ಜಸ್‌ನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೀಳುತ್ತೇನೆ. ಲೋಡ್ ಲಿಮಿಟಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರೂಮೆಂಟ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದರಿಂದ ಕನ್‌ಸ್ಯೂಮರ್ಸ್‌ಗೆ ನೇರ ಬಲ್ಬ್ ಅಲ್ಲದೆ ಓನೇ ಬಲ್ಬ್ ಹಾಕಿದರೆ ಲೈಟೇ ಉರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೭೨ ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ೨೦ ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ದೀಪವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೂತ್ರವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಹೋದ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವರ್ಷ ಈ ರೀತಿ ೪ ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮತ್ತು ೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೨೦ ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಒಂದು ದೀಪವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಸ್ಟೆಪ್‌ಲೈಫ್ಟ್ ಮಾಡಿ ದೀಪವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಇವರ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸವೇ ಕೇಳಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿತ್ತು. ಇವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡವರಿಗೆ, ಬಡ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಒಂದು ದೀಪವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು, ಆದರೆ ನಾವು ಕಳೆದ ಡಿ. ಡಿ. ಸಿ. ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ನಮಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಇಲಿಯವರಿಗೆ ಆದೇಶ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದುದರಿಂದ ನೀವು ೧ ಲಕ್ಷದ ೭೦ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ದೀಪವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬರೀ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ ಹೊರತು ಅದು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಾಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ೫೦ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ೧ ದೀಪದ ಯೋಜನೆ ಸಹ ಜಾರಿಯಾಗದೇ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೇವಲ ೨೩ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ದೀಪ ಕೊಡತಕ್ಕ ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವೇನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಿಂದೆಬಿದ್ದಿದ್ದೀರಿ. ಅದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹರಿಜನ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ೫೦ ಸಾವಿರ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಟಾರ್ಗಟ್ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ೨೧ ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಂದಿತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇವೊತ್ತು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕವರ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅಗ್ನಿ ದಿಕ್ಕುಪ್ಪನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎರಡು ಮೂರು ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಲಂಚರೂಪದವಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಟಾರ್ಗಟ್‌ನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಒರಿಸ್ಸಾದ ಟಾರ್ಗಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು ೭೦ ಸಾವಿರ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನಂತರ ೩೦ ಸಾವಿರ ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಿ ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಯಾವ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಅಪ್ಪಳಿತೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹುಡುಕಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀವು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ವರ್ತಮಾನ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಏರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ಆಯಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕರನ್ನು ಮತ್ತು ಎಂ. ಕ್ಯಾಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಏನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ.

ಇನ್ನು ಎ. ಇ. ಎಚ್. ಮನೆಗಳವರಿಗೆ ೧ ಕೆ. ಎ. ಗೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಿತಿಮೀರಿ ಬಾಡಿಗೆ ಎಂದು ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಅವರು ೧೦-೧೨ ಕೆ. ಎ. ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಅವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ೬೦-೭೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಈ ಧೋರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ.

ಸನ್ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ: ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ವಿಧ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ. ಮಂಜಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧೀನಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಬಿಲ್ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸನ್ನಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬಿಲ್ ಕಟ್ಟುವುದು ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಅನೇಕ ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮಂಗಳೂರು, ಪುತ್ತೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೇವ್ನು ಪಟ್ಟಣ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದ್ಯಮಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆವು. ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆವು. ಸನ್ಮಾನ ಸಚಿವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, ಅವರ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಕೊಟ್ಟರು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸರ್ಕಲ್ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಇರಗೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಲ್ ಆಫೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೆಂಸಿಟಿವ್ ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಮಂಗಳೂರು, ಮಡಕೇರಿ ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಹೊಸ ಸರ್ಕಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಲ್ ಆಫೀಸ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಕ್ಸಿಜೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವವಾಂಛೆ ಆದಾಯಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸಿಜೆಟ್ ವಿರತನೆಯದು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಕ್ಸಿಜೆಟ್ ಆದಾಯವೇ ಪ್ರಭುತ್ವವಾದುದು. ಈ ಪ್ರಕೃತವನ್ನು ನಾನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ೯೩.೭೦ ಕೋಟಿ ಆದಾಯ ಇದ್ದರೆ ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ೧೧೭ ಕೋಟಿ ಆದಾಯ ಇದೆ, ಅಂದರೆ ಸಮ್ಯಕ್ ಆದಾಯ ೨೪ ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿತು. ೧೯೮೩ರ ಮಾರ್ಚ್ ೩೧ಕ್ಕೆ ೧೩೧.೯೬ ಕೋಟಿ ಆದರೆ ಅಂದರೆ ೧೩ ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿತು. ಈ ವರ್ಷ ೧೫೬.೫೦ ಕೋಟಿ ಅಂದರೆ ೨೫ ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿತು. ನನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥ ಪುಸ್ತಕ ನೋಡಿದರೆ ೧೫೬ ಕೋಟಿ ಅಲ್ಲ ೧೬೫.೫೧ ಕೋಟಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಇದು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಆದಾಯದ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಹುತ್ತ ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾನೀಯಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಂಥ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವನಾಸ್ತವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಬಡ ವರ್ಗದ ಜನರು ದುಡಿಯುವಂಥ ವರ್ಗದವರು ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಮಲು ವಸ್ತುವನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವರು ದೊಡ್ಡ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ಗೆ ೬-೧೦ ಪೈಸೆಯಂತೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ದಾರರಿಗೆ ಬಾಂಡೆಡ್ ವೇರ್‌ಹೌಸ್‌ನಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆಂದರೆ ೧೨ ರಿಂದ ೧೮ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಡ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ೧೦೦ ಎಂ.ಎಲ್. ಬೇಕು ಅಂದರೆ ೪೭೮೦ ಪೈಸೆಗೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ೬ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದರೆ ೪೮ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಏರಿತು ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ೧೬೫ ಕೋಟಿ ಬಾಡಿಗೆ. ಇದರ ಬಹು ಮೂಲವು ಅಂದರೆ ೬೭೦೦ ಪೈಸೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು. ೪೮ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ೧೬೫ ಕೋಟಿ ಬರಬೇಕು. ಈ ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ೨೦ ರಿಂದ ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡ್‌ಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಸೆಫ್ಟಿಗಾರ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಎನ್ನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಇರಲಿ; ಬಹುಶಃ ನೈಬರಿಂಗ್ ಕ್ಲೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋ. ಆಂಡರ್ ಸ್ಟೇಂಗ್ ಮಾರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದಬಹುದು. ಅದೇ ಅವರ ಆಗುಳ್ಳುಮಾಣಿ. ಇದನ್ನು ೨೦ ರಿಂದ ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗೆ ಮಿತಿಮೀರಿ ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೬೭೦೦ ಪೈಸೆಯಿಂದ ೨೫ ರೂಪಾಯಿಮಿತಿಗೆ ಮಾಡಿದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೧೮-೯೦ ಪೈಸೆ ಕುರಿತು ಸಿಗುತ್ತದೆ.

೧೦೦ ಎಂ.ಎಲ್. ಕೂಡಿಯುವವನಿಗೆ ೨-೫೦ ಪ್ರೈಸಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಇವರು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅವನು ಕಷ್ಟವುಳ್ಳ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಈ ಶರಾಬು ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಂದ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಕೆಸೆ ತುಂಬುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಡಜನರಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಕನಿಷ್ಠ ೧೦೦ ಎಂ.ಎಲ್.ಗೆ ೨-೫೦ ಪ್ರೈಸಿ, ಒಂದು ಲೀಟರಿಗೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಮಿತಿ ಹಾಕಿ ಬೇಕು ಒಂದೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೩೦-೪೦ ಲಕ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರ ಜಾಸ್ತಿ ಆಮೌಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು-ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಕೋಟಾ ಧೀಶರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಂಥ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಗಡಿವಾರು ಹರಾಜು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಉರುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಯಾವಕರು ಇದನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೦-೨೦ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಹೊಸ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕುಶನಿಂಗ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಲೀಟರಿಗೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾರಲೇಬಾರದು. ಅಂಗಡಿವಾರು ಹಾಕಿದರೆ ರೆವಿನ್ಯುಗೆ ಬಹಳ ಬೋತ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಬೇಕಾದರೆ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೫೦ ಕೋಟಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಆದಾಯವಿದೆ. ಒಂದು ಲೀಟರಿಗೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿ 'ಸೆಲ್ಲಿಂಗ್ ರೇಟ್' ಹಾದರೆ ೧೫೫ ಕೋಟಿಗೆ ಬೋತ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾದೀತು. ದಯವಿಟ್ಟು ರೇಟೇಲ್ ಮಾರುವ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕುಶನಿಂಗ್ ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪುಟೇಲ್.—ಕರ್ನಾಟಕದ ೪ ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ ಹೆಡ್ ೩೯ ರೂಪಾಯಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂಗಡಿವಾರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಾವು ಈ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ಅವರನ್ನು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೌಂಟರ್ ಮಾಡಿದರೋ ಅಥವಾ ಸರ್ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದುಡ್ಡು ಜೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ; ಹಾಗಾಗಬಾರದು. ಸ್ವಲ್ಪ ದುಡ್ಡು ಅವನ ಕೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ೨೫-೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನ್ ಸ್ಪೆಲ್ಡ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ದಾರೆ, ಪಿಕಾಸಿ, ಹಿಡಿಯಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಪೆಯಾಟ್ ಬ್ರಷ್ ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂತಹವನು ೨೦೦ ಎಂ.ಎಲ್. ಕೂಡಿಯು ಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ೧೦-೧೫ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರನ್ನ ರಾಯಣರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕರು ೨೫-೩೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಅನ್ ಸ್ಪೆಲ್ಡ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವಾಗ ೧೦-೧೨ ರೂಪಾಯಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ.—ಬಡ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ೨೫ ೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅನ್ ಸ್ಪೆಲ್ಡ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳಿದೆ ಅಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶರಾಬು ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗು ತಪ್ಪಿ, ಆ ಹಣ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಸೀರಿಯಸ್‌ನಾಗಿ ಕನ್ನಿಡರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಸಾರಾಯಿ ಏನು ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಮೊಬೈಲ್, ಸ್ಪಾಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಇರಬೇಕು, ಅಳತೆ ಮಾಡುವ ಸಾಧನ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ತಯಾರಿಸುವವರು ಕ್ಲೋರಲ್‌ಹೈಡ್ರೇಟ್ ಹಾಕಿ ಏನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಸೀಸ್ ಇರತಕ್ಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತಂದಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶರಾಬಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಬೇಕು. ಈ ಇಲಾಖೆ ಹೆಂಡವನ್ನು ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾಡುವಂಥ ಇಲಾಖೆ ಇರಬಹುದು. ಅದರ ರಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಜನರ ಹಿತವನ್ನು, ದೇಶದ ಹಿತವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು, ಸ್ಪೀಕಲ್ಮೆನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಿಮ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್‌ಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸೇವೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

೪.೩೦ ಬಿ. ಎಂ.

ಯಂಜನ ಸೇವೆಗಳ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಮೃದ್ಧ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಮಾತನಾಡುವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ವಿರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿಯವರು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಘನಃ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ತುಳು ನಿಘಂಟು ಎಂದೂ ಬಂದೂ ಇದೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ವಿರಡು ನಿಮಿಷ ಗಮನಕ್ಕೊಟ್ಟರೆ ತುಳು ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಸನ್ನಿಭಾಷಣೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ತುಳು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬಂದಿರ ತಕ್ಕಂತಹವರು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೧೫ ಲಕ್ಷ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮಲ್ಟೀ ಲಕ್ಷ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಾಂಬೆಯ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಚುನಾವಣೆಯು ನಡೆಯುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧರೂ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಂದು ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವನ್ನನ್ನು ಬಾಂಬೆಗೆ ಕರೆದರು. ಅಲ್ಲಿ ತುಳು ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೀವು ಬಂದು ಕೆಲವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡರು. ಅದರಂತೆ ನಾನು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಆಸಿಯೂ ಬಂದರು. ತುಳು ನಿಘಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೊಯ್ತಿಯವರು ಅರ್ಥಪಟಿಮಾನಾದ ರೀತಿ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅನುದಾನವನ್ನು ೪ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಛೇದಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ತುಳು ನಿಘಂಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೇಲೆ ಆ ಹಣವನ್ನೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಬ್ಬ ೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಬಂದಮೇಲೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಅವರು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ, ದಯ ಮಾಡಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋಗಿ. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದರು. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಿ. ಅವರ ಉದ್ಘಾಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಅವಕಾಶ ನಿಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ದಯಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತುಳು ನಿಘಂಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅನೇಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ತಾವೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ, ಆಕಾಡೆಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ೪೫ ಜನರನ್ನು ಆಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮೊನ್ನೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಕಿ ಈ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆಕಾಡೆಮಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಸರಿಗಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ೫೩ ಆಕಾಡೆಮಿಗಳ ಹೇರುಗಳನ್ನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅದು ಲಲಿತಲಾ ಆಕಾಡೆಮಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಸಂಗೀತ ಆಕಾಡೆಮಿಯಾಗಿರಬಹುದು ಸ್ವಲ್ಪ, ಆಕಾಡೆಮಿ ಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಕಾಡೆಮಿಯಾಗಿರಬಹುದು ಇದರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗಬೇಕು. ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮುಖಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಬಾರದು ಎಂತಹ ಜನ ಅಕ್ಷರಬೇಕೆಂದರೆ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಗೌರವ ಪಡೆಯಬೇಕಾದಂತಹ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ನಿಷ್ಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಮಾಸಾಶನ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೊಂದು ವರ್ಗ ನಿರ್ಮಾಣ ವಾಗುತ್ತದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಏಷ್ಯೋ ಹಿರಿಯ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಇದು ತಲೆಪಿಲ್ಲ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಬೇರೊಬ್ಬರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿಸಿದವರಿಗೇ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಸಾಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಅದನ್ನು ೧೫೦ರಿಂದ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ

ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಘೋಷಣೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಆ ನಟ್ಟ ಇದುವರೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರಿಗೆ ತಲೆಬಿಟ್ಟು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಬಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬಹಳ ಸಂದರವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಬಂದಾಗ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಸಂತೋಷವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಲೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೆತ್ತನೆಯ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯ ದೇವಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಬಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇಲೂರಿನ ವೈಭವವನ್ನು ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ನೀವು ಹೇಳಿ ಬಂದು ವರ್ಷವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಪರಿಣತರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವೈಮಾನಿಕ ತರಬೇತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಸಾರಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ವಿಮಾನಗಳ ಹಾರಾಟ ಇರುವುದು. ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ, ಮಂಗಳೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು. ವೈಮಾನಿಕ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಯಾವಕಾರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಉಳಿದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಈಗ ಹೇಳಿರುವಂತಹ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಚಿವರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಘುಪತಿಯವರ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ವಾರ್ತೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಸರಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅದ್ವೈತ ಅಥವಾ ಅಗಲಿಕ್ಕಿದ ಎಂಬ ಹೇಳುವಂತಹದ್ದು ಅಥವಾ ಅಗಲಿದೇ ಇರುವಂತಹದು ಇದ್ದರೆ ಅಗಲಿದ ಎಂಬ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು. ಅದು ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ, ನಿವೃತ್ತಿ ವಯಸ್ಸನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಆಯಿತೆಂದು ಇವರ ಪ್ರಚಾರವಾಯಿತು. ಇವರು ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೊಬ್ಬರು ಪತ್ರ ಬರೆದರು. ಒಬ್ಬರು ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ನಿವೃತ್ತಿಯಾದರು. ಅವರ ಮಗ ನ್ಯಾಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇವರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ವಿಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ನನಗೊಂದು ಪತ್ರ ಬಂತು. ಆ ರೀತಿಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶವಾಗಿದ್ದರೆ ತಿಳಿಸಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪತ್ರ ಬರೆದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮತ್ತೆ ಆ ರೀತಿ ಏನೂ ಅಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ನಿವೃತ್ತಿಯಾದವರಲ್ಲಿರುವ ನಾನೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದೆ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇವರ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೂ, ಆಚರಣೆಗೂ ಮತ್ತು ಇವರ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಇವರ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ್.—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಡಾ. ಅಚಾರ್ಯವರೇ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಅಚಾರ್ಯ.—ಏನು ಮಾಡುವುದು, ಅದು ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂತು. ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೂ, ಅವರ ಆಚಾರಕ್ಕೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಏರುಪೇರು ಪ್ರಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಜನ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರಿದ್ದಾರೆ. ಅದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೌರವ ಇದೆ. ಜನರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇದೆ ಅದರ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಎನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು, ಸಂದರವಾದ ರಮಣೀಯವಾದ ಹಿಲ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಅಥವಾ ಕರಾವಳಿ ಇರುವುದು. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಜೇರಿ ಎಲ್ಲಿವೆ? ಸಂದರವಾದ ಹಿಲ್ ಸ್ಟೇಷನ್, ಹಾಗೂ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಒಮ್ಮೆಗೆ ೩-೪ ಸಾವಿರ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಂತಹ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಚಿವರ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿದರೆ ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ

ಬಂದವರೊಬ್ಬರು ನನಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲೂ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ಅನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆ? ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಶ್ರೀಮನ್ ಸರ್ವಸಾರಾಯಣರಾವ್‌ರವರು ಬೇಜಾರು ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನಾನೂ ಮಾನ್ಯರೂ ಅನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಬ್ರಹ್ಮೂರಿಯೇ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ. ಅವರೂ ಸಹ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೂವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಕೇಳಿದರು, ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಕರಾವಳಿ ಇರುವ ಕಡೆ ಬೀಚ್ ರಿಸಾರ್ಟ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು? ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡುವುದು ಮಾಡಲೇ ಪಾಕ್ ಎತ್ತುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಇದು ಎಂಪ್ಲಾಯಿಮೆಂಟ್ ಜನರೇಟ್ ಆಗುವಂತದದ್ದು ಇದು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ನಿರ್ದೋಷಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವಂತದದ್ದು. ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಯಂತ್ರಕರ ಬಿ. ಎ. ಪಾಸಾದವರು, ಬಿ. ಎಸ್ಸಿ. ಪಾಸಾದವರು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಆವಾಗೆ ತರಬೇತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಶ್ರಮದ ಅನುಭವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಯಂತ್ರಕರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಂದೆರಡು ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ. ಸಸ್‌ಕ್ವೇಡ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, 51 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ರಿಕವರಿಯಾಗತಕ್ಕಂತಹ, ಅಷ್ಟು ಪೋಟೆನ್ಷಿಯಲ್ ಇರುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶ. ಇತಿಹಾಸ ಪುಸ್ತಕವಾದ ಬೇಲೂರು ಹಳ್ಳಿಬೀಡು. ಬಾದಾಮಿ ಎತೂಳೆ ಜಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಸಮುದ್ರ ಕರಾವಳಿ ಇರುವುದು. ಇಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇವರು ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದನ್ನು ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ದೀಪ ಅಂದರೆ ಸೋಡಿಯಂ ಲೈಟನ್ನು ಹಾಕುವುದು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಅವರ ಪೈಕಿ ಯಾರಾದರೂ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿರ ಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗ ನಿರ್ದೋಷಿಗಳಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈ ದೇಶದವರು ಬರುತ್ತಾರೆ, ವಿದೇಶದವರು ಬರುತ್ತಾರೆ ಇದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಗ್ರತೆಗೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಸಮೃದ್ಧವನ್ನು ನಾವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಸ್‌ಕ್ವೇಡವಾದ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನಾ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಿಂದ ಹಣ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆ ಕೆಲಸ ಶೇಕಡ ರೀಂಪ್ಲೈ ಮಂತ್ರಾಲಯವಾಗಿ ಕೊನೆ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ಕೇವಲ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಾಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನ ಕೂಡ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಆಯಿತು. ದಯವಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಂತ್ರಾಲಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಈ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಹೆಚ್ಚು. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದು ವಾಸ್ತವಿಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಅದನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಈ ಬೀದಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬಗೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಅಶ್ವತ್ಥ ರವ್ವಿ (ಜಗಲೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಒಂೆಯರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರು ಏನು ಅಬ್ಬಾತಿ ಮಾಡುತ್ತಿ ವಿರುತ್ತ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಾತ್ಕು ಬೇವರಾದ ಅಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಪತಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪೈಕಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ ಈ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಕೃಷ್ಣನರವರು, ಅಚಾರ್ಯ ಅವರು ಮತ್ತಿತರ ಸ್ನೇಹಿತರು

ಸಾಕಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಜಲಸಂಪತ್ತು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊರತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕೊರತೆ ಒಂದು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದಾಗಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಉದ್ದಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವರಾಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಳಿ ನದಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸ ತೀವ್ರ ಗತಿಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವರದಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಆಯವ್ಯಯ ದಲ್ಲಾಗಲೀ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬೇಡ್ತಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿಲ್ಲ; ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸದ ವರ್ಷ ಕೇಳಿದಾಗಲೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ತಿಯಾದರೆ 210 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು 09ರಳ ರೋಳಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಯಾರೋ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ 00-01 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶಾಸಕರು, ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು, ಅನಸೂಯಾ ಶರ್ಮ ಅವರು ಮತ್ತು ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿರುವ ಮತ್ತು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು (ಆಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು) ಸಹ ಮುಷ್ಕರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಿಂದ 200 ಎಕರೆ ತರಿ, 80 ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನು, 000 ಎಕರೆ ಡೈಲಾಂಡ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಜೊತೆಗೆ ಅರಣ್ಯವೆಲ್ಲ ಹೋಗೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನ ಜೀವನ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೇಕು. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 07ರಲ್ಲಿ ನಾನು ನಾರ್ತ್ ಕೆನರಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರನ್ನು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿರೋಧವೂ ಇಲ್ಲ; ಆದರೆ ಕೆಲವು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೇಡ ಅನ್ನುತ್ತಿವೆ. ಅಂಥ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಗಡೆಯವರ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಇಮೀನುಗಳು ಬಹಳ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ಮಾಹಿತಿಗೋಸ್ಕರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬೇಡ್ತಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಜ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರ ಯಾರದ್ದು ? ಆಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರಿದ್ದರು ? ಹೆಗಡೆಯವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಅಶ್ವತ್ಥ ರೆಡ್ಡಿ.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದುವರಿದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅನಸೂಯಾ ಶರ್ಮ ಅವರು ಮತ್ತು ಹೆಗಡೆಯವರು ಆ ಯೋಜನೆ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಬಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿತು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾವು ಏನೋ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀವು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಅಶ್ವತ್ಥ ರೆಡ್ಡಿ.—ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಯೋಜನೆಗೆ 01 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಒಂದು ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಕೂಡ ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇದತ್ತಿ ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ಸಿಗ ತ್ತದೆ ಅಂಥ ಕೆಡ ಕಾರ್ಯವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಏನು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವರದಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಅವರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ೩ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ೩ ತಿಂಗಳ ಅಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದರ ಬಂದೂವರೆ ಪರ್ವವಾದರೂ ವರದಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮಗೆ ಏನು ವರದಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಗೆಗರು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಬಹು ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾದರೂ ಕೆಲವು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗು ತ್ತದೆಂದು ಅದನ್ನು ಹಾಗೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನು ಜಲ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಈ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಗೆ ೪ ಸಾವಿರ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಬರುತ್ತದೆ. ೧೯೮೪ಕ್ಕೆ ೬೦೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ೧೯೮೫ಕ್ಕೆ ೭೦೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟಿರುವ ಅಭಾವ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಡಾ : ಆಚಾರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಅಲೋಚನೆ ಇಲ್ಲ. ಫರ್ನಾಂಡೋ ಯೂನಿಟ್ ಕೆಲಸ ಏನೋ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮಗೆ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಏನು ಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದು ಸಿಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶರಾವತಿಯ ಶಿನೇ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯವಾಹನ ಇನ್ನೂ ಕೈ ಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ ಅದು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ? ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಅದರ ವಿರಡರಡ್ಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಕಾಡಿನಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾಳಿ ಬಾರದೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಿಂಗ್ ಇದೆ. ಅದರಿಂದೇನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದವನ್ನು ಕದಿದವೇಲೆ ಸಲಿಯಾ. ಅದನ್ನು ಬೇಸಿದರೆ ತೊಂದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎದ್ದುತ್ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಉದ್ಯಮಗಳಿಂದ ರೈತರಿಂದ ಎಲ್ಲೂ ಕಡೆಗಳಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಎದ್ದುತ್ ಕೊರತೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅದರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯವಾಗಲೀ ಜನಜೀವನವಾಗಲೀ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಲ್ಲರನ್ನೂ ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎದ್ದುತ್ ಮಂಡಳಿ ವಿಷಯ ಹೇಳಿ ಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ನಾನು ಯಾರೇ ಬಿಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರನ್ನಾಗಲೀ ಸಪ್ಲೋಟ್ ಮಾಡಿ ಲಿಫ್ಟರನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ಎದ್ದುತ್ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ. ಎದ್ದುತ್ ಪ್ಲಾಟ್ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಕೊರತೆ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟ ತರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದೇಕೋ ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ನಮಗೆ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಪ್ರಯತ್ನದ ಕೊರತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಅವರೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸೆಮರ್‌ಲಾಕ್ ಎಂಫೋರ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದ ಪರ್‌ಲಾಕ್ ಆಗಿದೆ. ರಾಮಗುಂಡಂ ಮತ್ತು ಕೆಲ್ವಾಕು ಎದ್ದುತ್ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಲಿಂಗಸಂಗೂರು ಹತ್ತಿರ ಜಲದುರ್ಗ ಜನರೇಟಿಂಗ್ ಸಿಗ್ನಲಿನಿಂದ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡ ಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ೬೦೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಕಚ್ಚರನ್ನು ಕರೆದು ಕೇಳಿದಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂಥ ಸಣ್ಣ

ಸಣ್ಣ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಂದು ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಬರಪುರ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಅದರ ಹೆಸರು. ಅದೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ಅಂಗಸುಗೂರು ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕೊಡಗಿನ ಯೋಜನೆ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಿಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆ ತೋರಿಸಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆಗಳು ಬರಬಹುದು. ಜಲದರ್ಗ ಜನರೇಟಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಂಧದವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಕೊಡಗಿನ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕೇರಳದವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶಿವನಸಮುದ್ರ, ಶಿಂಷಾ ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮಾಡಿದರೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಇಂತಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿಗೆ ವಿವಾದವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಹೌಸ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಯಾವ ತರಹದ ಕೂಡು-ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಅಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯಗಳ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ೩೦-೪೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ೯೦೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಅರಣ್ಯಸಂಪತ್ತನ್ನಾಗಲೀ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸಂಪತ್ತನ್ನಾಗಲೀ ಈ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುವ ಅವಕಾಶ ಇದೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪಂಡಳಿಯಿಂದ ಭಾಗ್ಯಶ್ಯೋತಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ಕಾಂಪೌನಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಸಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಟಾರ್ಜೆಟ್ ಏನು ರೀಟಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾ. ಅಚಾರ್ಯ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಯಾರಾದರೂ ಬಡವರು ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಲೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಪವರ್ ಕೊಡುವುದು ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಇಂಥ ಕೇಸುಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಹಾಕಿಸಿದ್ದರೂ ಪವರ್ ಕೊಡದಿರುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಬೆಳೆಯದೆ ಬಡ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರೂ ಸುಸ್ತುದಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜಳತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಾಲ್ಕೈದು ಮಿನಿ ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ. ಈ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮ ಪಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದರೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ೧೦-೧೨ ಪೈಸೆ ಖರ್ಚು ಬೇಳುತ್ತದೆ. ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗದಿರುವುದರಿಂದ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ೩೦ ಪೈಸೆ ಬೇಳುತ್ತದೆ. ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದರೂ ಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮಪಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ದೇಶದಿಂದ ಹಣ ದೊರೆತರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಕೇರಳದವರು ಕೆನಡಾದಿಂದ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಅರ್ಧ ಸಾಲ ತೀರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ನೀವೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಮಗೆ ಹಣ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿದರೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಮಾರ್ಗ ಹುಡುಕಿ ಹೆಚ್ಚು ಪವರ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಬ್ಬಾರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈಚೆಲು ಗಿಡ ಎಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕೃತಕವಾಗಿ ಕ್ಲೋರಲ್ ಹೈಡ್ರೇಟ್ ಉಪಯೋಗ ಹೆಂಡ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಜವರಿಗೆ ಕಂಡಿಸಿ ಜನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಹೆಂಡವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ಕಂಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಆಫಾರ್

ಸ್ಟೇಷನ್ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಈಜಲು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಗೂ ಹೆಂಡ ಕೂಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ದೇಹಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಊಟ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ನಾಯವಾಗಿ ಮರದಿಂದ ಬರುವ ಶುದ್ಧವಾದ ಹೆಂಡನ್ನು ಕೂಡಿದರೆ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಟಮಿನ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಐರನ್ ಕಂಟೆಂಟ್, ಎನ್‌ಜೈಮ್ ಇದೆಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಬೋರೇಗೇಡರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಂಡ ಕೂಡಿದರೆ ಅವರಿಗೈಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಂಡವನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆಯುವ ಬದಲು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಈಜಲು ಮಾರಗಳನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶಿ-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ವಾರ್ತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ನಾನು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣ ವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ನೀಲಗಿರಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ರೀತಿ ಈಜಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಇಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಅಶ್ವಥ್ ರೆಡ್ಡಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮಾನ್ಯ ವಾರ್ತಾ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನನ್ನೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಾರ್ತಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಚಾರದ ವೈಖರಿ ಬಗ್ಗೆ ಡಾ.|| ಆಚಾರ್ಯ ಅವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಹುತೇಕ ಏನೂ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಇತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಇನ್ನೊತ್ತು ಜನರ ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಗೂ ಅವರ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ ಏನೂ ಚೀಂಜ್ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚಿತ್ರದುರ್ಗವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜಿಂದ್ರವಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಸಹ ಇದೆ ಇದು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಪ್ರವಾಸೀಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಳೆದ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಪ್ರವಾಸೀ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚ ತಗಲುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಹಾರ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಏನು ಹಣ ಇಡಲಾಗಿದೆ ಅದು ಸಾಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಲವನ್ನಾದರೂ ತಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಪಂಜಾಬ್ ಹಾಗೂ ಹರಿಯಾಣಾದಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಆದರೆ ಆ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಿರಿಸಂಪತ್ತು ಹೇರಳವಾಗಿದೆ. ಆ ಸಿರಿಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಯಾವ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿವೆ ಆ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಕೂಡ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುವಂತಾಗಲು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿಯವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಪದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳು ಅನೌಪಚಾರಿಕವೆಂಬುದು ಹೇಳಿದಾಗ ನನಗೂ ಅವರಿಗೂ ಏನು ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಯಿತೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿದ್ದು ಅದನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಸದನದಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಏನು ಹೇಳಿದರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ತೆಗೆದು ನೋಡಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. If that is there, I will expunge.

SRI. M. VEERAPPA MOILY.—I am sorry, this is not the way to expunge, unless you call for records. Hypothetical ಅಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. I am sorry.

MR. DEPUTY SPEAKER.—If that word is there I will expunge.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I am sorry. Hypothetically you cannot pass an order like that. You cannot do.

MR. DEPUTY SPEAKER.—If such a word is there, I will expunge ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ

SRI M. VEERAPPA MOILY.—Hypothetically ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. You cannot pass an order like that.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I will expunge, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I have to say and humbly submit that this is not the way to pass an expunction order. I respect the Chair. If hypothetically expunction order is passed I do not think that is proper. There is nothing unparliamentary which I have said. I am conscious of even a single word which I have spoken. You can test how many unparliamentary words I have used at what time. ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಮಾನೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಅದನ್ನು ನೂರು ಸಲ ಆಲೋಚಿಸಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಕೂಡಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡದೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—If such a word is there, I will expunge, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. What does it mean ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಒಂದು ವೇಳೆ ಇವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದು ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದವಾಗಿದ್ದರೆ, ಸಭೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಒಳಗಡೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಅವರು ಭಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ತಾವು ಅವರ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—If there is such a word I will expunge, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. What does it mean ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ನಾವೂ ಸಹ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಠಿತು ಎಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದಂಥ ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದ ಯಾವುದು ಎಂಬುದು ನಮಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಅಂತಹ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—We have lant our ears. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದ ಯಾವುದು ಎಂಬುದು ನಮಗೂ ತಿಳಿಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

MR. SPEAKER.—I will expunge, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಲೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲೆಯವರು ಅನ್‌ವಾರ್ಥಿ ಮಂಟರಿ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತಹ ಉದ್ದೇಶ ತಪ್ಪಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತಹ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಏಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಇಪ್ಪಕ್ಕೇ ಮುಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲೆಯವರು ಮಾತನಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“ If the water spills they need not return. If the water does not spill, they will have to return the power. We know water did not spill. They should have returned the power,

ಈಗಲಾದರೂ ಬುದ್ಧಿ ಬರಬೇಕು. “ Leader of the Opposition So, these are the words the hon. Sri M. Veerappa Moily has used. For that, Sri Thimmegowda has taken objection. I think the question of expunction of words does not arise at all because they are not unparliamentary.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ.....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾವೂ ಕೂಡಾ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಅಶ್ವತಥದ್ವಿಯವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ನಾಳೆ ಕೂಡಾ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ. ನಾವು ಇನ್ನೂ ೩ ಜನ ಇದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಬಿ. ಜಿ. ಪಿ. ಯವರಿಗೆ, ಸಿ. ಪಿ. ಬಿ, ಸಿ. ಪಿ. ಎಂ. ನವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಓಟಗಾಗಿ ಕೈ ಎತ್ತುವವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ನಾವೇನೂ ಕೈ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮದೂ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷವೆಂದು ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದೆ. ನಾವೂ ಕೂಡಾ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸೋಮಪ್ಪನವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್.—ನಾನೂ ಕೂಡಾ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವವರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಳಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಓದುತ್ತೇನೆ ತಾವು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಮಿ. ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲೆ, ಮಲ್ಲಿಪ್ಪನವರು, ಡಾ: ವಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ ಶಿವರಾಜ್, ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್, ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ, ಜಿ. ಎಸ್. ಬಸವರಾಜು, ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್, ಧನಂಜಯ ಕುಮಾರ್, ಮಹದೇವ್, ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ, ಸೋಮಶೇಖರ್, ಸಾಲೇರ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಬಿ. ಬಿ. ಚಿದ್ವಾನಕಟ್ಟಿ, ಡಾ: ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ಸರ್ದಾರ್, ಎಸ್. ಸಿ. ಗಂಗಾಧರಪ್ಪ, ಕೆ. ಜಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ, ಪಿ. ರಾಮದೇವ್, ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ, ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್, ಡಾ: ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಪ್ಪ.—ಈ ಪುಕಾರ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್. — ನಾಳೆ ಶಿವರಾತ್ರಿ ಇದೆ. ಇವೊತ್ತ ನಮಗೆ ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಒಂದೊಂದು ದಿವಸ ಒಂದೊಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಮಂಗಳಿಸುವುದು ಬೇಡ. ವಿಧ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅಭಾವ ಇದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ವಿಧ್ಯುತ್ ಪೂರಾ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ (ಮಾಯೇಕೋಡು). — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾರ್ತಾ ಮತ್ತೂ ಪ್ರವಾಸೋದಮ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಇಲಾಖೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಪ್ಪ. — ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ೩೦ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥಾದ್ದನ್ನು ೧೦ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಮಂಗಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನ? ಇದು ಸರಿಯಾದಂಥ ನೀತಿ ನಿಯಮವೇ? ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದೆಂದೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ೩೦ ದಿವಸಗಳ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇತ್ತು. ಈಗ ಅಗುತ್ತಿರುವುದು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ. — ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿಯಾಯನ್ನು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಮರ್ಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ಉತ್ಸಾಹ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪತ್ರಿಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸ್ ಅಕಾಡಮಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಣ್ಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಿಂಗ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ. ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸಿದಂಥ ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತವಿ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಲ್ಲದೆ, ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ, ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ೫೦ ಭಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಟೆಲಿವಿಷನ್‌ಗಳು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಅವು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಟೆಲಿವಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಿನ್ನವಿಶಿಷ್ಟೀಕೃತವೇ ಇನ್ನು ಚಲನಚಿತ್ರ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗ ಬರತಕ್ಕ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು ಗಣಮಟ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಚಲನಚಿತ್ರವನ್ನು ಬಹುಪರಿಸರವೇ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಬೆರಗುಸುರಿಸಿ ದುಡಿದಂಥ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬಳಿಗೆ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ರಜೆ. ಬುತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳ ಮುಂದೆ ಕ್ಯೂ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೇವೆ. ಚಿತ್ರಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಇರುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿ ಪ್ರೇಮ ಮಾಡುವುದು, ಮಧ್ಯೆ ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಬರುವುದು, ಅನಂತರ ಮತ್ತೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಸಂವಿವಾಗಿರುವುದು. ಈ ತರಹ ಚಿತ್ರಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಟೆಲಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಏನಿವೆ ಅವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರತಕ್ಕ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರ ನೈತಿಕಮಟ್ಟವನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಸತಕ್ಕ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್.—ಹುಡುಗ, ಹುಡುಗಿ ತಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯಾ ತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ವಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದರು, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹುಡುಗ, ಹುಡುಗಿ ತಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅದೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಹಳ ಕಡೆ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪೂಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪರವಾನಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ ಈಗ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯಬಹುದು ಎಂದು ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಈಗ ಕಳೆದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಸೇಜ್ ಟು ಇಂಡಿಯಾ ಚಿತ್ರವನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವಸ್ತೆ ಎಂಡ್ ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿ ೯೦ ರೂಪುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರೆಗೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮ ಇದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿದೇಶಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಚಿತ್ರೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕರ ವಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುವಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಚಿತ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಅವರಿಂದ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಸಕೋಟೆಯ ಹತ್ತಿರ ೩೦೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಅದು ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ಹತ್ತಿರ ಇರತಕ್ಕ ೩೦೦ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಟ್ಟಿತ್ತು, ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸದೇ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಇನ್ನು ಜಾಹಿರಾತು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದಂಥ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅನೇಕ ಅಪಾದನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದು ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಅಪಾದನೆಗಳು ಬರದಂತೆ ಮಾಡಲು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಜಾಹಿರಾತು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಪಾದನೆಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಟಿ. ವಿ. ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನದೇ ಅದಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇವೆ. ಹರಿಜನ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಟಿ. ವಿ. ಹಾಕುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಟೆಲಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕಂಠಿತರ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪೃತ್ವಿ ಪ್ರಧಾನವಾದಂಥ, ಉಪಯುಕ್ತ ವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಂಥ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ. ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಫೋಟೋ ನೋಡಿಕೊಂಡೇ ಅವರು ಇರಬೇಕು, ಅವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರಬೇಕು ಅಂದರೆ ಬೇಡ.

(ಗೊಂದಲು)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಹರಿಜನರ ಕಾಲೋನಿಯಲ್ಲಿ ದೂರದರ್ಶನ ಹಾಕಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲು)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಇದೊಂದು ಪಾರಕವಾಗಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಒಬ್ಬ ಮಗನ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇರತಕ್ಕ ಟಿ. ವಿ.

ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಪ್ರಸಾರ ಕೇಂದ್ರ ಅದಮೇಲೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಇರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇದ್ದರೆ ಹರಿಜನಕೇರಿಗಳಿಗೆ ಟಿ. ವಿ. ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಅತಿ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಚಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೇವಲ ೨ ದಿವಿಜನ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡಬ್ಬುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಿವಿಜನ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಟ್ಟು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣ ಆಗಲಿ, ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್ ಆಗಲಿ ಅದನ್ನು ಕೇವಲ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಮಾತ್ರ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಚಂದ್ರ, ವಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಜಿ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಇದೆ. ಅದು ಬಹಳ ರಮಣೀಯ ಸ್ಥಳ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಯಂಜನ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಇಲಾಖೆ. ಮುಂದಿನ ಖೇಳಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಣ ಮಾಡುವಂಥ ಯಂವ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಒಂದು ಇದ್ದಂಥ ಚಾಕು, ಚೂರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ಕಾಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇವಾದಳಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕು. ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಏನಿವೆ ಇವು ಕೇವಲ ರಾಜಧಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವು ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿವೆ. ಯಾರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪಾರಿತೋಷಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಮೇಲೆ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಜೀವರಾಜ ಅಳ್ಳರವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯುವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಸೇನೆ ಯಲ್ಲಿ, ಮಿಟರಿ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾಟಕ ಕಲೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದುದು ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳು ಇದ್ದವು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲಿ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ಮದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬಸವರಾಜ್ (ಅರಸೀಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ತರಾತುರಿಯಿಂದ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳಾದ ಅಬ್ಕಾರಿ, ಯಂಜನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಾನು ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಅಬ್ಕಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ೪ ಕೋಟಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎರಡನೆಯದು. ವಿಸ್ಕಿ, ಬ್ರಾಂಡಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ೧೯೮೨-೮೩, ೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವರಮಾನ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ೧೮೦ ಕೋಟಿ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ,

ಯವರು ತಮ್ಮ ಬಚೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಸರಿ ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ವರವಾಸ ಬರುವ ತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸೊ ರಿಯೋಗತಕ್ಕೆ ಹೂವನ್ನು ಬಿಗಿಪಡಿಸಿ ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಾಗಿದ್ದರೆ ಕುಮಾರು ೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಬಹುದಿತ್ತು. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಒಂದರಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಬೀರು ಏನು ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದುದು ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈಗತಾನೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಹೆಂಡ ಕಲಬೆರಕೆ ಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ನಾವು ಕ್ಷಮಾ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಬೆರಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದವುಗಳಿಗೆ ಫಾರೆಸ್ ನಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಕಡೆಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಫಾರೆಸ್ ನಲ್ಲಿ ನಾಟಾ ಗಳು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈಚಲ ಮರ ಗಳನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಬೆಂಕಿಸಕ್ಕಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಕೂಡ ಬರು ತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಬೆಂಕಿಸಕ್ಕಿ ಆದಾಯ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು ೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ ಸರಿಯಾದ ಪರೀಕ್ಷಾ ವಿಧಾನವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಲಬೆರಕೆ ಮದ್ಯವನ್ನು ಕೂಡಿದು ಜನರು ತಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಕುನೂಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು.

ಶಿ-೩೦ ಪ್ರ.ಎಂ.

ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಾಟ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಈ ಸ್ಪಾಟ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ೨೦-೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಹೂ ರಾಜ್ಯದ ಬೆಂಕಿಸಕ್ಕಿ ಬರ ತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮುಂದಾಗಬೇಕು.

ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಏನು ಇರುತ್ತದೆ ಇದು ದೇಶದ ಒಂದು ಕೊಡುಗೆ, ಇಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಮರ್ಚೆಗೂ ಒಳಗಾಗಿದೆ ಕರಾರುವಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದುನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾ ಯಿಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಬೆಂಕಿಸಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುರಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಜ್ಯುಸ್ ವಾಸುದೇವಯ್ಯ ಎಂಬುವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮೀಷನ್ ನೇಮಕ ಆಯಿತು ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಅದರ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ, ಮತ್ತು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆರು ತಿಂಗಳಿಂವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳು ಬಹಳ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತಗುಲಿರುತ್ತವೆ. ಅಜಾಗದಿಂದ ಈ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಒಂದೇ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರುಕಡೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿ ಅವನಿಗೆ ಸ್ಥಳವನ್ನೇ ತೋರಿಸದೆ ಕೊನೆಗೆ ಅವನು ಅತ್ಯಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಆಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಂಚರ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಸೂಪರಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ೨೪ ದಶಲಕ್ಷ ಯೋನಿಟ್ಸ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಅಥಾವದಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ೨೫ ರಿಂದ ೭೫ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕಡಿತ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೀರಿ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಡ್ರಾಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಶಿ-೩ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಕಳ್ಳತನವಾಗು

ಶ್ರೀರತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದರೆ ಸಾಕು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸರಿಮೂಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಜಲೆನ್ಸ್ ಸೆಲ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂಥದಿಂದ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಏನು ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಆಶ್ರಮ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಈ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಾಸ ರಘುಪತಿಯವರು ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅರಸೀಕೆರೆಗೆ ಯಾವಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾಗಪುರವೆಂಬ ಫಾರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಿರಿಧಾಮವಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದಂತಕತೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾಗಪುರ ಗ್ರಾಮ ಒಂದು ಹಿಲ್‌ಸ್ಟೇಷನ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಗಿರಿಧಾಮಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಷ್ಟು ಮಾತು ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಧನಂಜಯ ಕಾಮಾರ್ : - (ಬೆಳ್ಳಂಗಡಿ) - ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಆ ಬ ಕಾರಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ವಾರ್ತೆ, ಹಾಗೂ ಯುವಜನ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಬರುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ಮತ್ತು ಶಾಕ್ ಇಲಾಖೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಸ್ವಾಮಿ ಇತಿಚನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಶೇಂದಿ ಶಾಖಾ ಕಂಡಿದರೆ ಕಿಕ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಡೆಯ ತಕ್ಕಂಥ ಬಡವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದಂಥ ಶಾಕ್ ಬಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರೈತರು ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳ ಸಿಬ್ಬನ್ನು ಹಾಕಿ ಪಂಪ್‌ನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ರಿವರ್ಸ್ ಶಾಕ್ ಹೊಡೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವಾಗ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ತುಂಬಾ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟೇ ಆಲ್ಲ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಶಾಕ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ, ಜಯನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನವಾಗಿದೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ದರೋಡೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಈ ರೀತಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ನಿಲುಗಡೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳ ಚಾಲನೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಕಳ್ಳತನ, ಸಾಲಿಗೆ ದರೋಡೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹಲವಾರುಬಾರಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಶೇಂದಿ ಶರಾಬ್ ಗುತ್ತೇದಾರರ, ಸರ್ಕಾರದ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದು ತಮ್ಮದೇ ಆದಂತೆ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬದಲಾಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವಂಥ ಆದಾಯ ಏನು ಇದೆ. ಇದು ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆವುದು ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಹಾವಳಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಪರವಾನಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಶರಾಬು ಅಂಗಡಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಆದಾಯ ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿ ಗುಡ್ಡ ಏನು ಒಂದು ಕಾಲೋನಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ಶರಾಬು ಅಂಗಡಿಗಳು ಪರವಾನಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ

ಗವನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜೇಳಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಂತಿರಬೇಕು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶೇಂಠಿ ಹರಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶರಾಬನ್ನು ಹುಡುಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಗುಣ ಮುಟ್ಟಿದ ಶರಾಬನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವ ಕಾರಾದಿಂದ, ಇದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ನಿಯಂತ್ರಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸೇಂಠಿ ಪುಗಡಿತವು ವಾದಂಥ ಮದ್ಯಪಾನವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರು ಇದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪೂರೈಕೆಯು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹುಡುಗ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವಂತಹ ಜನರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬಡಬಡ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸೇಂಠಿ ಹರಾಜನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಅದಾಯ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಏನೆಂದರೆ, ಇದರ ಹರಾಜಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಅದಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಅದರ ಅರ್ಥಕ್ಕು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವನ್ನು ಸೇಂಠಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವವರಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡ ಬಹುದು. ಈ ಸೇಂಠಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಇದೇ ಒಂದು ಕುಲ ಕಸುಬಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜನರು ತಮ್ಮ ದೇ ಅದಂಥ ಸರ್ಕಾರಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಹಕಾರಿ ಫೆಡರೇಷನ್ ಕೂಡ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಫೆಡರೇಷನ್‌ನ್ನು ಪುನರ್ರಚನೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಮೂಲಕ ಸೇಂಠಿ ಮಾರಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೇಂಠಿ ತೆಗೆಯುವವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಅದಾಯವನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತುರ್ತು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬಡ್ತಿ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಶರಾಬಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ ೩೫ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಕ್ಸ್‌-ವ್ಯಾಕ್ಟು ರೇಟ್ ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ಗೆ ೭ ರೂಪಾಯಿ ೫ ಪೈಸೆ ಇದೆ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೩೫ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಗೆ ಯಾರೂ ಸಹ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಂತರದ ಅಗತ್ಯವೇ? ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಈ ಶರಾಬನ್ನು ಕಡುಬಡವರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ದಿವಸ ಮೈ-ಮುಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬಡವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಾವು ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದಾಯ ಬರಲಿ ಎಂದು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಇಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ? ೩೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಡವರು ಇದನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಬಡವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕುಡಿಯುವಂತಹ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಡವರಿಂದಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡಿಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಗರಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಯನ್ನು ೨೫ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಅಡ್ಡ ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಹುಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಕೆಲವೊಂದು ಸ್ಫೂಟಿತ ಒತ್ತಾಶಕ್ತಿಯ ವರ್ಗ ಏನಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಡವರ ಒಂದು ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಕಳೆದವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ದೊರಕದಂತೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ವಿಷಾದನೀಯ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆ ಇಷ್ಟೆಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವಾಗ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ೧೯೮೩ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಈಗಿನ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೋದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್‌ಗಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು ಹಾಗೂ ಕೇರಳದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೮೩ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯ ಎಂಬುದಾದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹೊಸ ವಿದ್ಯುತ್ ಜೋಡಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಜೋಡಣೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಇ.ಬಿ.ಗಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಬಹಳ ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ ಕೇಳಿದಾಗ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಓಪನ್-ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಮೊದಲೇ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಇರುವಂತಹ ಅಡ್ಡಿಯಾದರೂ ಏನು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳು ಹೊರಬರುತ್ತವೆ. ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೊಂದಿರುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇವರ ಮೂಲಕವೇ ಕೆ.ಇ.ಬಿ.ಗಿ, ಹಣ ತುಂಬಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ದಾರರ ಮೂಲಕ ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ವಿದ್ಯುತ್ ಜೋಡಣೆ ಮಾಡಲು ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವೆಂಬುದು ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೋಗಿ ಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೊಂದಿರುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ದಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಲವು ಬೇಡಿಕೆಗಳಿವೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆ.ಇ.ಬಿ. ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರೇ ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ದಾರರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ದೊಡ್ಡ ಆಪಾದನೆ ಕೆ.ಇ.ಬಿ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಈಗ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆ ಇರುವುದು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ದಿನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ದಿನದಲ್ಲಿ ೫ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಕಡಿತ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೈ-ಟೆನ್ಷನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ ೩೩ ರಿಂದ ೭೫ರವರೆಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಕಡಿತ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಈ ಹೈ-ಟೆನ್ಷನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಕರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ತಕ್ಕಂಥ ದೂರುಗಳಿವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ರೈತರಿಗೆ, ಮನೆ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನಾನು ಈ ಮೊದಲು ಸಹ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಈ ಸದನದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಂತರ ಸದನದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹೈ-ಟೆನ್ಷನ್

ಇಂಚುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ ನಂತರ ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಒಂದು ಪರದಿ ಸ್ಥಳೀಕರಿಸಿ. ಆಗ ನಮಗೆ ನಿಜಾಂಶ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಮುಂದೆ ನೋಡದೆ ಈ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಶರಾವತಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಯಂತ್ರ ಕಟ್ಟಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುವಂತೆ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಗ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಬರಬೇಕು. ಇನ್ನು ಸುಮಾರು ಐನ ಮೂನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಧನಂಜಯಕುಮಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಶರಾವತಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಯಂತ್ರ ಕಟ್ಟಿ ಹೋಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಸಿಂಗ್ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸಹ ತಪ್ಪಿಸುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬ್ರಾನ್ಸ್ ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ಕೂಡ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ನಾವು ಬಳಸಿಕೊಂಡಂಥ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಪುಂಡರ್ಭಲಿಯಿಂದ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ೬ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಒಂದಿನ ಸಾರಿ ಬಿಲ್ಲು ಹಡೆದು ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಕೂಡ ಒಂದಿನ ಬಾಕಿ ಏಂದು ಬರೆದು ಆ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡ ಹೊಸ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಆ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪುಂಡರ್ಭಲಿಯಿಂದ ಬಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಸಹ ಹಾಕಿ ಮೂಲ ಮೂಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಕಟ್ಟಿದ ಹಣದ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ತೋರಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಪ್ರತಿ ಸಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅಸ್ವಸ್ಥಾಮಿ ರೆಡ್ಡಿ.—(ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಲಕಾರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಹಾಗೂ ಯಂತ್ರವನ ಸೇವೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಲಾಪನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತ ಕೆಲವಾರು ಪ್ರಮುಖವಾದಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪಾತವಾಳ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಪಾಳೆ ಇದೆ. ಈ ಪಾತವಾಳ್ ಬಹಳ ಹೆಸರು ವಾಸಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫ ಪಾಳೆಗಳು ಸೇರಿವೆ ಒಂದು ಪಾತವಾಳ್ ಎರಡನೆಯದು ಜಾಲಪಾಳೆ ಮೂರನೆಯದು ಗುಮ್ಮನ ಪಾಳೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಾಳೆಗಳಿಂದ ಇದು ಕೂಡಿದೆ. ಇದು ಸುಮಾರು ೨೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೆಸರು ವಾಸಿಯನ್ನು ಪಡೆದಂಥ ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ಯಾತ್ರಾ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಇದು ಇದರ ಹೆಸರನ್ನು ತಲೆಕಲಾಂತರಗಳಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ವಿಜಯನಗರದ ಹೆಸರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ವಾಸಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪಾತವಾಳ್ ಕೂಡ ಹೆಸರು ವಾಸಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಅಲಕಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸಾರಾಯ ಅಥವಾ ಹೆಂಡವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಾರಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರಾಂತೀಯದ ಕಳ್ಳಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಸಾರಾಯ ಅಥವಾ ಹೆಂಡವನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡುವಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯೊಂದು ಶಾಲೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿ

ಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಇದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾರಾಯಿ ಅಥವಾ ಹೆಂಡವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಪರವಾನಗಿ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆತನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಆತನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆತ ಅದೇ ಊರಿನ ಮನುಷ್ಯನಾದುದರಿಂದ ಸಾಲವನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕುಡಿಯಲು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮೂರು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆತ ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿ ಕುಡಿದು ಬರಲು ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಆತನ ಬಳಿ ಹಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕುಡಿಯಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೀಚಲ ಮರಗಳು ಇರುತ್ತವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೆಂಡ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಈಚಲ ಮರ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಹೆಂಡವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪೌಡರ್ ಕಲಬೆರೆಕೆ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯ ಕಲಬೆರೆಕೆ ಮಾಡಿದ ಹೆಂಡವನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಜನರು ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಕೂಡ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆತ ಅಂಥ ಹೆಂಡವನ್ನು ಕುಡಿದು ಮಲಗಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದರೆ ಆತನ ಕಣ್ಣು ಒಂದು ರೀತಿ ಗೀಜುನಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೋಗಿ ಬರುವಂಥ ಸೂಚನೆಗಳು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಡವರು ಬೆಳಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೂ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ದುಡಿದು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಆತ ಸಂಜೆ ಒಂದು ಬಾಟಲ್ ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿದರೆ ಆತನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಕುಡಿದವರಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಸರ್ಕಾರಿ ವತಿಯಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೂಡ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನೀರಿನಾಂಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೀರಿಕೊಂಡು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲದೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ನಾನು ಇನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವವನಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಮಟ್ಟ ಗಾದರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಇವತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸ್ವಾಮಿ ಬಿಜೆನಿಸ್ ಅಡ್ಡುಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವಂತೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿದು ಉತ್ತರ ಸಹ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಸ್ವಾಮಿ ೧-೨-೮೪ಕ್ಕೆ ಮುಂದೂಡಿದರೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಭೆಯು ಆ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವುದಾದರೆ ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪ್ರೊ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ೧೨ ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೬-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ತಾವು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. 20-2೨ ದಿವಸಗಳು ಚರ್ಚೆಯಾಗತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಶಿವಯ್ಯ.—ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಚಪಲವಿದ್ದರೆ ನಾನು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ನಾಳೆಯೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ಆ ರೀತಿ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಇವತ್ತು ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಒನೇ ತಾರೀಖು ಬೇರೆ ಡಿಮಾಂಡ್ ಇದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ನಮಗೆ ವರ್ಕಾಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರವನ್ನು ಒನೇ ತಾರೀಖು ಹೇಳಲಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಸದರು ೧೭೦ ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಿ.ಪಿ.ಐ. ಸದರು ೪೫ ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಿಂದ ಪಾವ ಇಬ್ಬರ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹಾದೇವ್.—ಎರಡು ಮೂರು ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೇಲೆ ಡಿಮಾಂಡ್ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಸಿ. ಪಿ. ಐ. ಸದಸ್ಯರು ಮೂರು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ೪೫ ನಿಮಿಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ರೈ ಜನ ಇದ್ದೇವೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ನಿಮಿಷ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದರ ಮೇಲೆ ವಾದ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹಾದೇವ್.—ನಾವು ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರವೇಳೆ, ಗಮನಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯ ಹೇಳಿಯನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ನಾವು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ೫ ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ೧೫ ನಿಮಿಷ ಮುಂದುವರಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಗಂಟಿ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಮದನಗೋಪಾಲ್ ನಾಯಕ್.—(ಶೋರಾಪುರ) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇವತ್ತು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾವಜನ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್.—ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಇವರ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಿಚ್ಚು ನೋಡಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹಾದೇವ್.—ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಂದನಗೋಪಾಲ್ ನಾಯಕ್:—ಯುವಜನಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಯುವಜನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಯುವಜನ ರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಶಾಭಾವನೆಯನ್ನು ಯುವಜನರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯುವಪೀಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಆಟಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸತಕ್ಕ ಅವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವಂತಹ ಅವಕಾಶ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಡಾ : ಜೀವ ರಾಜ ಅಕ್ಬರವರು ಯುವಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪೋಷಣ್ಣ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಿಗಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ಅಸೆ ಇದೆ. ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಂದು ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಬರೀ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ರುವಾಗ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ನೇತಾರನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಯುವ ಜನರಲ್ಲಿ ಸೇವಾಮನೋಭಾವನೆ, ಶಿಸ್ತು, ಸಂಘಟನೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಧ್ಯಮಿಕಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬಂದ ಶಕ್ಷಣ ಕೆಲವರು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷ ಪೈಕ್ಯಾಲಿ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸ್ಪರ್ಧಿಗಳಿಗೆಂದು ೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಹಂಚುತ್ತಾರೆಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗು ವುದಿಲ್ಲ ಆದನ್ನು ಮಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಭಾರತೀಯ ಸೇವಾದಳ ಇದು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಜಯವರ ತತ್ವ ಮತ್ತು ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸ್ವಯಂಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೇ ಭಾರತೀಯ ಸೇವಾದಳಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೦.೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಜನೆ ತರ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೫.೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಸೇವಾದಳಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಯುವಜನರಿಗೆ ಮೊದಲು, ಈ ಯೂತ್ ಸೆಂಟರ್ ಗಳ ಮೂಲಕ ಕೆಲವೊಂದು ಆಟಪಾಟಗಳನ್ನು ಆಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಒಂದು ವರವರ್ಷದಿಂದ ಇಂತಹ ಆಟಪಾಟಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಕರು ಆಡತಕ್ಕಂಥ ಕಬಡಿಯಾಗಲೀ, ಕೋಕೋ ಆಗಲೀ, ವಾಲೀಬಾಲ್ ಆಗಲೀ, ಇಂತಹ ಕೆಲವೊಂದು ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡತಕ್ಕಂಥವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಗುರಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೆನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಯುವಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಬದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಟಗಳು ಎಂದರೆ, ಕ್ರಿಕೆಟ್, ಹಾಕಿ, ಫುಟ್‌ಬಾಲ್, ವಾಲೀಬಾಲ್, ಬೇಬಲ್‌ಬಿನ್ಸ್, ಶೆಟಲ್‌ಕಾಕ್, ಇಂತಹ ಒಂದು ಆಟಗಳು ಏನಿವೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯುವಕ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಕೋಚನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯುವಕ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಯುವಕರಲ್ಲಿ, ಇಂತಹ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಅಭಿರುಚಿ ಉಳ್ಳಂಥ ಯುವಕರನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿ, ಅವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಪೋಷಣ್ಣ, ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ಯುವಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ, ಯೂತ್ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳಿಗೆ, ಕೆಲವೊಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯುವಜನ ಇಲಾಖೆಗೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿ, ಕೆಲವೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬಂದ

ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಾದ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಮ್ಮಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಯುವಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಈ ಯುವಕಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಈಗ ಯುವಜನಸೇವಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ೧೯೦.೪೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ಅಟಿಟಾಟಿಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಲಿ ಸರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯುವಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವಿಷಯ ನಾನು ವಿದ್ಯಾಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಮ್ಮ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ೩೦ ರಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ಒಂದು ಅಪಾಯಕರ ಸಮ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಚ್ಛಕ್ತಿ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳು, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹಾದೇವ್ (ನಂಜನಗೂಡು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಮ್ಮ ಪ್ರಚಾರ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಒಂದು ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನಂಜನಗೂಡಿಗೆ ಒಂದು ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಸೆಂಟರ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡಲಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಾಸಗಿಯಾಗಿ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆ ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಸ್ಟೇಡಿಯಂ ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಟೌನ್‌ಹಾಲ್ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ನಮಗೆ ಒಂದು ಕಂಡಿಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ದೂರದವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿ, ನಮಗೆ ಒಂದು ಟೌನ್‌ಹಾಲ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ೩-೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡಲಿ ಹೇಗೂ ಅವರು ನಮಗೆ ಒಂದು ಟೌನ್ ಹಾಲ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯೂತ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಯೂತ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿರುತ್ತವೆ, ಅದರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯುವಜನತೆಗೆ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇವೆ, ಅದನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು. ವಿಸ್ತರಿಸದರೆ ಅದರಿಂದ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಯುವಜನ ಇಲಾಖೆ ತನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಟೌನ್ ಅಥವಾ ಸಿಟಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಯುವ ಜನರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಇಂದು ಎಂ.ಕೆ.ಸಿ. ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಅರ್ಬಾಕ್ ಗೆ ಲಿಟರ್‌ಗೆ ೩೫ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅರ್ಬಾಕ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ೧೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲಿಟರ್‌ಗೆ ಹಾಕಿದರೆ, ನೀವು ಏನು ರೆವಿನ್ಯೂ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಡಬ್ಬಲ್, ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ೮೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ೯೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಲಿಟರ್‌ಗೆ ೪೮ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ೩೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಲಿಟರ್‌ಗೆ ೧೫ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ಆದಾಯ ಬಹಳೇ ಇರಬಹುದು. ೧೦೦-೫೦ ಕೋಟಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ? ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿಮೆಂಟ್ ನುಂಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ನುಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ನುಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್‌ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ನುಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಹೊರಗೆ ಬರಬೇಕಲ್ಲ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ನೀವು ಸಿಮೆಂಟ್ ನುಂಗಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಇದನ್ನು ನುಂಗಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹಾದೇವ್.— ದಯವಿಟ್ಟು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಆದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಅರ್ಯಾಕ್ ಏನಿದೆ, ಅದರ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಲೀಟರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೩೫ ರೂಪಾಯಿ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ೧೫ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಭಾಗ್ಯ ಜ್ಯೋತಿ ಸ್ಕೀಮ್ ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಡಚಣೆ ಇದೆ. ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಸ್ಕೀಮ್ ಹರಿಜನರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ಮೂರು ಲೈನ್ ಹೋದರೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಬೀದಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಲೈಟಿಗೆ ಎರಡು ಲೈನ್ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡುವಾಗ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಮೂರು ಲೈನ್ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಈ ಕಾನೂನು ತೊಡಕು ಏನು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲೈನ್ ಇದ್ದರೆ, ಮೂರು ಲೈನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ವಿಫಲವಾಗುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಲೈಟ್ಸ್, ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು, ಇವು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅಸಿ ಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಜೇಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ವರೆಗೂ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕೊರತೆ ಅಂದರೆ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು, ಕಂಬಗಳು ಇದ್ದರೆ ತಂತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಂತಿ ಇದ್ದರೆ ಕಂಬ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಜನರ ಕೊರತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಭಾವ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಬೆಲೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತೀದ್ದರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ವಿಷಯಗಳು ಇವೆ. ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳದ್ದು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಏನು ಇದೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಆದಾಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್ ವಿಲೇಜಸ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್ ವಿಲೇಜಸ್ ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಶಃ ೨೦-೨೫ ವರ್ಷವಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆದಾಯ ಬರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳವರು ಹಣ ಕೊಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತುರ್ತುಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್ ವಿಲೇಜಸ್ ಏನು ಇವೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನದೇವ ಎಸ್. ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿ (ರೋಣ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಈ ಬೀದಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆ ಯದಾಗಿ, ಮಾತನಾಡುವ ವಿಷಯ ಅಂದರೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸುದ್ದಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ೩.೫೫೦ ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ೩.೬೬೫ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸುದ್ದಿ ಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸುದ್ದಿ ಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅದು ತಂಗಳು ಸುದ್ದಿ ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ತಂಗಳು ಸುದ್ದಿ ಹೇಗೆ ಅಂದರೆ ಅದು ಆಹಾರ ತಂಗಳಾದರೆ ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಸುದ್ದಿಯೂ ಕೂಡಾ ತಂಗಳಾದರೆ ಹಳಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಯಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಮೇರಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾಳು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವ ಚಲನಚಿತ್ರ ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯಧನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಏನಂದರೆ ಚಿತ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ಕೊರತೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು. ಅದರೇ ಇದು ಒಂದು ನೆಪ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮದುವೆ ಯಾಗದೆ ಹುಚ್ಚು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಹುಚ್ಚು ಬಿಡದೆ ಮದುವೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಸಚಿವರ ಸ್ಥಿತಿ

ಯಾಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದು ಬೇಡ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿ ನಿಂತು ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೊರಗೂ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಮನರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ ಅರ್ಥಭಾಗ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಪತ್ರ ೨೨-೧-೪೩ರಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ ನೀಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ ಬಹುಶಃ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಚಿತ್ರ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಂಜು ಮಂಜಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ದೃಢೀಕರಣ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಜಾಹಿರಾತು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಬೇಕು. ಜಾಹಿರಾತಿನಿಂದ ಬದುಕುವ ಎಷ್ಟೋ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಹಾಗೆ ಕಾಯ್ದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಸಹ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣವಾಗಬಾರದು. ತಾವು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಾತು ಬಂದಾಗ ನನಗೆ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ನೆನಪು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಾತಾವರಣ ಇತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಹೊಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡಾ ರಾಜಕೀಯದ ರಾಡಿ ಹರಡಿ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಈಗ ದುರ್ಗಂಧ ಪರಿಷತ್ತು ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಯುತರಾಧಂಧ ಪುಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಕಂಪು ಇತ್ತು. ಇಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ತನ್ನ ಆತ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮೂಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಗೌರವ ಧನದ ಪುಶ್ಪ ಇದೆ. ಅಚ್ಚಾರಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಮಾತನಾಡುವ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ಮೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಅಮೇಲಿ ವಿದ್ಯಾಚಕ್ರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಲಂಬಾಣಿ ತಾಂಡಾಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಜನತಾ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಚಕ್ರಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ರೈತರು ಭಾವಿ ತೆಗೆಸಿದರೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ದೊರೆಯದೆ ಅವರ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿ ಏರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಾ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಐದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—(ಸಕಲೇಶಪುರ) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಖಾತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಪಂಥಮ ವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ವಿದ್ಯಾಚಕ್ರಿ ಒಂದು ಫ್ಯಾನ್ಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಕೂಡ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್, ಇದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬೇಕಾದುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಚುರುಕು ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಹಾಗೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕುಡಿದರೆ ಅನಾಹುತವಾಗತಕ್ಕಂಥ ವಸ್ತು. ಇಂಥ ಒಂದು ಖಾತೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಾನು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆ ಕಡೆ ಕುಳಿತಾಗ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದುದ ರಿಂದ ಅವರು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ದುರ್ದೈವ ವಿನು ಅಂದರೆ ಇಂಥ ಖಾತೆಯ ಮೇಲೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ ನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಚಾರಮ್ಪೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದಂಥ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಶುಭಾಶೀರ್ವಾದಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಪೂಲ್ವೇಜನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಡ್ಡ ಸ್ಪೆಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ವಿದ್ಯಾಚಕ್ರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಅಡ್ಡ ಸ್ಪೆಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬೇಗ ಮಂಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ತಾವು ಜಾಸ್ತಿ ಟೈಮ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

೬-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಇವರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಫೋರ್ವೆರ್ಡ್ ಆಡ್ವಾನ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾದರೂ ಸಿಗುತ್ತಾ ಎಂದೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೇ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಇವೊತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ೬ ಗಂಟೆಯ ಮೇಲೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಧ್ಯಾರವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಜನ ಆರು ಘಂಟೆಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಗುತ್ತಾರೆ. ಮಲಗಿದ ಮೇಲೆ ಮುಂದಿನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೊರತೆ ಇದೆ, ಇರುವುದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನವರಿಯಿಂದ ಕರಂಟ್ ಪಾರ್ಟೀಜ್ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಿಂದಲೇ ವಿದ್ಯುತ್ ಕಡಿತ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ೬೬ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಟ್ ಆಯಿತು, ಈಗ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಗೆ ೭೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಜನರ ಗತಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು, ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಬಸ್ಸುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟು ನಿಂತಿವೆ. ಆ ಕೆಟ್ಟ ಹೋದ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾವು ಏನು ಮಾಡುವುದು ಅವನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಸ್ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ೧೯೭೭ ರಲ್ಲಿ ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ. ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಬಸ್‌ಗಳು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಇವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಅವು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಬಿಡಲಿ, ನಾವು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್‌ರು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕ್ಯೂ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾವ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ನಿಮಗೆ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಅವರಿಗೆ ಸೀಟು ಸಿಗುವುದು ಇರಲಿ. ಅವರು ಬಸ್‌ಗಳನ್ನೇ ಪಂಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಇವೊತ್ತು ಬಸ್ಸು ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಲಿ, ನಾವು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಇವರು 'ಸೆಟ್ಟರ್ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೆಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ 'ಸೆಟ್ಟರ್ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್'ನಿಂದ ನಮಗೆ ಹಣ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆರು ಘಂಟೆ ಆದಮೇಲೆ ಮೈನ್‌ಸ್ಟ್ರಿಕ್‌ನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಆಫ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೂ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಘಂಟೆ ಬಾರಿಸುವುದರಿಂದ ಎಡಮಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಸ್ವಾಮಿ ಇವರಿಗೆ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವೊತ್ತು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನವರಿಂದ ಆಡ್ವಾನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಡೆಮಾಂಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಏಳು ನಿಮಿಷ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಎಕ್ಸೈಸ್ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಳು ಘಂಟೆಯಾದರೆ ಯದ್ವಾತದ್ವಾ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.--ಮಂಗಳಿ ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ಐದು ನಿಮಿಷ ಸಮಯ ಕೇಳಿದಿರಿ, ಏಳು ನಿಮಿಷ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.--ಮಧ್ಯ ಸೈಡ್‌ಬಾರ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶಿ.ಸಿ. ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಇನ್ಸಾಟ್ ಇದೆ, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ದೂರದರ್ಶನ ಕೇಂದ್ರ ಬರುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ನಾನೂ ಕೂಡ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಟಿ.ವಿ. ಕೇಂದ್ರ ಬರಬೇಕೆಂದು ತಾವೂ ಕೂಡ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಇನ್ನು ಯಾವಜನ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಯಾವಜನ ಸೇವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿವಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಅರಿವನ್ನು ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಳಿತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).--ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕ್ರೀಡಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕ್ರೀಡೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾಪರಿಷತ್ತಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪುಟ ೨೫ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.--

“ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿ ಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನಾತರ ಮೇರೆಗೆ ರೂ. ೨೦.೦೦ ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಹಂಚಿದೆ”.

ಎನ್ನುವುದು ಇದೆ. ಎಂದರೆ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೭,೭೦೦ ಕೊಂ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಈ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ದಿನ ಈ ಕ್ರೀಡಾ ಪರಿಷತ್ತು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯಾವ ಜನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯೇ? ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ INTERNATIONAL YEAR OF YOUTH ಅನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಪಂಚ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವಾದರೂ ಒಂದು ಕಿಟೋ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಯಾವ ಜನ ವರ್ಷವನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರುವುದರಿಂದ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಮಹಿರತಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಗೂ ಇತರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾ ಖಾತೆಯನ್ನು ಬೂಟಾ ಸಿಂಗ್ ಅವರು ಮಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅವರು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ದರ್ಜೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಬಂದಮೇಲೆ ಕೂಡ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರತಕ್ಕೆ ಖಾತೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಸಚಿವ ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಏಳು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನ ಮಾಡತನಕ್ಕೆ ಕ್ರೀಡಾ ಸಚಿವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಯಾವಜನ ಸೇವಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೂ ಕೊಡುವುದು ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟು ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಸಾಧನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ,

ಇನ್ನು ದೇಸಾಯಿ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು collection and distribution should be nationalised ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ Excise Lawವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇದ್ದು ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುವುದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. Excise Law as well as Police Law ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ? Denatured spirit methyl Alcohol ಸುಮಾರು 3.5 ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ? ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರಪ್ಪ. — (ತಿಪಟೂರು) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸದ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಅನುಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಈಚೆಲು ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸ ತಕ್ಕಂತಹ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ರೈತರು ಏನು ಅನ್ ಆಥರೈಸೇಷನ್ ಕಲ್ಪಿವೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅವರು ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಕುದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನರಿಗೆ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಈಚೆಲು ಮರಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ ೧೨ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದೇ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದರೆ ಸಾಕು. ಇದರಿಂದ ಖುಷಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ, ಒಂದು ನಿಬಂಧನೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ವಿನಯಿ ಯನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನು ಕೊಟ್ಟು ಯಾವುದೂ ಒಂದು ಸಾಮಾನು ಇಲ್ಲದೇ ಕೆಲಸ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕೆಂಬ ಕಳಸುತ್ತಾರೆ, ಒಂದು ವೈರು ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ, ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು, ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬಾವಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ, ನೀರಾವರಿಗೆ ಕರೆಂಟ್ ಕಡಿತ್ಯ ಪೋಲ್ಟೀಚ್ ಡ್ರಾಪ್ ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅವನು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವ ಹಾಗಲ್ಲ, ನೀರನ್ನು ಬಿಡುವ ಹಾಗಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊಡುವಾಗ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅದ್ಭುತ ಕೊಡಬೇಕು. ರೈತ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊಡುವಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಆತನಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶ ಇದೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಕಂಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೈವಾಗ್ಗ ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯ ಕೊರತೆ ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆಂಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಡಿಯಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಫೌಂಡೇಷನ್‌ನವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರ ಮಾಡಂಥ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸದರಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಯೂತ್ ಸರ್ವೀಸಿನವರು ಯುವಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯುವಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಹಾಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬೆಲ್ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—೨೩ ಜನರ ಹೆಸರು ಇದೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.—ನಾನು ನಿಂತುಕೊಂಡೇ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕ್ಯಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತನಗೆ ಮೇಲೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ —(ಅಬ್ಬಾರಿ ಹಾಗೂ ಲೈವಿಂಗ್ಸ್ ಪಾತೆಸಜಿವರು) ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಯಾವ ಯಾವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅವರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೊದಲು ನಾನು ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಯವ್ಯಯದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ನಮೂದಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬರುವ ವರ್ಷ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿತರಣೆ, ಇವೆರಡರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ನೀವು ಹೇಳಿದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮೊದಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ, ಅದರ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವರ್ಷದ ನಮ್ಮ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ರೂಪುರೇಷೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ತನಗೆ ಕೊಡಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಏನಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ೧೦೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಮ್ಮ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವಾಯಿತು. ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ತೆಗೆದಿಟ್ಟ ಹಣ ಪೂರ್ತಿ ವಿಚಾರಯಿತು. ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ೧೦೭.೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಪೈಕಿ ಈಗಾಗಲೇ ೮೬.೩೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವಿಚಾರಗಿದೆ. ಮಾರ್ಚ್ ೩೧ ರೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ೧೦೭.೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಏನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅದು ವಿಚಾರಗುತ್ತದೆ. ೧೯೮೪-೮೫ಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಪರಿಮಿತಿ ೯೮.೩೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ ವೆಚ್ಚ ೯೦.೩೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನೀವು ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ನೀವು ಹೇಗೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳದೇದು. ನಾವು ಇವುತ್ಪತ್ತಿ ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಏನಿವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು. ಕಾಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡಕ್ಕೆ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಒನ್. ಪಸ್ ಯೂನಿಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಮರಾಠಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಈ ಮೂರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಯಾವುದೇ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕಾಳಿ ಮತ್ತು ಥರ್ಮಲ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ೧೯೮೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಕಾಳಿ ನದಿಯ ಸೂಸಾ ಡ್ಯಾಮ್ ಗೆ ಲಕ್ಷದ ೧೨ ಸಾವಿರ ಮಿಲಿಯನ್ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಹಾಕಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ನೀರನ್ನು ಸ್ಪಾಕ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪೈಕಿ ೭ ಲಕ್ಷ ಮಿಲಿಯನ್ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮೀಟರ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ೧೯೮೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ೪೦ ಸಾವಿರ ಕ್ಯೂಬಿಕ್ ಮಿಲಿಯನ್ ಮೀಟರ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಹಾಕಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಥರ್ಮಲ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕಾಂಪೊನೆಂಡ್ಸ್ ಇದೆ. ವಾಲ್ವರ್ ಕೂಲಿಂಗ್, ಟರ್ಬಿನ್, ಜನರೇಟರ್, ಬಾಯ್ಲರ್ ಏನು ಇವೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ೧೯೮೩ನೇ ಇಸವಿಗೆ

ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಹಿಂದೆ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದು ತಡ ಆಯಿತು ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ, ರಾಯಚೂರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ವಿನಾಯಿತ್ ಸೂಪಾದಲ್ಲಿ ಘಂಡೇಷನ್ ವಿನಾಯಿತ್ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೪೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಅದು ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆದರೆ ನಾವು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ೧೯೪೪-೪೫ನೇ ಸಾಲಿನ ಹಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ, ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ವಿಳಂಬವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸ ನಮಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಲಕರಣೆ, ಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸೂಪಾ ಡ್ಯಾಂನಲ್ಲಿ ಈ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ೨೬ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಅಲ್ಲಿಅಡಿಗೆ ವಾಟರ್ ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಬರುವ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಐದುಸೂರು ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ ಪವರ್ ಜನರೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇಡೀ ವರ್ಷ, ವಾಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಟ್ಟು, ಸೂಪಾ ಡ್ಯಾಂನಿಂದ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜದರೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ೧೯೪೫ರ ಜೂನ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಿಸರ್ ವಾಯರ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದುದರಿಂದ ೧೯೪೫ರ ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್‌ಪ್ಲಾಂಟ್‌ನನ್ನು ನಾವು ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಬಹುದು, ಅದು ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್, ಫಸ್ಟ್ ಯೂನಿಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದೇ ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಸೆಕೆಂಡ್ ಯೂನಿಟ್ ವಿನೂ ಇದೆ ಅದು ನವೆಂಬರ್ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನಾವು ಒಂದು ಪಡ್ಡಲ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ೧೯೪೫ರ ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ವಿರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಈ ರಾಯಚೂರು ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗೆ ೫೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ೨೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾದುದರಿಂದ ಇದರ ಒಂದು ಬಾಹುಲ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ವೇಗದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ನಾವು ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಕಡಿಮೆ ಕೆಲಸ ವಿನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರು ವಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ, ಜಾಸ್ತಿ ಕೆಲಸವೇ ಆಗಿದೆ, ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇರುವಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ವಿರಪ್ಪಮೊಯ್ದುರವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವ ಇದೆ. ಅವರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ವಿನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, there will be peak loads as far as pump sets are concerned in the month of March and April. ಆದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಂಬಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. Generation of power by and large will be normal even if one or two generators go out of order. ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ You have changed the policy of power entitlement allocation. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳ ಬೇಕಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ವಿರಪ್ಪಮೊಯ್ದುರವರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ವಿನೂದರೆ ವಿಪ್ರಲ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಐ.ಪಿ ಸೆಟ್ ಗಳಿಗೆ ಲೋಡ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಚ್ ೧೫ ರ ನಂತರ ಕೆಟ್ಟು ಹೋದ ಜನರೇಟರ್ ಅನ್ನು ರೀಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಲೋಡ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಫಾರ್ಟ್‌ವರನ್ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ೫ ನಿಮಿಷ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗುರಿತು ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಶರಾವತಿ ಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರೇಟರ್ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನರೇಟರ್ ಇದೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ನೀರು ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಅದ್ವೈತ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಶ್ವತ್ಥ ರೆಡ್ಡಿ ಯವರು ಹೇಳಿದರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಲ ಇದೆ ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಯರ್

ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಅನೇರಿಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ, ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ನಮಗೆ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಕಾರಣ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳೆಲ್ಲಾ ಭರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದವು. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ೨೨.೫ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ಸ್ ಅಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೮೨೪೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ಸ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟನ್ನು ನಾವು ಪೂರೈಸಲು ವಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ಕೋರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ದುರವರು ಹೇಳಿದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ಹೈಕಾಸ್ಟ್ ಎನರ್ಜಿ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಕ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಇದರ ದರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಗ್ಯಾಸಿನ ಹಾಗೆ ಆಯಿಲಿನ ಹಾಗೆ ಸ್ಕೋರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I told about the pooling of the high cost energy. High cost energy will have to be pooled with our energy. ಈ ರೀತಿ ಪೂಲ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ರೇಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಜನರೇಟರ್ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೋ, ಅದರಿಂದ ಈ ವಿದ್ಯುತ್ ಯಾವಾಗ ಉತ್ಪಾದನೆಮಾಡುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಸೆಕೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅದೇ ಮಿನಿಟಿನಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನಾ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು. ನಮಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇವೊತ್ತು ೧೪೦೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ಸ್, ಅಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದರೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕರ ಅನೇರಿಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ೨೪ ಗಂಟೆಯೂ ಸಹ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ೩ ಗೀಜರ್ ಇದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳೋಣ, ಒಂದೊಂದು ಗೀಜರ್‌ಗೂ ಒಂದೊಂದು ಗಂಟೆ ಪವರ್ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ೩ ಗೀಜರ್‌ನ್ನೂ ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಕೂಡ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಇಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೊಳ್ಳೋಣ ಆದರೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಚಕ್ ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಪೂರ್ತಾ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ೩೦೦-೪೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಾಗೆ ೨-೩ ಸಾವಿರ ಚಕ್ ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಸಹ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಸ್ಪಿಟ್ ಹಾಕಿದರೆ, ನಾವು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಟ್ರಿಪ್ಪಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೋಟಾರ್ ಬರ್ನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಕಡೆಯದಾಗಿ ಸಿಸ್ಟಂಸ್ ಕೊಲಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ನಾವು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಅನ್ನು ಕಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಲೈನ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ೨೫೦ ಕೆ. ಎ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಕಟ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಟಂ ಪೂರೈಸಲು ಎನರ್ಜಿ ಏನು ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಾವು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಹಿಷ್ಣು ಮಾಡಿದೆ. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಪವರ್ ಜನರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಸಹಿಷ್ಣು ಪಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಈಗ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಅಂಡ್ ಸಪ್ಲೈ ಸಿಪ್ಪಂ ಏನು ಇದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ

ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಸಕ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಜನರೇಟರ್‌ಗಾಗಿ 500 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಕಡಿಮೆ ಪಕ್ಷ 200-300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆದರೂ ಈ ಸಿಸ್ಟಂ ಇಂಪ್ರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ಅನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅಥವಾ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದ್ದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಜನರೇಟಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ. ಸಾಮಾನ್ಯ 400-500 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರ ಇದೆ. ಹೈಟೆನ್‌ಷನ್ ವೈರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಬಂದರೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಲೋ ಟೆನ್‌ಷನ್ ವೈರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಸಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲೋ ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕನೆಕ್ಷನ್‌ಗಳೇ ಇವೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲಾಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಅವರೇಜೆಗಿಂತ ಹತ್ತಿದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

2-00 ಪಿ. ಎಂ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಏಕಾಏಕಿ "Last straw breaks the Camel's back" ಈ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. 34 ಸಾವಿರ ಆಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಹೋಮ್‌ಗಳಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್‌ಗೆ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. 50 ಸಾವಿರ ಭಾಗ್ಯಚಕ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. 25 ಸಾವಿರ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಾರ್ಚ್ 20ರ ಒಳಗಡೆ 1 ಸಾವಿರ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಪವರ್ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. including some more industries. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಿರವಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಆಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಹೋಮ್‌ಗಳಿಗೆ ನೂರು ಮೇಗಾವಾಲ್ಟ್ ಲೋಡ್ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲು ಇದ್ದುದು ಇನ್ನೂರು ಮೇಗಾವಾಲ್ಟ್ ಲೋಡ್. ಅಂದರೆ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಮಾಡಬೇಕು ? ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಸಾಕುಸಾಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಡಿಷನಲ್ ಲೋಡ್ ನೂರು ಮೇಗಾವಾಲ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ 20 ಮೇಗಾವಾಲ್ಟ್ ಇಂಗೇಜನ್ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವೆನು ಬಾದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೆ ? ಲೈಟ್ ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ? ತಿಳಿಯದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಇದು ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಇದನ್ನು ಏಕಾಏಕಿಯಾಗಿ ರಾತ್ನೋರಾತ್ರಿ ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂಟ್ರಿಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಗರ್ ಅವರು ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಯೂನಿಟ್ಸ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಪವರ್‌ಕಟ್ ಇಂಫೋಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಎಂಟ್ರಿಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾನ್ಯ ಮೊಯಿಲಿಯವರ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಜನವರಿಯಿಂದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು, ಆ ಯೂನಿಟ್ಸ್‌ಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪವರ್‌ಕಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂಟ್ರಿಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಫೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ. ಆದರೆ ಇವರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭವೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಂದಮೇಲೆ ಯಾವ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ಪವರ್‌ಕಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಅಂದರೆ ಜನವರಿಯಿಂದ ಜೂನ್‌ವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಪವರ್‌ಕಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಯಾವುದೇ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ at a given period of time in the year.....maximum use ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಪವರ್‌ಕಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂಟ್ರಿಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಫೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮೊದಲು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದರೆ 45 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪವರ್‌ಕಟ್ ಇಂಫೋಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಪುನಃ 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಎರಡು ಸಾರಿ ಟೋಟಲ್ ಹಾಕಿದರು ಅದು 70 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ನಾವು ನೇರವಾಗಿ 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಟ್ ಮಾಡಿದುದು ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ನಿರ್ಬಂಧಾಲ್ಪರೇಶನ್ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಇದೆ ಎಂದೂ, ಸಿಂಗರೇಟ ಕೋಲ್ ಮೈನ್‌ನಿಂದ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬಂದಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ, ಎರಡನೆಯ, ಮೂರನೆಯ ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬಂದಿದೆ. ಸಿಂಗರೇಟಿಯಿಂದ

ಕೃಷ್ಣಾವರಿಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಲ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ವರಿಗೆ ಲೈಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಬೇಡ. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಪವರ್ ರಿಫ್ಯಾಕ್ಟಿವಿಟಿಯ ಕ್ಯಾಲ್ಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಪ್ರಕಾರವೇ ಪವರ್ ಕಟ್ ಇಂಫೋಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎದ್ದುತ್ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ವೈರ್‌ಮನ್ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನೋಡಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಶಾಕ ಹೊಡಿಸಿಕೊಂಡಂ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ನಮಗೆ ಶಾಕ ಹೊಡಿಸಿ ನೀವು ಸುವಿವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲ ನಮಗೆ ಈಗ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ರಿಸ್ಟ್ರೀಂಟ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದೂ ತಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಅಶ್ವತ್ಥರಾಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಫಾರ್ ಪವರ್ ಸೆಕ್ಟರ್—ಕಳೆದ ಒಂದು ದಶಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಐದನೂರು ಕೋಟಿ, ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಎಂಟುನೂರು ಕೋಟಿ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಆರುನೂರು ಕೋಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಕೋಟಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಪೈಸೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಇದು ರಾಜಕೀಯ ಅಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವ ವಿಷಯ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಳಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಆಗಿದೆ. ಘಟಪ್ರಭಾ ಶಿವಪುರ, ಮಲ್ಲಾಪುರ, ತುಂಗಾಧರಾ ಮಿನಿ ಅಂಡ್ ಮೈಕ್ರೋ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಘಟಪ್ರಭಾ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಅಲ್ಲೇ ಇರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಘಟಪ್ರಭಾ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಸಿವಿಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಲಾಗಿದ್ದು ಡಿಸೈನ್ ಅಪ್ರೂವ್ ಆಗಿದೆ. ಮಲ್ಲಾರಗಾಡರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ತುತ್ತೂರಿ ಉರುವುದು ಪ್ರತ್ಯಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ತಾವು ತುತ್ತೂರಿ ಉರುವ ವೆಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕು. ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತೋರಿಸಿ. ತಾವು ಇಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಇರಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಇಂಥವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿವಪುರ, ಮಲ್ಲಾಪುರ, ಮಿನಿ ಅಂಡ್ ಮೈಕ್ರೋ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶಿವೂರು, ಕಲ್ಲುಲಾ, ಮದ್ದೂರು ಕೆನಾಲ್ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದು, ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ.

ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಆದರಂತೆ ಖಾಸಗಿ ಯವರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಕಿಲೋವ್ಯಾಟ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕಂಪನಿ ಯವರಿಗೆ, ಸೇನಾಪತಿ ವೈಟಲಿಯವರಿಗೆ ಮಧ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅಣೆಕಟ್ಟರವರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಮೂರು ಕಂಪನಿ ಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅವರು ಇನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಶರಾವತಿ ಟ್ರೈಲ್ ರೇಸ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಅದು ಸಿಗುವಂಥ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ.

ಇನ್ನು ಎದ್ದುಚ್ಚಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಹಳಷ್ಟು ಹಣಕಾಸಿನ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಟ್ಯಾರೀಫ್ ಇನ್‌ಕ್ರೀಸ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇದರ ಬಿಸಿ ತಟ್ಟುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತ ಪರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇಂಡಾಲ್ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಧಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಯವರಿಗೂ ಅವರಿಗೂ ಹಳೇ ಕಾಲದ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದೋಷಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಂಡಾಲ್ ಕಂಪನಿಯವರು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮಾನ್ ಸೊನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ಸಾಗಿ ಅಲ್ಪಮಾನವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು.

35 Million units were consumed by Indal. Extra energy was

allowed to Indal during monsoon so that, in the event of water spilling, energy was not wasted. It was agreed to take back the energy at the end of monsoon or get Aluminium. As the aluminium position was bad, a decision was taken to get 2, 113 tons of aluminium and get back 10 million units of power. Rainfall was good and if the allocations to Indal was not given, quantum of energy would have been wasted. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ತಪ್ಪು ಇದೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ದು.—ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊರತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಎಕ್ಸಟ್ರಾ, ಪವರ್ ಎತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿವರನ್ನು ಕರೆದು ಪವರ್‌ನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಾಲಿಸಿ ತಪ್ಪಲ್ಲವೇ? ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ. ಇವತ್ತು ಭಾರಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ, ಪವರ್ ಇಂಟಿನ್ಸೀವ್ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಪವರ್ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಅಚಾರ್ಯವರವರ ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗತಕ್ಕ ೭೦ ಭಾಗದ ವಿದ್ಯುತ್‌ನಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಇಂಟಿನ್ಸೀವ್ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಒಗ್ಗರವನ್ನು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಗಳುಗಳಿಗೆ ರಿಂಪರ್ಸಿಂಗ್ ಕೂಡ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಲೇಬರ್ ಓರಿಯಂಟೇಷನ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯಾಸವೆ ತಪ್ಪನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಟೆಲಿಫೋನ್ ಮೆಸೇಜ್ ಕೊಟ್ಟು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಘಂಟೆ ಮಂಡಲವನ್ನು ಕೂಡ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಶರಾವತಿ ಪವರ್ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ Planning for power and planning for utilisation must go hand in hand. In the year 1986, we will be in a very comfortable position but we may not be in surplus, provided we manage our industrial policy according to our power generation, if we model it in that way. ತಾವು ಹೇಳಿದದ್ದಾಗ ರೀಫರವರಿಗೆ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ. If, we may not be in a surplus position, we will be in a comfortable position and quite likely, after 1990, again we may be facing crisis. The other way round is correct. ಅವರಿಂದ ರೀಫರ ರಿಂದ ರೀಫರವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಗೋತ್ ಮತ್ತು ಜನರೇಷನ್ ಗೋತ್‌ನ್ನು ಎರಡನ್ನೂ ಅಡ್ಡಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ, ರೀಫರವರಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸ ಬಹುದು. ಇದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವಂಥದ್ದು. ಈಗ ನಾನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೀಫರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಧಿಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಔದ್ಯಮಿಕ ನೀತಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ನೀತಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಫ್ಯಾಂಟಿಗೆ ಏಕೆ ಏಕೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲಾಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಮೆಸೇಜ್ ಕೊಟ್ಟು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಹೆಸರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಿದರೂ ಸರ್ಕಾರವೇ ನಾವು ಮಾಡಿದರೂ ಸರ್ಕಾರವೇ. ಸುಮಾರು ೩೫-೪೦ ಮಿಲಿಯನ್ ಯೂನಿಟ್ಸ್ ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಅಶ್ವತ್ಥ ರೆಡ್ಡಿ.—ಇಂಡಾಲ್ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವಂಥ ದೂರುಗಳು ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇಂಡಾಲ್ ಇರಲಿ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗಿರಲಿ. ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ ಆಗಿರಲಿ. ಮಂಗಳೂರು ಗೊಬ್ಬರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗಿರಲಿ. ಯಾರಿಗೂ ನಾವು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ವತದ್ದರಿತಕ್ಕೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಡಿಸಕನೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಲೇಬರ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಬರುತ್ತದ್ದನ್ನು ಒಂದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಯಾಯಿತಿನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಅವರಿಗೂ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ

ಇದೆ, ಹೀಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮೊಯ್ತಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ೨೦೨ ಕೋಟಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ೧೮೭.೯೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಲಾಭ ೨೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ೧೯೮೩-೮೪ರಲ್ಲಿ ೨೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ರೆವಿನ್ಯೂ, ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ೨೨೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲಾಭ ಕೇವಲ ೪ ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ, ಇದರ ಲಾಜಿಕ್ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿ.—ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಸ್ಕೃತಿ ನಿ ಳಿಕೋಟಿ, ನಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ೩ ಕೋಟಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ತಾವು ಒಂದು ಮುಖ ಮಾತ್ರ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ, ರೆವಿನ್ಯೂ ೨೦೨ ಕೋಟಿಯಿಂದ ೨೩೦ ಕೋಟಿ ಆಗಿದೆ, ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ೨೨೦ ಕೋಟಿ ಬಿಡುಗಡೆ.

ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ೨೪ ಕೋಟಿ ಲಾಭ ಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಸಿಂಪಲ್ ಆಗಿ ಳಿಕಂತ ೨೪ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಾವು ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ಪುರೈವೈಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ೨೮೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ೨೭೭ ಕೋಟಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಇದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೧೨ ೫ ಕೋಟಿ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಲಂಚನು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ತಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ ಹಾಗಿದೆ, ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದಾಗ ೪ ಕೋಟಿ ಸಮಗ್ರ ಲಾಭವಿದೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ೯ ಕೋಟಿ ೩೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಲೋಯನ್ಸ್‌ನ್ನು ರಿಪರ್‌ಮೆಂಟ್ ಪುರೈವೈಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿ.—ನೀವು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನಾನು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಲೆಕ್ಕ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಬೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಫೇವರಿಟಿಜಂ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಆ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿ.—ಜನರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವದು, ಆ ಸಂಶಯವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಛೇರ್ಮನ್‌ಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತು, ಒಂದೆ ಈ ಕೆ.ಇ.ಬಿ.ನಲ್ಲಿ ಛೇರ್ಮನ್‌ರವರಿಗೂ ಮತ್ತೂ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್‌ಮೆಂಟಿನ ಯೂನಿಯನ್‌ರವರ ನಡುವೆ ಏನು ಒಂದು ಪಿರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ, ಅವುಗಳ ವಿವರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಛೇರ್ಮನ್ ಆದವರು ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದರೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಆದಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಛೇರ್ಮನ್‌ರವರು ಯಾರೇ ಬರಲಿ ಯಾರೇ ಹೋಗಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ತದ್ಬದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಸಂತರ ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ತನ್ನ ಸರ್ವಿಸ್ ಇರುವವರೆಗೂ ಅವನಿಗೂ ಜಮಾ ಬ್ಯಾರಿ ಸ್ಟಾನಪನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅವನ ಸರ್ವಿಸ್ ಮುಗಿದರೂ ಸಹ ಸರ್ವಿಸ್ ಏಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಛೇರ್ಮನ್‌ ಷಿಪ್ ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, Mr. Kalgil was a good Officer, I should say. He was an honest man. ಇನ್ನಿ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಛೇರ್ಮನ್ ಆಗಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್‌ಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಅವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಹೆಸರನ್ನು ಸಹ ನೋಡಿಲ್ಲ, I said next man in the seniority list, whoever he is without even looking at his face. Incidentally if one happened to be my relative... It is far below your dignity...

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I am sorry it is not so. It is far below your dignity to have appointed him. You have taken initiative to appoint him as a Technical Officer. It is improper. It is the question of propriety to appoint a close kith and kin as a technical man.

ಶ್ರೀ.ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವರು ಈ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಶೋಭಾಯಮಾನವಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಘೇವರಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇ. I will resign here and now, if it is proved that I have taken any initiative. He is being appointed on his merit. What does he talk? I did not even know who is the next senior man.

ಇನ್ನು ಡಾ. ಅಚಾರ್ಯರವರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಪವರ್ ತಪ್ಪು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಗಿರಬಹುದು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಶೆನ್‌ಕ್ಟನ್ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ೧೯೮೨-೮೩ ರಲ್ಲಿ ೪೮,೨೦೦ ನಿವಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಗಿದ್ದರೆ, ಈ ನವೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ೬೩,೬೦೦ ರವರೆಗೆ ಕಂಪ್ಲೆಟ್ ಆಗಿದೆ. ೧೯೮೩-೮೩ ರಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಅಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ೧೨೪೨ ಆದರೆ ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ೧೭೦೦ ಆಗಿದೆ. ಅವರು ಆಜೀವ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೇವಲ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಜೀವ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಐ.ಪಿ. ಸೆಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ೪೫,೦೦೦ ಟಾರ್ಗಟ್ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಾರ್ಟ್ ಫುಲ್ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ೫ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಲೋಡ್ ಪೆಡ್‌ಡಾನ್ ಬೇರೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸಿಸ್ಟಂನಿಂದ ೧೦ ಸಾವಿರದಿಂದ ೧೫ ಸಾವಿರ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಎಸಾರ್ಟ್‌ಸೆಷನ್ ಇನ್ ಕ್ರೀಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ತಡದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. We have intentionally slowed down and that is why, for the year 1984-85, we have put only 40,000 pumpsets as our target. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ೪ ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿನ್ಯುತ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬರೀ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದುದರಿಂದ ಆ ಹಿಂದಿನವನ್ನು ಸಹ ಸೇರಿಕೊಂಡು ನಾವು ಈಗ ೫ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಡೆಯುವವರು ಎಡವುಡಕ್ಕಿಂತ ಕುಳಿತಿರುವವರು ಎಡೆಯುವರೇ? ಎನ್ನುವ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರಬಹುದು. ಏನೂ ಮಾಡದೇ ಇರುವವರು ಸ್ವಲ್ಪ ವಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಹೇಳುವುದು? ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿವೆನ್ನೂ ನಾವು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಪವರ್ ತಪ್ಪು ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೫೩,೪೦೮ ಇನ್ಸ್‌ಲೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೩೭೨೧ ಎಚ್. ಟಿ. ಇನ್ಸ್‌ಲೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ. Every week we have to inspect and very recently we have pulled down 5 or 4 big companies and we have warned them not to repeat that kind of mistake. This is about power theft. We have also inspected 32,900 LT installation, cases booked is, cognisable 45 and non-cognisable 4 108. This is what we have done to check power theft. These are about power generation and power distribution. ಅವರ ಮೇಜರ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹರಿಜನರ ಕಾಲೋನಿಗೆ ಅಂಬಾಣಿ ತಾಂಡೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪವರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಟ್ರೈಬಲ್‌ವಿರಿಯಾದವರಿಗೆ

ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ರಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಅದರಲ್ಲಿ ರಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ನಾವು ವಿದ್ಯುತ್ಪ್ರಕ್ರಿಯಾನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಟಿಟ್ ಕೆಪಾಸಿಟರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರಿ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಅದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ೩೨ ಲಕ್ಷ ಕೆಪಾಸಿಟರ್ಸ್‌ನ್ನು ಇಂಟರ್ ಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ತರಹದ ಒವರ್‌ಟೈ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್‌ನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. This transformer is for improving system and maintaining voltage. ಇಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಬೇರೆ ಇನ್ನು ಏನು ಹೇಳುವುದು ಇಲ್ಲ. ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್ ಕಮಿಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿಯವರು ಕೇಳಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುಶಃ ಅವರಿಗೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೀಲಿನೇ ಇಸ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಹೋಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್‌ನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಪಮ್ ಜನರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೂಡ ಕೆ.ಇ.ಬಿ. ಇರಬೇಕೆಂದು ರಿಜೆಂಡ್‌ನು ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಸ್ಟೆಪ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಈ ವಿಷಯವಿದೆ. ಅವರಿಂದ ನಾವು ಡೈರೆಕ್ಟ್‌ಗೊಸ್ಕರವಾಗಿ ವೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿದೆ.

೭-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಸೂಪರ್ ಡ್ಯಾಂ ಕಾಂಕ್ರೀಟಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ೭ ಲಕ್ಷ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಟನ್ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ೨ ಲಕ್ಷ ಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಟನ್ ಮುಂದಿನ ಜೂನ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಗಿಸತಕ್ಕ ವೇಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಕಾಲ. ಮುಂದಿನ ಡಿಮಾಂಡಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವಿಸಾಪ್ಲಾನವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೆಡಿಸತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಪಾನೀಯವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಕಾಲ ಅಂದರೆ ಎಂಟು-ಎಂಟೂವರೆ ಆಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್. ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ಅದೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಸ್ಪೀಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಬರೀ ಮಾತನಾಡಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅವರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ನೀವೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಸ್ಪೀಚ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಕಂಡಿಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಡೆ ಮಾಡಿ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರು, ನೆಹರೂರವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಇದನ್ನು ಕಾನೂನಿನಿಂದ ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಅಧ್ಯಾಪ್ತ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಜನರನ್ನು ಎಜುಕೇಟ್ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಜನರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೆಡಿಸತಕ್ಕ ಪಾನೀಯ ಏನಾದರೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಸರಬರಾಜು ಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಹತೋಟಿಗೆ ತಂದು ಜನರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಜನರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿಬಿಟ್ಟು, ಅದರಿಂದ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಡೆಪಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಬಡ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡಿಸಿ ಆ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಡೆಪಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವೇಕೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೆ ಇದರ ಒಂದು ಟ್ರಾಜಡಿ ಆದಮೇಲೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅಂಥಾದ್ದು ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಹಗ್ಗ ಳಿಕೆಯೂ ಹೌದು, ಮತ್ತು ವಿಚಕ್ಷಣೆಯೂ ಹೌದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೀಲೀ ರಲ್ಲಿ ರೀಲೀ ೩ ರೇಟ್ಸ್ ಆಗಿದೆ, ೩ ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ವಾಪ್ ಡೆಸ್ಕಾಯ್ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಸೆಕೆಂಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಫೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ಬರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಸೆಕೆಂಡ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು

ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಚೀವರ್ ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದಂಥ ತೆರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷದ ನಮ್ಮ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಏನಿದೆ ಅದು ನಮ್ಮ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮೊಯ್ತಿಯವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ೨೪ ಕೋಟಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಇಯರ್‌ನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ ೬ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ ೮ಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ೧೯೮೧-೮೨ ರಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ೬೯ ಲಕ್ಷ ರೆಂಟಲ್ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿತ್ತು. ೧೯೮೨-೮೩ರ ಚುನಾವಣಾ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರೆಂಟಲ್ ೯೮ ಕೋಟಿ ೫೨ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿ.—೩ ತಿಂಗಳು ನಮ್ಮದು ಇತ್ತು, ಅದರ ಬ್ರೇಕಪ್ ಕೊಡಿ. ೧೯೮೨ರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಚಿತ್ರ ಮುಂದಿಡಿ. ಯಾರು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರು, ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ರೆಂಟಲ್ ಮೇಟು ಜೂನ್. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದ ರೆಂಟಲ್ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಒಂದು ವರ್ಷದ್ದು ೯೮ ಕೋಟಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದ್ದು ೧೩೦ ಕೋಟಿ. ಎಕ್ಸೈಜಿನಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಷಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಕೆಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧ ಆಗಿದೆಯೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಸ್ವಾಮಿ, ಕೆಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿ.— ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಜನಕರು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ದೂರ ಇಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ೨೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಬಂತು. ಅದರ ಫಿಗರ್ಸ್ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಪಾದ ಆರ್. ಹೆಗಡೆ.—ಈ ಫಿಗರ್ಸ್‌ನ್ನು ನೀವು ಅಧಿಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿನಿಂದ ಹಿಡಿದಿದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಚ್ ೬ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ ೮ ಹಿಡಿದಿದ್ದೀರೋ. ಜನವರಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದರೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅವರ ಕಾಲದ ರೆಂಟಲ್‌ನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ರೆಂಟಲ್‌ನ್ನೂ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿ.—೧೯೮೨ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ನಾವು ಇದ್ದವು, ಜನವರಿ ೧೯೮೩ ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೮೩ರವರೆಗೆ ಹೇಳಿ ಮೇದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಆಕ್ಟನ್ ಆಗಿದ್ದು ಯಾವಾಗ ? ಆಕ್ಟನ್ ಆಗಿದ್ದು ಮೇನಲ್ಲಿ. ೧೯೮೨ರ ಮೇನಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ೯೮ ಕೋಟಿ ಬಂದಿದೆ, ೧೯೮೧ರ ಮೇನಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ಬಂದಿದೆ. ೧೯೮೩ರ ಮೇನಲ್ಲಿ ೧೩೦ ಕೋಟಿ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಬರದುಕೊಳ್ಳಿ, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿ.—ಅರ್ಕ್ ರೆಂಟಲ್ ೧-೪-೧೯೮೨ ರಿಂದ ೩೧-೩-೧೯೮೩ರ ವರೆಗೆ ೭೨.೨೯ ಕೋಟಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬ್ರೇಕಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರವೇ ನೋಡೋಣ. ೫೭.೩೮ ಕೋಟಿ ಇದೆ, ಟ್ಯಾಡಿ ೨೪.೭೮ ಕೋಟಿ ಇದೆ. ೧-೪-೧೯೮೩ರ ವರೆಗೆ ೨೦.೫೭ ಕೋಟಿ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಮೇಕಪ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ತಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಅದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಿಮ್ಮದು ೧೪೦ ಕೋಟಿ. ೮ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೧೨೦ ಕೋಟಿ. ಇದನ್ನು ಮೂರು ಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ಭಾಗ ೪೦ ಕೋಟಿ ಆಯಿತು, ಇದು ಸಿಂಪಲ್. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೪ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಮಾಡಿ. ೩ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ೧೨೦ ಕೋಟಿ. ನಿಮ್ಮದು ಇಡೀ

ಮಹಾದ್ವಾರಗಳಿಗೆ ಕೋಟಿ, ಒಂದು ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗೆ ೪೦ ಕೋಟಿ ಆಯಿತು. ಈಗ ಟ್ಯಾಡಿ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಂದು ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗೆ ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಟ್ಯಾಡಿಯ ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಇವರ ಲೆಕ್ಕ ಸರಿಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ? ಮೂರು ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ೭೨.೨೯ ಕೋಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುವಂತಹದ್ದು. ೭೨.೨೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮೂರನೇ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ೫೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ನನಗೇ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಮಾತ್ರ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇಲ್ಲಿ ಅದು ೧೮೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ೧೭೪-೮೨ ರಿಂದ ೩೧೧-೨೧೯೯೩ರ ವರೆಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಹ ಆದಾಯ ೧೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಅಂದರೆ ೧೭೪-೧೯೮೩ ರಿಂದ ೩೧೧-೧೯೯೩ರ ವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ೮ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಆದಾಯ ೧೨೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಇನ್ನೂ ಖಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಅದರಂತೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ. ದಯಮಾಡಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿ. ರೇಟ್ ಒಂದನ್ನೇ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗೂ ತಾವು ಕೇಳುತ್ತವೆ ಪರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ೧೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ೧೭ ರಿಂದ ೧೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರ. ೫೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ರೇಟ್‌ನಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ವರದಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗೆ ೧೭ ಅಥವಾ ೧೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಪೆಟ್ಟಿನೆದೇನೆನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನೇ ಈ ಸಾರಿಯೂ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—೧೯೮೨-೮೩ರ ಪೂರ್ಣ ೧೨ ತಿಂಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಹ ಆದಾಯ ೧೪೦ ಕೋಟಿ. ನಂತರ ೧೭೪-೧೯೮೩ ರಿಂದ ೩೧೧-೧೯೯೩ರ ವರೆಗೆ ೮ ತಿಂಗಳು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೧೨೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ. ವರ್ಷ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ೪ ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ೧೭೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಜಬ್ಬು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—೧೨ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವ ಬದಲು ೮ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸಾಯಿಕರು ಆ ರೀತಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಹಾಗೇ ಮಾಡಿ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರೇ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಂಡದ ಕಲಬೆರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆಯೇ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರೂ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಹೆಂಡದವನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಾರಣ. ಹೆಂಡದ ಮರಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಹೆಂಡದ ಹರಾಜನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲನೆಯ ದಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಂತರ ಅದನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಇದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು

ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ, ಬೀದರ್ ಕೋಲಾರ, ಬೆಳಗಾಂ ಹಾಗೂ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆ ಹೆಂಡದ ಮರಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ, ಮತ್ತು ವಿಷಪೂರಿತ ಪಾನೀಯವನ್ನು ಜನರು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಡದ ಹರಾಜನ್ನು ನಾವು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಧನಂಜಯಕುಮಾರ್ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಆ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಮಾಡ್ತಿಲ್ಲ. ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಜನಾಂಗ ಈ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಉದ್ಯಮವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಬದಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಮೇಲೆ ಹೋದಸಾರಿ ಹೇಳುವಾಗ ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಬಹಳ ರಿಸ್ಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹವರಿಗೆ ಆರ್‌ಎಸ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ, ಮತ್ತೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಗಾರ್ಡ್ಸ್ ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ, ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟ್ ಗಾರ್ಡ್ಸ್ ಅಂತ ಇವರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳಂತೆ, ಇವರನ್ನೂ ಕೂಡ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟ್ ಗಾರ್ಡ್ಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಪೋಲೀಸ್ ಪೇದೆಯ ವೆಟ್ಟಿಕ್ಯುಬೆಟ್ಟಿ ಬರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಕಾಣಲೆಂದು, ಈಗಂತೂ ಅವರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರೈಡಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಕುಡಿದೂ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರೂ ಅವರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಂತೂ ಅವರನ್ನು ಗಾರ್ಡ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಅವರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೂ, ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಟೆಂಪರೆಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಇದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸಾಧಾರಣ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಹಾಗಿದೆ. ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಟೆಂಪರೆಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಜನರನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರ ಹತ್ತಿರ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಿ ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಟೆಂಪರೆಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ,

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇಲ್ಲ ಈಗ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ನೀವು ರಾಂಗ್ ಬಟನ್ ಅನ್ನು ಒತ್ತುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅವರನ್ನು ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನವರ ಹತ್ತಿರ ಏಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅವರನ್ನು ಏಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಭಾವ ಇರತಕ್ಕಂತಹವರು ಎಂದು. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಮೇಜರ್ ಪಾಯಿಂಟುಗಳನ್ನು ಕವರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ನಂತರ ಇನ್ನುಳಿದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಯಾವುದೇ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಾ ಕಾಗದ ಬರೆದರೆ ವಿವರ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೊಯ್ಲಿಯವರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ವಿರ್ಗ.—ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಹೆಂಡದ ಮರ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹರಾಜನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಸಿರು ಕಾಣಿಸುವಂತಹದ್ದು. ಆದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಗಿಡ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಹಾಗೂ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹಾಗೇ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು, ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಅದನ್ನೂ ಈಗಲೇ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ತಾವು ಹೇಳಿದ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ವಿರ್ಗ.—ಅವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ, ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ದೊಡ್ಡ ಆದಾಯವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಯ ಕಟ್ಟಡ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಈ ಸಾರಿ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.—ಅದನ್ನು ತಾಳೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಜಾಸ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ವಾಹನಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಂಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಇದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆ ರೀತಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಮಂಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವುದೋ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ. ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮಿಂಗಡ —ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಬೀರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೀರಿನ ದರ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಬೀರಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಬೀರನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಇನ್‌ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಎಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆಯೇ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತು ನಡುತ್ತೇವೆ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯುದ್ದೀಕರಣ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಅದು ಅಗಬೇಕೆಂಬ ಒಳ್ಳೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಲಂಚಾಣಿ ಕಾಂಡಗಳಾಗಲಿ, ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರ ಕೀರಿಗಳಿಗೆ ಬೀದಿ ದೀಪವನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜು ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸದನದ ಮೂರು ಜನರ ಸದಸ್ಯರ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಸಿರಿ ಹರಿಜನರ ಹಾಗೂ ಲಂಚಾಣಿಗಳ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಾಲೋನಿಗಳು ಹಾಗೂ ತಾಂಡಗಳು ಇವೆ ಯಾವುದೇ ಕಾಲೋನಿ ಅಥವಾ ತಾಂಡಗಳಿಗೆ ಬೀದಿ ದೀಪವನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಬಹುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಂಜಯ್ಯ ಕುಮಾರ್.—ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ೧೦೦ ಬೀರು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವವರು ಇದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಈಗಲೇ ಬೀರವಿನ ಅಂಗಡಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆ ಅಂಗಡಿ ಮುಂದೆಯೇ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿದು ಚಾಕಣ ತಿಂದೂ, ಚಾಕಣ ಚೂರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ

ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ೧೦೦ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ತೆರೆಯುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಈ ರೀತಿ ೧೦೦ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ಬದಲು ದೀರನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೀರು ಅಂಗಡಿಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ, ಅವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು, ಹೆಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆಯೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರು ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮೊನ್ನೆ ಆಯ ವ್ಯಯ ಮಂಡನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಂಡ ಆರೋಗ್ಯ ಕರವಾದುದು ಎಂದು ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ನಮಗೆ ಅದರ ಅಭ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ, ಅದರ ಹೆಂಡದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಪುಡಿಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಇದೆ, ಈಚಲ ಹೆಂಡ, ಅಥವಾ ತೆಂಗಿನ ಹೆಂಡವನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಾದರೆ ಈಚಲ ಮರಗಳಾಗಲಿ, ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಾಗಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೂ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಹೆಂಡ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಾದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಬಡಜನರು ಬದುಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇನ್ನತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದುತಹ ಜನರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅನುವುತಿ ಪಡೆಯದೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಬ್ಬಾರ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ದಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಸರಾಯಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅವರಿಗೆ ಹರಕಲು ಖಾಕಿಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಲೆಗೆ ಹಾಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಂಡ ಅಥವಾ ಕಾಲೋನಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಆಫ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಚಾಸ್ ಇರುವ ಕಡೆ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಮರೆಂಟ್ ೭೭ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ೮೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸೆಂಟ್ ಪರಸೆಂಟ್ ಇದೆ, ಹಾನಗಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿರೇ ಕೆರೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರೈಯಾರಿಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಶಿಕಾರಿಪುರವಾಗಲಿ ಮತ್ತೊಂದಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಲಂಬಾಣ ಕಾಲೋನಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಎಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಂಬ ಎಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಂಡ ಅಥವಾ ಒಂದು ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿಗಳಿಗೆ ಲಂಬಾಣ ಕಾಲೋನಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವು ಸೆನ್ಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಲಿ, ಸೇರದಿರಲಿ, ಕೆ.ಇ.ಬಿ.ಗೆ ಅವುಗಳಿಂದ ರಿಬರ್ಸ್ ಬರಲಿ ಬಾರದಿರಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳೂ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕವರ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ರೆಡ್ಡಿ.—ಹಾಲಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸೇಂದಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಬಾಟಲಿಸ್ಕಂ ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಏನು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಬಾಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯೂ ಹೌದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಬರುವ ಹರಾಜು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಹರಾಜುದಾರನಿರಲಿ ಅವನು ಯಾವುದೇ ವಲಯದಲ್ಲಿರಲಿ ಅರೇಕಾವನ್ನು ಬಾಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವಂತೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಟಾಂಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅರೇಕಾವಾಗಲೀ ಯಾವುದೇ ಮಾರಕ ಪದಾರ್ಥವಾಗಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ವಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಲ್ಯಾಬರೇಟರಿಯವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಘಟಪ್ರಭಾ ಎಡದಂಡೆ ಮೇಲೆ ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೀಲ್.—ಅರೇಕಾ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿನಾದರೂ ಅನುಮಾನ ಬಂದರೆ ಅದು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡದೇ ಹಾಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಕೆಮಿಕಲ್ ಎಕಾಮಿನರಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಅಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ರೀಲಿಸ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಡಾ|| ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಕಬಿನಿ ಡ್ಯಾಂನಲ್ಲಿ ಪೆನ್‌ಸ್ಟಾಕ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಿ ಕೆಳಗಡೆ ಜನರೇಟ್ ಇಟ್ಟರೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಎಷ್ಟೇ ಕಡಿಮೆ ನೀರಿದ್ದರೂ ವಿಧ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಮಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಜೊತೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೀಲ್.—ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್.—ಎಲ್ಲಾ ಹುಜನರ ಕಾಲೋನಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಅದು ಕಮೀಷನರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ದೇವಸ್ಥಾನ, ಚರ್ಚ್, ಮಸೀದಿ, ಹರಿಜನ ಕೇರಿ, ಶಾಲೆಗಳು, ಸಿನೆಮಾ ಮಂದಿರಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೆಡದಂಗಡೆಗಳು ಇರಬಾರದೆಂದು ಸರ್ಕಾರೀ ಆಜ್ಞೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ೩೦ ಅಂಗಡಿಗಳಾದರೆ ೮೦ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತೆರೆದಿರುತ್ತಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಸಾಂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಅಶ್ವತ್ಥ ರೆಡ್ಡಿ.—ನಾನು ಬೇಡ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೀಲ್.—ಮುನಿಯಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ, ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜು, ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಸೀದಿ, ಚರ್ಚ್‌ಗಳು ಇರುವ ಕಡೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಕೊಡದೆಂದು ಇದೆ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರರವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಹರಾಜು ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಹಾಕುವಾಗ ಯಾವ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಬ್‌ಜಕ್ಟ್ ಬಂದರೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಮುಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹರಾಜು ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅಥವಾ ಇಂಥ ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪರವಾನಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಶಾಲೆ, ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಸೀದಿ ಮತ್ತು ಚರ್ಚ್‌ಗಳ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟು ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೀಲ್.—ಬೇಡ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ರೆಡ್ಡಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅದು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೇನ್ ಕಮಿಟಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ವರದಿ ಬಂದಿರಬಹುದು, ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ ಅಥವಾ ಬಿಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಅಶ್ವತ್ಥ ರೆಡ್ಡಿ.—ತಡ್ಧರ ಸಮಿತಿಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸದೆ ಸೂಕ್ತ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರು ಕುಡುಕರ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜಾಸ್ತಿ ಆದಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಕೆ-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ನೀವು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸಂಸಾರಗಳು ಬೀದಿಪಾಲಾಗಿದೆ. ತಾವು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿತವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಪನ್ ಬೋರ್ಡ್ ವಿತಕ್ಕಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಜನಗಳ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ. ಜನಗಳ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ. ಈಚಲ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈಗ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಚಲ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಜನಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಡುಕರ ಖಾತೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಕುಡುಕರ ಖಾತೆಯೆಂದು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಕುಡಿಯದ ಇರುವವರ ಖಾತೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಆ ತರಹ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ತರಹ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಡುಕರ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಕಳೆದ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕೈಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಂಡ, ಸಾರಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಒಳ್ಳೆಯ ಪಾನೀಯಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯತಕ್ಕವರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಜಿ. ರಾಮಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಭಾಗ್ಯದ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ದೀಪ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗೇನಾಗುತ್ತಿದೆ ಅಂದರೆ ಮೂರು ಲೈನುಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ದೀಪ ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಲೈನು ಇರುವ ಕಡೆ ಒಂದು ಲೈನು ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾ ಹಾಕಿ ಬಡವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ದೀಪ ಒದಗಿಸಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯ ಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇದು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆ, ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ದಿ. ದೇಸಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಹುಕ್ಕೇರಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮಂಡಳಿಯವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಂಡಳಿಯವರು ಅನೇಕಸಾರಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಲ್ಲಾರಗೌಡರು ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ರೈತರ ಸಲುವಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಲೈನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ. ಮಿಷಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿ, ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮಿಷಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಠರಾವು ಮಾಡಿದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜು ಆಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದೂ ಚೆಕ್‌ಮಾಡಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಬಂದು ಚೆಕ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಮಗೆ ಏನು ಸಹಕಾರ ಬೇಕೋ ಕೊಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸೊಸೈಟಿ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗೋಕಾಕ್ ಕಡೆ ನಾಲ್ಕೈದು ತಾಸು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ತಾಸು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಮೇಲೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸೊಸೈಟಿಯ ಮುಖಾಂತರ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಹುಕ್ಕೇರಿ ಸೂಸೈಟಿಯವರು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜು ಅಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖರ್ಗೆ.—ಆರ್.ಇ.ಸಿ. ಪೋಗ್ರಾಮ್ ಪ್ರಕಾರ ೧೪೦ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ; ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦ ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್‌ಗಳಿವೆ. ನೀವು ಸರ್ವೆ ಮಾಡುವಾಗ ೧೦೦ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸರ್ವೆಮಾಡಿ ೬೦ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ವಿನಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಆರ್.ಇ.ಸಿ. ಪೋಗ್ರಾಮ್ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ೨ ಸಾವಿರ ಸಿ ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಚಿಚರಾಕ್ ಗ್ರಾಮಗಳೆಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇಂತಹ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಲು ನಿಮ್ಮ ಪೋಗ್ರಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು, ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಆರ್.ಇ.ಸಿ. ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಕೀರಿ ಬಸ್ತಿಗಳು ಇವೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖರ್ಗೆ.—ಕೆ.ಇ.ಬಿ.ಯವರ ಗೆಸ್ಟ್‌ಹೌಸ್ ಇರುವ ಕಡೆ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಪಟ್ಟಿಮಾಡುವಾಗ ಮರೆತಿರಬಹುದು ಅವನ್ನು ಆರ್.ಇ.ಸಿ. ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಂಡಳಿ ವತಿಯಿಂದ ವಿನೇನು ಕೆಲಸಕ್ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—The question is,

“That a sum not exceeding Rs. 10,60,97,000 on Revenue Account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1985 in respect of State Excise”. (Demand No. 21)

The Motion was adopted and the Demand was granted.

MR. SPEAKER.—The question is,

“That a sum not exceeding Rs. 3,37,00,000 on Revenue Account and Rs. 95,53,00,000 on Capital Account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1985 in respect of Power Projects (Demand No. 46)”

The Motion was adopted and the Demands were granted.

MR. SPEAKER—The other two Demands will be replied day-after tomorrow. The Minister for Youth Services and Information will reply at 9-30 a.m. Thursday and as usual at 11 a.m. the regular business will be taken up. Now the House stands adjourned to meet at 9-30 a.m. on Thursday, the 1st March, 1984.

(The House adjourned at Seven minutes past Eight of the Clock to meet again on 1st March, 1984 at 9-30 a.m.)